

Chiikuhane: Bible for Matthew

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format. Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>."

Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original. No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Matthew

1

¹Ivuuka yo luzuvo lwa Jeeso Kirisiti, mwaana wa Daafita mwaana wa Aburahama. ²Aburahama a vaalyi nje isi wa Isaka, Isaka a vaalyi nje isi wa Jaakovo, Jaakovo a vaalyi nje isi wa Judaasi ne vaana kwaame kuninaakwe. ³Mmi Judaasi naa zaala Pherezi ne Zera wa Tamara; mmi Pherezi naa zaala Hezironi; mmi Hezironi cho ku zaala Ramu; ⁴Mmi Ramu a vaalyi isii wa Aminadabu, Aminadabu isii wa Nashoni, ne Nashoni isii wa Salumoni, ⁵Salumoni a vaalyi nje isii wa Boazi cha Rahabe, Boazi isii wa Obedi cha Ruute, Obedi isii wa Jese. ⁶Jese a vaalyi nje isii wa Daafita simwiine, Daafita isii wa Solomoni cha mwiihyavwe a Yuriya. ⁷Solomoni a vaalyi nje isii wa Rehoboame, Rehoboame isii wa Abija, Abija isii wa Asa, ⁸Asa a vaalyi nje isii wa Jehoshafati, Jehoshafati isii wa Joramu, Joramu neeri muizukulu wa Uzia. ⁹Uzia a vaalyi isi wa Jotamo, Jotamo isi Ahazi, Ahazi isi Hezekia. ¹⁰Mmi Ezekiyasi naa zaala Manasesi; mmi Manasesi naa zaala Amoni; mmi Amoni choku zaala Josiyasi; ¹¹Mmi Josiyasi a vaa zaalyi Jekoniyasi nne voonse va vaa zaalwa naavo, mmi yooyo iiyo njiyi vaalyi nje inako yoku hapiiwa kwa vanyu kuya kwa Babiloni. ¹²Kuzwa muku hiindikirwa kwa Babilona, Jekoniya a vaalyi nje iisi wa Sheyelyetiyere, Shiyeretiyere nna aliyi nje isikulwa a Zeruvavere. ¹³Zeruvavere a vaalyi nje iisi wa Abiyudi, Abiyudi cho kuva iisi wa Elyiyakimu, Elyiyakimu nna a va nje iisi wa Azori. ¹⁴Azori nna a va nje iisi wa Zadoki, Zadoki cho kuva nje iisi wa Achimu, nne Achimu iisi wa Elyiyudi. ¹⁵Elyiyudi a vaalyi nje iisi wa Eliyaza, Eliyaza iisi wa Matani, nne Matani iisi wa Jaakovo. ¹⁶Jaakovo cho kuva iisi wa Joosefa muihaavwe wa Mariya, ya a va zaalyi Jeeso, yo u suumpwa Kirisiti. ¹⁷Lu zuvo loonse vulyo kuzwa kwa Aburahama kuka sika kwa Daafita yi vaalyi vaana va vaana va woonda ikumi nne toonne, kuzwa kwa Daafita kuya kuku hindikirwa kwa Babilona vaana va vaana veena ikumi nne kamwiina, nne kuzwa kuku hindikwa cho kuya kwa Babilona kuiiza kwa Kirisiti vaana va vaana veena ikumi nne toonne. ¹⁸Ku zaalwa kwa Jeeso ku vaa pangahalyi che iyyi inzira. Inyina Mariya, a vaa veereezwa nne Joosefa, mmi piri nni va seeni kuva haa mwiina, nna waanika nne imiinsi cho luhuhu lu jolola. ¹⁹Muihaavwe Joosefa a vaalyi uunkosi yoo jolola, mmi ka heena a vaa suni kumu fwiisa insoni ku vantu. Mmi nna maniseza kuti a mu kaane mu chipirii. ²⁰A vaati cho u sii kweete ku nahana che iizi zintu, ingiloyi lye Ireeza choku voneka kwaalyi mu chilooto, nni lyiti, "Joosefa, mwaana wa Daafita, siye ku tiya ku hiinda muiheenu Mariya, ka kuti iye yo wiina mu ivumu lyaakwe wiina mwa teni cho luhuhu lu jolola. ²¹Ka a hwizumuke mwaanaswiisu, mmi nno umu wulyike izina kuti nje Jeeso, ka kuti kaa hululye vantu vaakwe mu zivi zaavo." ²²Iizi zoonse zi vaalyi ku pangahalyirira kuti chi vaati nni chaa waambwa nne Ireeza cho muporofita, cho uti, ²³"Vone, ka mwalye ke imite choku zaala mwaanaswiisu, mmi kava suumpe izina lyaakwe kuti Imanyuwere"--lyi tarusa kutio, "Ireeza wiina nnaaswe." ²⁴Joosefa nna vuuka mu ingoonzi zaakwe mmi nna chitahaza siina ingiloyi mulyi va mulawiiri mane nna muhiinda cho kuva muihaavwe. ²⁵Mmi nna vula ku laala nnaaye mbwiteeri chinga a hwizumuka mwaanaswiisu waakwe. Mmi choku mu wulyika izina nnaati nje Jeeso.

2

¹Lyiiu Jeeso chiinga a hwizumukwa mwa Betelehema wa Judiya mu mazuva a simwiine Heroda, vankosi vee izwiire maano va zwa ku vuzwaizuva nni va keeza kwa Jerusalema, ²"Ni vaati, wiina kuhi iye wa zaalwa naalyi Simwiine wa Vajuda? Ka kuti tu vaa voni inkaani yaakwe ku vuzwaizuva, mane tu kee iziriire ku mu fukamina." ³Mmi simwiine Heroda chiinga zuwa vuti, naa katazaha ahulu, mane ne Jerusalema yonse naaye. ⁴Chinga a kunganya Mapurisita Vaakando ne Masikiribe va vantu, mane cho ku va vuza kuti, "Va mu lwiire kuti kirisiti u lukeere ku zaalyirwa kuhi?" ⁵Mmi nniva mu cho kuti, "kwa Betelehema wa Judiya: ka kulyi mu kungolyetwa vulyo nne vaporofita, ⁶Mmi uuwe, Betelehema, mu inkaanda ya Juuta, aa ka heena uuwe u muniini mukati ka vasimwiinezana va Juuta, cho vulyo mwaako njeeti nni muzwe nngambara yeti nna vuse vantu vangu Isiraere." ⁷Ku zwaa a ho Heroda naa sumpira vankosi va talyifite ku imbalyi cho ku va vuziseza a hulu kuti inkaani iva voneki lyiiri. ⁸Mmi naava tuma kwa Betelehema, cho ku vacho kuti, "Mukwiya mu ka sakiseza ne ku ka vona kuti muhiire nkweena. Chi mwa ka mu waana, mwiize muni lwiire hape, ku chitira kuti naame ni yeende ni ka mu fukamine." ⁹Chiinga va zuwa simwiine, cho kulyi yeendera; mmi, vone, inkaani ivaava voni ku vuzwaizuva, choku vahitira ha vuusu, mbwiita kuka ziima ha muhiire ha veena. ¹⁰Chiinga va vona inkaani, nni valyi tumera choku saanga a hulu. ¹¹Mmi chiinga vee injira mu inzuvo vaava voni muhiire neena nne Mariya nyina. Cho ku wiira haansi mane cho ku mufukamina. Mmi chiinga vee wula zi viiko zaavo choku mu zwiisikiza zintu, igauda, zinuunkisa vulotu choku sumikwa nni zaha muviri. ¹²Che ivaka lyoku kalyimerwa nne Ireeza mu chilooto kuti saanzi va voolyi kwa Herode, vaavalyi voolyeeza ku inkanda yaavo che nzira ingi. ¹³Chinga valyi yeendera, vone, ingiloyi lye IREEZA choku voneka kwa Joosefa mu chilooto kuti, "Vuuke, hiinde muhiire nne nyina, mmi tiiriri kwa Egepita. Mmi ukee kalye kwa teni mbwiita chini nna kucho chimwe. Che ivaka lyo kuti Herode u saka ku ihaya muhiire." ¹⁴Chinga aa vuuka a vaa hiindi muhiire nne vaa nyina masiku cho ku ya kwa Egepita. ¹⁵Mmi naava kookooko mbwiita lufu lwa Herode. Kutu kwii zuzirizwa chaa va waambi IREEZA cho muporofita, nnaati "mwaanangu nniva mu sumpi ku zwa kwa Egepita." ¹⁶Lyinu Herode, chinga vona kuti vakwaame va talyifite chiva muzaana, nnaa duduvira a hulu maaswe choku kalyiha. Mmi cho ku tuma kuti kwii haayiiwe vahwiire vonse va veena mwa Betelehema mane nne mu ingholo zonse za teni veena zirimo zoo vere nne ku voola haansi, kuya che inako yaava vuuzisiiza vakwaame va maano. ¹⁷¹⁸Lyinu nni kwee zuzirizwa chi vaati nni chaa waambwa nne muporofita Jeremiya, "Mwa Rama ku vaati nni kwaa zuweeka lyinzwi, chilyiro ne ku zunguvalyirwa ku kaando, Rahele nnaa lyirira vaaane, mmi naasa tambulyi ku

toontozwa, che ivaka lyo kuti kava sii kwiina."¹⁹lyinu Heroda chinga a fwa, vone, ingiloyi lye Ireeza nni lyaa voneeka kwa Joosefa mu chilooto neena kwa Egepita ni lyaati,²⁰"Katuke mane u hiinde muhwiire nne nyina mmi ye ku inkaanda ya Isiraere, che ivaka lyo kuti va vaalyi ku saka vuhalo vo muhwiire chiva vaafwi."²¹Joosefa naa katuka, cho ku hiinda muhwiire nne nyina, cho kuya ku inkaanda ya Isiraere.²²Mmi chinga zuwa kuti Arichelasi u vusa kwa Judiya mu maziimo a veesi va Herode, a vaa tiyi kuya kwa teni. Ireeza haa mana ku mu kalyimera mu chilooto, a vaa a yi ku imbalyi ziimwi za Ghalaliya²³ mmi neeza kwii kala mu muzi u sumpwa Nazareta. Ku chitira kuti ku izuzirizwa manzwi a vaa waambwa nne muporofita, kaa teewa kuti mu Nazareta.

3¹Mwaawo mazuva nni kweeza Johani yoo koloveza nna kutaza mu inkaanda ya Judiya mmi naati,²"Mu lyinyaansa muvuso wee iwulu chi wiina ha fwihi."³Yooyoozu njeeye yaa vaati naa waambwa chaakwe nne muporofita Isaya, nnati, "Lyzwi lya yoo lyira muzuka, mu vaakanye inzira ya Simwiine, mu tamalaze inzira zaakwe."⁴Mmi Johani a vaa zweete zizwaato zo vooza vwe ikamera mane nne ibaanti lye ikavi mu imuunda yaakwe. Mmi zilyo zaakwe I vaalyi iziye nne vuuchi vo muzuka.⁵Mmi nni kwaa ya kwaalyi Jerusalema, nne Judiya yoonse mane nne ziraraanda zonse zi zimbulukite Jorodani,⁶Mmi nni vaa kolovezwa mwa Jorodani, nni valyi waamba zivi.⁷Mmi chinga vona vungi vwa Vafarasai nne Vasadukai nni veeza ku ikolovezo yaakwe, naa vacho kuti, "Uunwe luzuvo lwe inzoka zo vusuungu vuvilala, njeeni yaava mu izivisa cho vukalyi vu keeza?"⁸Mupange paaho misevezi i tondeza kuti muva lyinyaasi.⁹Saanzi mulyi chengi mukati keenu cho kucho kuti, "Tu ina Aburahama neeri isheetu." Aaho nni mulwiirite, Ireeza u woola ku pangira Aburahama vaana kuzwa mwaa mavwe.¹⁰Nne suunu vuti ibewulye lysisi viikitwa ha mihisi ya masamu. Ku chitira kuti lyimwe nne lyimwe isamu lyi saahi zihantu zi shieeme lyi temeewa choku wiiswa cho ku soherwa mu mulyiro.¹¹Mmi iime nni mukoloveza cha menzi ha mulyi nyaansa. Mmi iye yoo keeza ha masulye angu u kolyete kuni zaamba, insangu zaakwe zini lyemena. Kaa mukoloveza cho Luhuhu Lu Jolola nne cho mulyiro¹²Iye yoo chita kuti chibukuzo chaakwe uchi kweete mu iyaanza mmi mane kaa kulye chivaka chaakwe cho ku manina waa hiinda vuheke cho ku vu viika muchishete. Mmi vuhuundu choku vusumika cho mulyiro u saa zimi."¹³Lyinu cho kuiiza Jeeso nnaa kazwa kwa Ghalaliya naaya kwa Jorodani kwa Johani kuti aka mukoloveza.¹⁴Mmi Johani choku mu kaanisa, naati, "Iime njini lukeere ku kolovezwa naawe, mmi lyinu uuwe u keeza kwaangu?"¹⁵Mmi cho ku muitava Jeeso nnaati, "Siye kuve voovulyo hanu, che ivaka lyo kuti kutu shiyameere ku pangahaza ku jolola." Lyinu Johani na mu zuminina.¹⁶Mmi Jeeso, chingaa kolovezwa nnaa zwa mu menzi cho, mu voone, iwulu cho ku muiwukira, mane cho ku vona Luhuhu lwe Ireeza nni lu suuka mane iiri inkuva mane cho ku muikala.¹⁷Mu voone, lyinzwi choku zwa ku iwulu nni lyaati, "Uuzu nje Mwaana Waangu, uni lyi tumera chaakwe."

4

¹Lyinu Jeeso a va hindwa ne Luhuhu Lu Jolola choku mu twaala ku chikwa kuti aka lyikiwa nne Saatani.²Mmi chinga alyi nyima zilyio mazuva eena makumi oonne ne masiku eena makumi oonne, cho ku fwa inzala ku zwaaho.³Mmi siku lyika chiinga eeza kwaalyi nnaati, "Haiva u mwaana wee Ireeza lawulye kuti a a mavwe a saanduke masikono."⁴Mmi Jeeso nneetava nnaati, "Ku ngolyetwa, 'Muntu kaati nnaa hala che chilyio vulyo, wiina ne kuhala ne che lyinzwi lyimwe ne lyimwe lyi zwa mu kalomo ke Ireeza.'" ⁵Lyinu Javulusi nnaa mu hiindira ku iwulu lyo muzi u jolola cho ku ka muviika kuka tungani ke tempere,⁶cho ku mucho kuti, "Haiva kuti uuwe u mwaana we Ireeza, lyi wiisikiza haansi, ka kuti ku ngolyetwa, 'Kaaku lawiire mangiloyi aakwe,' mane, 'Kaaku kambulye cha maanza ao, kuchita kuti nnaangati che inako yihi iteende lyaako saanzi nni lyilyi ghumi ku ivwe.'" ⁷Jeeso nnaa muta kuti, "Ku ngolyetwa hape, 'Saanzi u lyiki Simwiine Ireeza waako.'" ⁸Mane, javulusi nnaa muhiindira ku iruundu ilyllye cho ku mutondeza mivuso yoonse ye inkaanda nne vulotu vwaayo.⁹Na mu cho kuti, "Muni kuhe zintu zonse iizi, chiwa nni fukamina cho ku nni kumbiira."¹⁰Lyinu Jeeso nnaa muti, "Zwaaha Saatani! Ka kuti ku ngolyetwa, 'Kumbiire Simwiine Ireeza waako vulyo yeeyeenna, mane teendere iye vulyo chipeto.'" ¹¹Mpaaha haa musiya Saatani, mmi voone, mangiloyi nni eeza kwaalyi nni a mu haza.¹²Mmi lyinu Jeeso chinga zuwa kuti Johani u woondetwa wiina mu intorongo, avaalyi yeenderi kwa Ghalaliya.¹³Mmi choozwa kwa Nazareta nna yeenda choku kee kala kwa Kaperaname, iina ne ikomwe lye irizo ku inyiinza ye inkaanda za Zavulona nne Naavutalyi.¹⁴Ku chitira kuti ku izuzirizwe chi vaati nni chaa waambwa nne muporofita Isaya,¹⁵"Inkaanda ya Zavulona nne Naavutalyi, che inzira yee iwate, ku vusu vwa Jorodani, Ghalaliya wa veinkaanda!"¹⁶Vantu va vee keere mukeerima va vaa voni iseri ikaando; mane naavo va vee keere mu munzunde nne chivaka cho lufu, iseri lyi vaa voneki kwa teni."¹⁷Ku zwa cheeyo inako Jeeso nnaa tanga ku kutaza, mmi nnaati, "Iyi nyaanse: ka kuti muvuso wee Ireeza wiina ha fwihi."¹⁸Mane Jeeso, nnaa yeenda che iwate lya Ghalaliya, cho ku vona valombwaana voo vere, Sayimoni nne Petrosi, nne Enduru mwaanche, nniva teya kanyandi mu iwate, ka kuti va vaalyi vandwiyi.¹⁹Jeeso cho va cho kuti, "Muni ichirire, mane kani mupange vaaambi va vantu."²⁰Hoo hwaa ho vulyo nni vaa siya tunyandi twaavo cho ku mu ichirira.²¹Chi va zwaaho Jeeso cho ku vona valombwaana voovere, Jemusi mwaana wa Zebediya, nne Johani mukulwe. Va veena mu vwaato nni veena nne ishaavo Zevede nniva wonga tunyandi twavo. Mmi nnaava sumpa,²²mmi cho ku hweera nni vaazwa mu vwaato cho ku siya nne ishaavo mane cho ku mu ichirira.²³Mmi Jeeso nnaa yeendenda mwa Ghalaliya yonse, nnaaya vu ruta mu Isinagogi, nnaaya vu kutaza maanzwi o muvuso, nne ku hoza ku lwaala konse nne matuku onse mu vantu.²⁴Ku iziveeka kwaakwe nni kwa ka sika nni kwa Siriya yonse, mmi niva kamu lyeetera vantu vonse choku lwaala kwaavo kwa matuku a saa swani nne ku katazaha, mane naavo vava injiirwa madimona, mane naavo va vaalyi ku

lwaala chikosoko nne va fwiire imbaalyi zimwi, Jeeso a vaa va hoza vonse.²⁵ A ve ichirirwa ne vantu vaangi va zwa kwa Ghalaliya, nne kwa Dekapolyisa, mane nne kwa Jerusalema, nne kwa Judiya, mane nne kuka zaamba Jorodani.

5

¹Mmi Jeeso chiinga a vona vungivungi vwa vantu, a vaayi ku iruundu. Mmi chingaa a kee kala, varutwana vaakwe cho ku ya kwaalyi. ²Mmi nee wula kalomo kaakwe nnaa va ruta nnaati, ³"Ku sehuheere va humanehete mu luhuho, che ivaka lyo kuti muvuso woku iwulu ngu waavo. ⁴Ku sehuheere va lyira, che ivaka lyo kuti kava humbulyizwa. ⁵Ku sehuheere va lyi twaala hansi, che ivaka lyo kuti kava ve nne vuswa vwe inkaanda. ⁶Ku sehuheere aavo va fwa inzala nne inyoota yoku saka zi shiyeme, njo kuti ka ve izuzwa. ⁷Ku sehuheere aavo va fwiira inse, che ivaka lyo kuti kava fwiirwa inse. ⁸Ku sehuheere va jolola mu inkulo, che ivaka lyo kuti kava vone Ireeza. ⁹Ku sehuheere va panga ikozo, che ivaka lyo kuti kava sumpwa vaana ve Ireeza. ¹⁰Ku sehuheere aavo va sukulwiirwa ku hala vuhalo vu shiyeme, che ivaka lyo kuti muvuso woku iwulu ngu waavo. ¹¹Ku sehuheere uuwe, vantu chiva ku tuka kuku nyaandisa, mane nne kuku waamba choku ku hambiriza zintu zonse zivilaala, che ivaka lyaangu. ¹²Lyi tumere mane u saange a hulu maaswe, che ivaka lyo kuti ku ruwerwa kwaako ku iwulu ku kaando. Che ivaka lyo kuti vaporofita va kalye va vanyaandisa voovo vulyo. ¹³Nje mu isawutu lye inkaanda. Mmi haiva isawutu chilyaa mana ku zuweeka kwaalyo, kalyi voolye vulye mu maziimo aalyo? Lyi manina kalyi siina musevezi wulyi woola ku teendeswa mmi mbwiita ku soheewa vulyo vantu choku taanga nni valyi lyi lyaatira cha mateende. Nje mu iseri lye inkaanda. ¹⁴Muzi mukando wu zaakitwa he iruundu ka uti nni ulyi wuungula. ¹⁵Mane hape vantu kava muniki ilambi cho ku lyi wumba kungsi lye itundu, mmi lyi viikwa mu chiikaziko cha teni mane choku lyi viika hee wulu, mane ku chitira kuti lyi he vonse veena mu inzovo iseri. ¹⁶Lyiiinu paaho a iseri lyeenu lyi ndaimere vantu vonse ku chitira kuti va vone misevezi yeenu milotu choku teemba Isheenu yo wiina ku iwulu. ¹⁷Saanzi mu hupulyi kuti mweeze nni manise mulao kamba vaporofita. Ka heena neeza ku manisa, mmi mbwiita ku izuziriza. ¹⁸Cho vusakusima nni muti mbwiiteri iwulu nne inkaanda ha ziiza kuhita, mane ka kwiina kadoti nandi ihuko lyeeti nni lyi maniswa mu milao, mbwiita zonse chini zee zuzirizwa. ¹⁹Iiye vulyo yeeti nnaa lyike ku choola umwe mu milao iyyi mane cho ku ruta vantu voovulyo kaa sumpwa mu niini mu muvuso woku iwulu. Mmi iyye yeeti naa pangahaza mane choku ruta vantu vulyo yoo swana kaa sumpwa mukaando mu muvuso woku iwulu. ²⁰Lyinu nni mulwiira kuti mbwiita ku shiyama kweenu chini kwaa zaamba ku shiyama kwa Masikiribe nne Vafarasayi, kamu kafwee ku injira mu muvuso we iwulu. ²¹Muva va zuwi kalye ne ku tewa kuti, 'Saanzi wii hayi,' mane, 'Che ivaka lyo kuti iyye yeeti nee haye ka ave mu vukaavo voku zekiswa.' ²²Mmi nni muti, iyye yo wiina nne ku nyeerererwa zumwe nni ku seena chaa mupanga wiina nne kuva muvukaavo voku zekiswa. Mmi zumwe nne zumwe yeeti nnacho zumwe kuti, 'Uuwe u sena musula!' wiina nne kuva muvukaavo voku zekiswa. Mmi nne zumwe vulyo yoo woola kucho zumwe kuti, 'Thaafu!' ka ave muvukaavo vo mulyiro we ihere. ²³Mmi lyinu cho uka lyeetete ineo yaako ha chitavero choku kumbulukwa kuti zumwe kaa kuchitiire nenza, ²⁴siye ineo yaako hwaahaho ha chitavero, mane ulyi yendere. Che ntaazi njo kuti muka zuwaane, lyinu njo wiizi kwiiza ku zwiisa ineo yaako. ²⁵Zuminzaane nne muntu yoolyi zonda nnaaye choku hweera, nno siina nnaaye mu inzira yoku ya kuku ka zeka, ku chitira kuti saanzi aka kuhi mu maanza o muzekisi, mmi muzekisi iyye cho ku kuka muveresi, cho ku ku sohera mu intorongo. ²⁶Cho vusakusima nni muti, ka kwiina mweeti cho uka zwa mwateni mbwiita hoo ruwera konse vulyo choku izula. ²⁷Muva zuwi kuti va kalye vava ku itinzi chi vati, 'Saanzi u laalyi nne muntu yaa saalyi mwiiheenu.' ²⁸Mmi nni mucho kuti, iyye yoo lola mukulwaakazi cho ku mulakaza chaa huula kalye mu inkulo yaakwe. ²⁹Mmi haiva lyiinso lyaako lya malyo lyiku pangisa mafosisa, lyi ngongomone cho kulyi sohera kuna. Che ivaka lyo kuti kuku shiyameere kuti chirama chaako chimwe chifwe kwaanda kuti muviri waako wonse uka soherwa mu ihere. ³⁰Mmi haiva iyaanza lyaako lya malyo lyiku lyeetera mafosisa, lyi kaanke kwa teni, cho kulyi sohera kuna. Che ivaka lyo kuti kuku shiyameere kuti chirama chaako chimwe chifwe kwaanda kuti muviri waako wonse uka soherwa mu ihere. ³¹Kuva teewa kuti, 'Iiye yeeti nnaa kaane mwiihaavwe, amu ngolyere mungolo o ku mukaana.' ³²Mmi nni muti iyye yeeti nnaa kaane mwiihaavwe, kwaanda o kuti ava muwaani nnakete u laalwa, u mu chita kuti ave ihuulye. Mmi mane zumwe nne zumwe yoo woola kucho kuti u musesa mwa kupanga vuhuulye vulyo. ³³Hape, mane muva zuwi kuti va kalye va vaalyi kutiinzi, 'Saanzi ulyi kani cho ku vula vusa kusima, mmi hiindi kulyikana kwaako u ku he Simwiine.' ³⁴Mmi nni mucho kuti, saanzi mulyiki mane nangati ka niini vulyo ku lyikana, mane nangati che iwulu, ka kuti nje chipura che Ireeza; ³⁵mane nangati che inkaanda, ka kuti mpwaa teenteka mateende aakwe; mane nangati cha Jerusalema, ka kuti muzi wa Simwiine Mukulwaana. ³⁶Hape nangati ku lyikana cho mutwi waako, ka kuti keeti cho panga insuki zaako kuti zituve kamba kuti zi siihe. ³⁷Mmi vulyo kwaamba kwaako ive, 'Yeeye, yeeye,' 'Nee, nee.' Ka kuti kwaanda o vuti zonse zi kazwa ku muvilaala. ³⁸Muva zuwi nni kuteewa kuti, 'lyinso che lyinso, nne lyiino che lyiino.' ³⁹Mmi nni mucho kuti, mu siye kutiya muvilaala. Mmi haiva, zumwe waku wopa ku itama lya malyo, muhe lyimwe hape. ⁴⁰Haiva muntu u sa ku yenda nawe ku mulau ku ka ku watula mane cho ku ku hindira ijaansi lyaako, muhe vulyo nne uheembe wa teni. ⁴¹Mmi zumwi nne zumwi vulyo yoo woola kuku hambiriza musipiri u mwiina, yeende naaye yoo vere. ⁴²He yoo ku kumbiira, mmi mane saanzi u futatiri yoo sa ku walyima kwaako. ⁴³Muva zuwi nni kuteewa kuti, 'Sune yo o vambeene naye mmi u toye chira chaako.' ⁴⁴Mmi nni mucho kuti, mu sune zira zeenu mane mu raperisa va mu sukulula, ⁴⁵kuti mu wooley kuva mu vaana va Isheenu yo wiina ku iwulu. Ka kuti izuva lyaakwe ulyi zwiisikiza vonse va fosaheere nne va shiyeeme, mane nne ku sosekeza invula va panga nenza nne va saa pangi nenza. ⁴⁶Haiva kuti mu suni vulyo va musuni, ituwero inzi yi mwiina naayo? Kulyi vahiindi vo mitero kava chiti mboona vulyo? ⁴⁷Mmi haiva mu rumeresha vakweenu vulyo, mumu ku

chita nzi vulyo ku zaamba vamwi? ⁴⁸ A mmi vasazi kava pangi chiswana. Lyinu mpaaho mu jololye, siina Ishienyu yoo wiina ku iwulu mwa jolola.

6

¹Mu mamere kuti ka mu chitiri zintu zenu zi shiyeme kuti vantu va mu vone, ha ku va vulyo Ishienyu yoo wiina kwi iwulu ka kwina cheti na mu vozekeza. ²Choo zwiisa ineo zaako, siye kulyiza intorombita mukati ka vantu siina valyizinantizi muva chitira mu Mu ma Sinagoge ne mu inziira zaavo kuti va woolye ku teembwa nne vantu. Cho vusakusima nni mulwiirite, ituwero yaavo veena kalye naayo. ³Mmi lyinu choo zwiisa ineo, chite kuti iyaanza lyaako lya mamonso saanzi lyi izivi lya malyo zilyi chita, ⁴Ku chitira kuti ineo zaako zive mu chipirii. Mane nne kuti Ishienyu yoo vona mu chipirii a mu voozekeza. ⁵Hape mane choo rapera, saanzi u chiti mane iiri nje waitimukanyi muva chita: Ka kuti va saka ku rapera nniva ziimeene mu itempere mane nne mu mahondananzira kuti va vonwe nne vantu. Aho nni mulwiirite ituwero yaavo veena naayo. ⁶Mmi uunwe, chimu rapera, mu injire mu inzuvo, choku iyala kwa teni, mu rapere Ireeza yo wiina mu chipirii; mmi isheenu yoo vona mu chipirii kaa muitave mu menso a vantu. ⁷Mmi chimu rapera, mu siye ku valavala zintu zi seena musula, siina vaheedani muva chita: Ka kuti va nahana kuti muva zuwiiwa muku valavala a hulu kwaavo. ⁸Lyinu aho, mu siye ku swaana naavo, mukuti isheenu wiizi zintu zi musaka nne mu seni ku mu kumbira. ⁹Lyinu mu rapere vuti: taayo yo wiina kwii iwulo, izina lyako lyi teembwa. ¹⁰Muvuso waako wi ize. Ku suna kwaako ku pangahalye mu inkaanda, siina muku pangahala ku iwulu. ¹¹Mu tuhe sunu zilyo zeetu ze izuva nne izuva. ¹²Tu woondere zivi zeetu, sena naaswe ha tu woodera va tu pangira vu vilala. ¹³Mane mu siye ku tu twaala mu ku panga vuvi, mmi mu tu hulolye mu vuvi. ¹⁴Mukuti hu woodera vantu vu vilala vwavo, taayo wiina kwi iwulo mwa tu woodere. ¹⁵Mmi haiva ku va wooderi vuvi vwavo, naandi veesu keti nne vatu woodere vuvi. ¹⁶wulu lyaaho hape chimu lyinyima zilyio, saanzi, siina waitimukanyi, ve zifateho zilyi toondeeza, Valyi nyandisa zifateho kuti va toondeze vantu kuti valyi nyimite zilyio. Aho nni mulwiirite, va kweete ituwero waavo. ¹⁷Mmi uunwe, chimu lyinyima zilyio, mulyi siinge mafuta mu mitwi nne ku samba chifateho. ¹⁸Ku chitira kuti saanzi mulyi vonesa ku vantu kuti mulyi nyimite zilyio, mmi mbwiita vulyo kwe Isheenu yo wiina mu lyi wungwiire. Mmi Ishienyu yo voona zi lyi wungwiire, ka mu voozekeza. ¹⁹Saanzi uliyi dudeekeri vuhumi vwa haansi, aho heena mafulapeepe nne muwutera zi sinya, mane kwiina nne vasa va pwachula choku yiva. ²⁰Mmi uliyi viikire vufumi ku iwulu, uuko ku saati nniku sinywa nne mafulapeepe mane nne muwutera, hape kwa teni ku seeti nni ku pwachulwa vasa nniva yiva. ²¹Ka kuti vuhumi vwaako ku vwiina, nne inkulo yaako nku yi keena. ²²Iseri lyo muviri nje lyinso. Haiva lyinso lyaako lyi vona, muviri waako muwu ku izwiire iseri. ²³Mmi haiva lyinso lyaako kalyi shiyeme, muviri waako muwu ku izwiire keerima. Mmi lyinu, haiva iseri lyiina mwaako keerim, nkoku shupa kuti keerima ka teni ka kaando a hulu maaswe! ²⁴Ka kwiina muntu yoo woola kuva vuhikaana wuva simwiine voo vere, mmi wiina nno kuti u toye wu mwiina, ku zwaaho choku suna wu mwiina, kamba mane ngambasire wu mwiina cho ku sandukira zumwe. Keeti choo teendera Ireeza nne vuhumi. ²⁵Chingi lyinu nni mucho kuti, saanzi mu katazehi cha mahalo eenu, kuti ka mulye nzi, kamba kuti ka munywe nzi - nandi naangati cho miviri yeenu, kuti kamu zwaate nzi. A mmi vuhalo kavu zaambi zilyo, mmi mane nne muviri a kawu zaambi zizwaato? ²⁶Mu vone zizuni ze iwulu, kazi lyimi, mane hape kazi siinzi, kamba ku kunganyeza mu zishete; mmi nniha kuva vulyo Isheenu siku iwulu uzi iyiisika. A mmi kamu zi zaambi a hulu maaswe? ²⁷Njeeni weenu cho ku katazeha yoo woola kulyi weera vuhalo nangati kaniini vulyo? ²⁸Lyinu chiinzi hamu katazeha che zizwaato? Kamu vone zivuna ze inkaanda, mu zikula. Kazi katazehi, mane nneku teenda. ²⁹Mmi lyinu mane nni mucho kuti, mane nne Solomoni mu vuhumi vwaakwe keena a vaalyi ku kuzwata iiri njoozo. ³⁰Lyinu chingi, haiva Ireeza u zwaatika lyaani lye inkaanda, lyi chita kuti suunu nku lyiina, ku zwaaho izoona lyi soherwa mu mulyiro, a mmi keeti nna muzwaatike, uunwe ve itumero iniini? ³¹Lyinu chinngi saanzi mu vireeri, 'nni muti mu tu lye nzi kamba', 'mu tu ka waane kuhi zizwaato zo kuzwaata?' ³²Mukuti vasazi va saka izi zintu, mane ka kuti Isheenu wo ku iwulu wi izi kuti mu saka iizi zintu zonse. ³³Mmi musake piri che ntaazi, muvuso we Ireeza, mane nne ku jolola kwaakwe mmi lyinu zintu zonse iizi ka muzi weererwa. ³⁴Lyinu chingi saanzi mu katazehi cha zee izoona, ka kuti izoona lyiina za teni. Izuva ne izuva lyina vuvilala vwaalyo vu lyi lyikeene.

7

¹Saanzi u watulyi, kuti naawe u siye ku watulwa. ²Ka kuti che ikatulo yoo watula cha chaayo, naawe njeeti nno watulwa chaayo. Mane nne cho ku yera koo yera cha teni nkweeti nno yerwa cha teni naawe hape. ³Mmi hape chinzi hoo lola chifufu chiina mulyiinso lya mwaako, mmi ko vooni chikuni chiina mulyiinso lyaako? ⁴Kapa mane koo cho vulye mwaako, imme nni zwiise kafufu mulyiinso lyaako, mmi vone, ikuni nni lyiina mulyiinso lyaako uuwe? ⁵Uuwe mulyizinantizi! lwe ntaanzi zwiisa ikuni mulyiinso lyaako piri, mmi lyiinu nje choo woola kuka zwiisa chifufu mulyiinso lya mwaako ka kuti lyiinu cho woola ku vona nenza. ⁶Saanzi nno lyiki kuha vambwa chijolola, kamba mane ku ziindira zighuluve mavwe aako malotu. Ka kuti ha zimana kua lyaatola cha mateende, zi voola cho kwiiza kuku haloola. ⁷Kumbiire, mmi koo heewa. Sake, mmi koo wane. Kokote, mmi ko wii wulyirwa. ⁸Ka kuti zumwe nne zumwe yoo kumbiira, wiina nno ku heewa. Hape mane naaye yoo ghaana, wiina nne ku waana. Nni kwaalyi yoo wodisa, kee wulyirwa. ⁹Kapa njeeni uuzo muntu mukati keenu, yoo woola ku chita kuti mwaane haamu kumbiira chinkwe, kaa muhe ingomwe? ¹⁰Kamba haa kumbiira inswi, kaa muhe inzoka? ¹¹Mmi lyiinu haiva, uunwe mu fosaheere, muizive kuha zishiyeeme ku vaana veenu, lyinu Ishienyu yo wiina kwi iwulu ka muhe ko ngayi zintu zi shiyeme unwe mu mu kumbira? ¹²Lyiiinu njaaho zintu zonse zoo saka kuti vantu vazi ku pangire nnaawe ziva pangire, Uuwu nje mulao nne vaporofita.

¹³Winjire cho mulyaango mungungu. Ka kuti wu wawukite nne inzira ya teni inkaando itwaala ku kufwa, mmi mane vantu vaangi va yeenda mu yilyi. ¹⁴Ka kuti mulyaango wu patamiine mmi inzira choku puputira yi twaala ku vuhalo, mmi mane vache vayi waana. ¹⁵Mulyi tukisereze vaporofita va mapa, veeza kweenu che zizwaato ze ikavi lye imbereere, mmi mukati kaavo nni ilyi vaa siibwe vaka fwiire inzala. ¹⁶Kamu vee zive che zinpangalyikaantu zaavo. Ah mmi vantu vati nniva chera muwoomba mu zisamu ze miiya kamba mabola mu tungana? ¹⁷Nniha kuva vulyo, lyimwe nne lyimwe isamu lyi shiyeeme lyiha zihantu zi shiyeeme; mmi iilyo lyi saa shiyeeme naalyo lyiha zi saa shiyeeme. ¹⁸Isamu lyi shiyeeme keeti chi lyiha zihantu zi fosaheere, kamba isamu ivilaala kuha zihantu zi shiyeeme. ¹⁹Isamu lyimwe nne lyimwe lyi saahi zihantu zi shiyeeme lyi temenwa hansi, ku zwaaho choku soherwa mu mulyiro. ²⁰Cho kuva vulyo lyiinu njeeti nni mu vee zive che misevezi yaavo. ²¹Ka heena zumwe nne zumwe yoo nni cho kuti, Simwiine, Simwiine, yeeti nnaake njire mu muvuso wo ku iwulu; mmi mbwiita iye yoo panga ku saka kwa Taayo yo wiina ku iwulu. ²²Vaangi kava nnicho mo uulo luzuva nni vati, Simwiine, Simwiine, aa ka heena tu vaalyi ku porofita mu izina lyaako, mane nne ku zwiisa madimona mu izina lyaako, mane nne misevezi miingi milotu mu izina lyaako? ²³Mmi lyiinu njeeti nni nni vacho kuti, 'ka heena nni va mwiizi! muzwe aha, uunwe mu panga vuvilaala!' ²⁴Lyiiu paaho iye zumwe nne zumwe yoo zuwa manzwi aangu choku a chitahaza muni mu swanise nne muntu yoo talyifite yoo zaaka inzuvo yaakwe he ivwe. ²⁵Mmi invula nni yee tika, nne muunda nni wee iza, nne ummumbwe naaye nnaa humpa, choku nyungoosa iyyi inzuvo, mmi nni yaa vula kuwa, Ka kuti yi vaalyi woondereere he ivwe. ²⁶Mmi lyiinu zumwe nne zumwe yoo zuwa manzwi aangu aa cho ku sa a chitahaza kaa swaniswa nne muntu we ihaafu yoo zaaka inzuvo yaakwe mu isekeseke. ²⁷Mmi invula nni yaa soka, muunda choku iza, mane nne ummumbwe choku humpa, choku nyungoosa iyyi inzuvo, mmi nni yaa wa. mane kuwa kwaayo nni kwaava ku kaando. ²⁸Nni kwa pangahala kuti, Jeeso cho mana ku waamba iizi zintu, vantu nni vaa shala va komokeerwa mulaeza waakwe, ²⁹Ka kuti a vaalyi kuva ruta mane iiri wiina maziimo oku laula, nna saa swani nne MaSikiribe.

8

¹Jeeso chiinga a suuka ku iruundu, vantu vaangi choku mu shaala mu masulye. ²Mmi, hape vone nni kweeza mulweere we imbingwa cho ku iza ku fukama ha vusu vwaakwe, nnaati, "Simwiine, haiva u saka nni joloza." ³Mmi Jeeso nna mu viika iyaanza lyaakwe, nnati, "Nni saka, Koo jololye." Mmi cho ku hweera imbingwa yaakwe cho ku mana. ⁴Mmi Jeeso nna mucho kuti, "Vone kuti ka kwiina yoo lwiira." Mmi lyiyeendere, ka toondeza mupurisita mane ka zwiisa zaa va laulyi Mushe, kuti ive vupaki ku valyi. ⁵Mmi lyiinu Jeeso chiinga e njira mwa Kaperaname, cho ku iza kwaalyi Musencharona, nna mu kumbiira, ⁶Nnaati, "Simwiine muhikaana waangu u daansi choku lwaala koku zuminina, chaa sukuluka a hulu maaswe." ⁷Mmi Jeeso nnaa waamba naaye nnaati, "Mmu nniize nni muhoze." ⁸Musencharona nne tava nnaati, "Simwiine, kani lyikeene kuti uuwe u woola mane ku iza nne ku sika mu malyivera e inzuvo yaangu, mmi waambe vulyo lyinzwi, muhikaana waangu mwa holye. ⁹Ka kuti nni muntu nniina mu kulaula, mane nniina masolye haansi lyaangu. Nniina nno ku cho muntu kuti, 'kwiiya,' ku zwaaho u yeenda; mmi ku zumwe, 'wiize,' ku zwaaho wiiza, mane nne ku muhikaana waangu, chini cho kuti 'Chite ichi,' cho ku chi chita." ¹⁰Mmi Jeeso chiinga zuwa vuti nnaa komokwa cho ku lwiira vonse vava musheere ku masulye, "Cho kuizula nni mulwiirite, ka niini ku kopana nne itumero inkaando vuti, ee, nanta mwa Isiraere." ¹¹Mmi nni mucho kuti, vaangi kava kazwe kuvu zwee izuva nne kuvu imino, cho kuiza ku ikala haansi nne Aburahama, nne Isaka, nne Jaakovo, mu muvuso we iwulu. ¹²Mmi vaana vo muvuso kava vukuntirwa haanze ku keerima, kweeti nni ku kwiina ku boonda nne ku lyira inkunkumma." ¹³Mmi Jeeso nnacho Musencharona, "lyiyeendere! siina mu waa zumina Kuku veere mboona vo vulyo." Mane hoo hwaaho muhiikana cho ku hozwa. ¹⁴Mmi Jeeso chiinga eza mu inzuvo ya Pitorosi, nna vona vaa nyinazaalaakwe nni va lyeere choku lwaala ifiiva. ¹⁵Mmi nnaa woonda iyaanza lyaavo, mpaaha ifiiva ha yaa zwa mu valyi. Mmi choku vuuka cho ku taanga ku mu chitira. ¹⁶Chi teengwaana chiinga cha sika, vantu cho ku ka mulyeetera va veena madimona. Mmi nnaa zwiisa inhuuho ziingi che lyinzwi lyaakwe mane choku hoza vonse va vaalyi ku lwaala. ¹⁷Ku vaalyi ku chitira kuti zaa va waambi muporofita Isaya zii zuzirizwe, chooti, "Iiye a vaa hiindi malwaalyira etu, mane choku kulyika matuku etu." ¹⁸Lyiiu Jeeso chiinga vona vantu vaangi nni va mu zumbulukite, nna laula kuti ku yiwe ku yimwe imbalyi ye Iwaate lya Ghalaliya. ¹⁹Zumwe yoo ngola nneeza, cho ku mucho kuti, Unkosi, muni mu ichirire kumwe nne kumwe ku muya. ²⁰Mmi Jeeso choku mucho kuti, vaa siibwe veena mariindi, mane nne zizuni ze inkaanda ziina zi zuumbo; mmi Mwaana wo Muntu iye keena haa viika mutwi waakwe. ²¹Mmi zumwe wa varutwana vaakwe nnaa mucho kuti, "Simwiine ka muni siye nni ka wuunge vataayo." ²²Mmi Jeeso nnaa muta kuti, "Nnii chirire, mmi siye vafu valyi wuunge." ²³Mmi lyiinu chiinga enjira mu vwaato, varutwana vaakwe choku mu ichirira. ²⁴Hape vone, nni kwaa vuuka u mmuumbwe mu iwate, ku chita kuti masuunda a teni mu a vaalyi ku wuumba vwaato. Mmi Jeeso iye ava lyi laalyiiza. ²⁵Varutwana vaakwe mpaaha ha veeza kwaalyi cho ku mu vuusa, nni vati, "Simwiine tu haze, chi tufwa." ²⁶Mmi iye nnaa vati, "Chiinzi ha mulyi kalyilyirwa, uunwe ve itumero iniini?" Ku zwaaho choku vuuka, choku kalyimera luuho nne iwate. Cho ku shaala ku tontweere mane poo. ²⁷Mmi aava vakwaame nni vaa shaala va komoeketwa, nni vati, "Mukwaame nzi uuzu, yoo chita kuti inhuuho nne iwate zimu zuwa choku teeka?" ²⁸Mmi lyiinu chiiga aya ku yimwe imbalyi ku inkaanda yi veena Geregesenese, cho ku kopana nne voo vere ve njiirwa madimona. Nni va kazwa ku makumbu cho ku tiizika a hulu kamba ku kalyiza, ku chita kuti ka kwiina muntu yaa vaalyi ku woola ku hita inzira ya teni. ²⁹Mmi vone, nni vaa kuwa nni vati, "Twa ku pangaanzi uuwe, uuwe Jeeso, Mwaana wee Ireeza? Ah u kee ziriire ku iza kutwi ihaya inako nni yi seeni ku sika?" ³⁰Kuzwa hava veena ka vakazana ku vaa kweete kulya muraka we ziguluve ziingi. ³¹Mmi madimona a va kweete a kumbiira Jeeso mane naati, "Haiva mootu

vukuntire haanze, vutuka tu siye tu kenjire mu ziguluve." ³²Mmi Jeeso nna vata kuti, "Mu kwiya!" Mmi madimona cho ku zwa mane cho ku kee njira mu ziguluve. Mmi vone, muraka wonse we ziguluve nni waa ngombola mane cho ku ka suukira hee komwe lye iwate. ³³Mmi valyisani vee zighuluve mpaaha havaa ngombola. Cho ku kee njira mu muzi choku ka waamba zonse, mane ni zivaa pangahalyiri va veena madimona. ³⁴Hape vone, muzi woonse nni weeza ku katanyeza Jeeso. Mmi chiinga vamu vona, vava mu kumbiiri kuti a va sutukire mu ingolo zaavo.

9

¹Mmi ne ichira mu chisepe, naa hitirira vonse mbwiita ku ka sika ku muzi kwa a zwa. ²Mu vone ni va ka mulyeetera muntu a vaa fwiire imwi imbalyi, naa ka dansi ha vulo: mmi Jeeso cho ku vona itumero yaavo naacho yoo u fwiire imwi imbalyi "Mwaana swiisu, lyitumere, zivi zaako chi zaa woonderwa." ³Mmi, muvone, vamwi va vangolyi ni vaa wambinsaana, cho kuti uuzu muntu u tukana. ⁴Mmi Jeeso cho ku iziva minahano yaavo naati, Chinzi ha mu nahana vuvilaala mu inkulo zeenu? ⁵Lyaaho chihuva nchee chihi ku ku chiwaamba, zivi zaako chiwa ziwoonderwa; kamba ku cho kuti, vuuke u yende? ⁶Mmi kuchitira kuti mu izive kuti mwaana wo muntu wiina ziho zo ku woondera zivi mu inkaanda; iye naacho yoo u fwiire imwi imbalyi, "Vuuke, hiinde vulo vwaako, mmi u kwiya ku inzuvo yaako." ⁷Unkosi cho ku ziima cho ku ya ku inzuvo yaakwe. ⁸Ikunnga chiinga lya vona ichi chintu, cho ku komokwa mane cho ku temba Ireeza, yo u heere vantu ziho zi sika aho. ⁹Jeeso chiinga a hita aho, a vaa voni mukwame a vaalyi ku sumpwa Mateu yaa va ikeere ha itante ikunganyezwa mitero. Naa mu cho kuti, "Ni ichirire." A vaa zimi cho ku mu ichirira ¹⁰Mmi ni kweeza ku pangahala kuti, Jeeso cho u si kweete kulya mu inzuvo, vone, vantu vaangi vulyo ne va panga vuvilaala cho ku iza ku ikala naaye ne varutwana vaakwe. ¹¹Mmi lyiinu Vafarasayi chiinga vaa vona, ni vaacho varutwana vaakwe, nche chiinzi simwiine weenu haalya ne vantu vulyo va panga zivi? ¹²Mmi Jeeso chiinga zuwa vulyo, cho ku vacho kuti, vasaa lwaalyi kavati niva saka ingaanga, mmi mbwiita vulyo va lwaala. ¹³Mmi mukwiya paaho muka lyitute kuti ku tarusa nzi, Chisakahala vulyo chisemo, isingi chitavero: ka kuti ka heena nni vee ziri ku sumpa va shiyeeme, mmi mbwiita va panga vuvi kuti valyi nyaanse. ¹⁴Ni kweeza kwaalyi varutwana va Johani, cho kuti, "Chiinzi uswe ne Vafarasayi ha tulyi nyima zilyo kaangikaangi, mmi varutwana vaako aavo ni va sa lyinyimi. ¹⁵Mmi Jeeso naa vata kuti, aa mmi ve izite ku iseso va woola ku zunguvalyirwa musesi naa siina kwa teni? Nniha kuva vulyo, mazuva ka eeze, a chita kuti yoo usesa kaaku hiinditwa mu valyi, lyiinu njeeti ni va lyinyime zilyo. ¹⁶Ka kwiina muntu yo u woola ku shumbara chijira chihya ku chikulukulu, Ka kuti haku pangahala vulyo ibwaanta lya teni lyiiza ku kaanduha a hulu. ¹⁷Mane hape ne vantu kavati ni va viikaanga vujwara vuhya mu makavi makulukulu; Ka kuti a manina chi aa patuka, mmi vujwara cho ku itika, mmi makavi cho ku shinyeha: mmi va viika vujwara vuhya mu makavi mahya; ku chitira kuti zi woolye ku teenda ne kuva ha teni. ¹⁸Cho u sii kweete u waamba naavo iizi zintu, vone, ni kweeza induna imwi, cho ku iza ku mu fukamina, ni yiti, mwaanangu wo mukazana u swaneezi chaafwa kalye hanu: mmi wiize umu viike iyanza lyaako, choo vulyo mwaa halye. ¹⁹Mmi Jeeso naa katuka, cho ku mu ichirira, varutwana vaakwe naavo cho ku yeenda. ²⁰Mmi, vone, mukulwaakazi, yaa vaalyi ku lwaala vutuku vo ku itika malaha zirimo zimana ikumi ne zoo vere, ne iza ku masulye aakwe, cho ku woonda ijira lye chizwaato chaakwe. ²¹Ka kuti a va lyilwiiri kuti, chiini naa woonda vulyo chizwaato chaakwe kani holye. ²²Mmi Jeeso cho ku sandumuka chiinga a mu vona, cho kuti, mwaana, humbulyesehe; itumero yaako chiya ku hoza. ²³Mmi Jeeso chiinga eza mu inzuvo ye induna, cho ku vona va zaanisa zilyizo ne vantu ni va kweete kulyira, ²⁴Naa cho kuti, "Muyeende, ka kuti mukazanaana kaa fwiire, mmi u lyeere. mmi ni va museka cha kanyanso. ²⁵Mmi ikunga chinga lyaa zwiisikizwa hanze, iye cho ku injira, cho ku ka mu wonda che iyaanza, mmi muhiire naa vuuka. ²⁶Makande che ichi chintu cho ku izivika mwe iyo inkanda yonse. ²⁷Mmi Jeeso chingaa zwa uuko, vahofu voo uvere cho ku mu shaala mu masulye, ni va kaya vu huwa, ni vati, uuwe mwaana wa Daafita, ko u tu fwiire inse. ²⁸Mmi chingaa sika mu inzuvo, vahofu cho ku iza kwaalyi: Jeeso mpaa aha haa va cho kuti, mu zumina kuti ni woola ku mu chitira vulyo? Ni va mu cho kuti "Eni, Simwiine." ²⁹Lyinu iye mpaaha ha woonda menso aavo, naati, ku mu pangahalyire ku ya che itumero yeenu. ³⁰Mmi menso aavo ni e wuka; Jeeso lyinu cho ku va cho kuti, mu vone kuti ka kwiina yo wiiziva iiji indava. ³¹Mmi aavo, chinga vaazwa aaho, cho ku ka izuza ilyi ikande mweecho chisi chonse. ³²Ivaati aavo vakwaame voovere chi va ka zwiire, muvone, mukwame yaa sa wambi yaa va injiirwa idimona naa ka lyeetwa kwa Jeeso. ³³Mmi lyiinu idimona chiinga lyaa zwiiswa, cho ku waamba. Vunnginngi vwa vantu cho ku shaala va komoketwa, ni vati "Ichi ka chiini ku vonwa vuti mwa Isiraere. ³⁴Mmi Vafarasayi va vaalyi kuti, "Che induna ya madimona, u zwiisa madimona. ³⁵Mmi Jeeso naa yeenda muzi ne muzizana, naa kaya vu ruta mu masinagoge, naa hasa mulaeza wo muvuso, naa hoza vutuku vumwi ni vumwi mane ne malwaalyira onse mu vantu. ³⁶Mmi chingaa vona vunngi vwa vantu, cho ku va fwiira inse, mukuti chi va vaa katazehete ne ku honyeha, Va vaalyi ku kola sine iri imberere zi seena mulyisani. ³⁷Cho ku cho varutwana vaakwe kuti, "Ku sinza kunngi, mmi vatendi vache; ³⁸Lyinu mpaaho mu rapere Simwiine wo ku sinza kuti a tumiza vatendi mu ku sinza kwaakwe.

10

¹Jeeso naa sumpa varutwana vaakwe veena ikumi ne toovere, cho ku va ha ziho mu inhuho imbilaala, kuti va zi zwiise, mane ne kuhoza matuku ne malwaalyira onse. ²Mmi lyinu mazina a va Apositoloyi nje aa, we ntanzi, Sayimoni, (hape yo u sumpwa Pitorosi), ne Enduru mukulwe; Jemusi mwaana wa Zebediya ne Johani mwanche. ³Filipo, Batholomeu; Toomasi, ne Mateu yo u kunganya mitero; Jemusi mwaana wa Alufeyaasi, ne Thadausi; ⁴Sayimoni we mpumpu ne Judaasi Isikariyota, ya a va manini wa muwuza. ⁵Vo vwaava veena ikumi ne toovere, Jeeso naa va tuma cho ku valaya kuti, mu

siye ku ya ku ve inkanda, mane nangati mu mizi ya maSamariya, mu siye ku injira mwa teni; ⁶Mmi vulyo mu kwiya ku imberere ze inzuvo ya Isiraere zi zovete. ⁷Mmi muyeende, ni mukaya vukutaza ni muti, muvuso wo ku iwulu chi wiina hafwihi. ⁸Mu hoza va lwaala, mu vuusa vafwiire, mu joloza va si ziseenda mane ne ku zwiisa madimona. mu vaa heewa ne ku seena ituwero, muhe ne ku seena ituwero. ⁹Mu siye ku hinda igauda, isilifera nandi ikopori mu zikwama zeenu. ¹⁰Mu siye ku hinda chihindiro cho musipiri nangati chizwaato chimwi he mbalyi, nandi nsaangu nandi inkolyi, mu kuti mutendi u swanerwa ne zilyo zaakwe. ¹¹Muzi umwi ne umwi weeti ne mu injire mu uliyi, mu sake yo u swaneere cho ku ikala kwateeni mbwiteeri chi na ni mwa nyemuka. ¹²che mu injira mu inzuvo, mu rumeres. ¹³cho kuti inzuvo i swaneere, ikozo yeenu ive ku ilyi. cho kuti ka i swaneere, ikozo yeenu i mu voolyere. ¹⁴Kwaavo va sa mu tambulyi nandi ku teeka manzwi enu, che mu zwa mwe iyo inzuvo nandi muzi, mu kunkumune isuko lya matende eenu. ¹⁵Vusakusima ni mi lwiira, ka ku ve ku ina vutuka ku mizi ya Sodom ne Gomora mu izuva lye ikatulo ku zamba kwa iyo mizi. ¹⁶Mu vone, ni mu tumisa sineeri imberere mukati ka vaasiibwe, lyinu hee, mu talyife sineeri inzoka mmi cho ku vula vuvilaala sineeri inkuba. ¹⁷Mu mamere vantu! Ka va mu twaalye mu zikota, mane ne ku mu injirika mu masinagoge aavo. ¹⁸Mane ka mu lyeetwa ha vusu vwa vavusi ne vasimwiine che ivaka lyaangu, ku chitira vupaki kwaavo ne ku vantu ve zisi zinngi. ¹⁹Ha va mu lyeeta, mu siye ku vireera cho kuti mu mu wambe vulye nandi nzi, mu kuti zi mu lukera ku wamba ka mu zi heewa mwe icho chivaka. ²⁰Mu kuti ka heena unwe mwe eti ne mu ku wamba mmi ka ku ku wamba luhuhu lwe Isheenu yeeti naa mambe mweenu. ²¹Mwaanasiisuu kaa lyeete mukwaamekuninaakwe ku lufu, ne isi o muntu mwaane. Vaana ka va vukulukire vuzaazi vwaavo ku chita kuti vee ihaiwa. ²²Ka mu toyeeva ne zumwi no zumwi che ivaka lye izina lyaangu. Mmi yeeti naa wonderere mbwiteeri ku mamanmani, uzo muntu kaa vulukwa. ²³Ha va mu kataza mu munzi umwi mu ngombweere koo umwi, mukuti vusakusima ni mi lwiirite, keeti ne mu mane mizi yonse mwa Isiraere Mwaana O muntu naa seeni ku sika. ²⁴Murutwana ka heena mukando ku muruti waakwe, mane ne muhikaana ku va he iwulu lya simwiine waaakwe. ²⁵Ku lyikeene kuti murutwana a swane ne muruti waakwe, mane ne muhikaana a swane ne simwiine waakwe. Cho kuti va sumpite muhitizi we inzuvo Bilizebule, lyinu mazina aavo ve iyo inzuvo aavo mu a viihire hayi! ²⁶Lyinu he mu siye ku va tiya, mukuti ka chi heena chi wungwiirwa chi seeti ne chi tondezwa, mane ne chi lyi wunngwiire chi seeti ne chi izivwa. ²⁷Chi ni mu lwiira mu keerima, mu chi wambire mu iseri, mane ne chi mu zuwira kusi mu matwi eenu, mu chi wambire ku iwulu ha iwulu lya mazuvo. ²⁸Mu siye ku tiya avo va woola ku ihaya muviri ni va sa wooly ku ihaya luhuhu. Kunzelyaaho, mutiye yoo uwola ku sinya konse muviri ne luhuhu mu ibimbiri. ²⁹Aa tunsinsi toovere ka tu wulyi isherenyi lyi niinizana? Mmi mane ka kwiina kaamwiina kaato ka wiira hansi kwanda izivo ye Isheenu. ³⁰Lyinu mane ne isuku ze mitwi yeenu zonse zi valyitwa. ³¹Mu siye ku tiya. Mu sakahala ahulu ku zamba tunsinsi tungitungi. ³²Lyinu hanu yoo u ha vupaki chaangu ha vusu vwa vantu, ka ni he vupaki chaawe ha vusu vu vataayo ku iwulu. ³³mmi yo u ni kanana ha vusu vwa vantu, ka ni mu kaane havusu vu vataayo ku iwulu. ³⁴Mu siye ku zeeza kuti ni va iziri ku lyeeta ikozo mu inkanda. Ka heena ni va iziri ku lyeeta ikozo, ni vaa lyeeti chilwiisaniso. ³⁵Mu kuti ni vaa iziri ku chita kuti mukwaame a lyi lwiisa ne isi, ne mwaanakazana ne nnyina, ne mwaanazaala ne nnyinazaala. ³⁶Zira zo muntu ka ive avo ve nzuvo yaakwe. ³⁷Iye mwiine yo u suni isi nandi nnyinaku ni zamba ka ni mu swaneere. Mane naaye yo u suni mwaana kazana aakwe nandi mwaanasiisuu waakwe ku zamba ime kaa ni mu swaneere. ³⁸Iye mwiine yaa sa hindi chifapaano chaakwe cho ku ni ichirira ka ni mu swaneere. ³⁹Iye yoo u lyi waanina vuhalo vwaakwe ka vu mu zovere. Mmi iye yoo u zoverwa vuhalo vwaakwe che ivaka lyaangu kaa a vu waane. ⁴⁰Iye yoo mu tambula, u tambula ime, mane naaye yoo ni tambula u tambula iye yaa va ni tumi. ⁴¹Iye yoo u tambula muporofita mukuti muporofita ka a waane mupuzo wo muporofita. Naaye yo u tambula mushiyami mukuti u shiyeeme kaa waane mupuzo wo mushiyami. ⁴²Mwiine yoo u ha kwaava va niinizana, nandi inkomoki ya menzi a tontola kuti vanywe, mukuti murutwana, vusakusima ni mu lwiirite, ka kwiina mweeti naa zoverwa mupuzo waakwe.

11

¹Ni kweeza ku hita vuti, kuti Jeeso chiingaa mana ku laya varutwana vaakwe veena ikumi ne too uvere, naa katuka aho naa kaya ku ku ruta ne ku kutaza mu mizi yaavo. ²Mmi lyiinu Johani chingaa zuwa neena mu intorongo misevezi ya Jeeso, cho ku tuma varutwana vaakwe voo uvere, ³Cho ku ka mu cho kuti, njooove yoo lukeere ku iza, kamba tu lyiindire zumwi? ⁴Jeeso naa va itava 'Mu kwiya mu ka lwiire Johani iizo zintu zi mu zuwa ne kuvona. ⁵Vahofu vakweete ku vona, vaghonko vakweete ku yenda, ve imbingwa vakweete va jolola, vafwiire va kweete va zuwa, vafwiire va kweete va vuuswa, mane ne vahumanehi va kweete va zuwa mulaeza. ⁶Mane ku sehuheere iye yaa seti naa chunchune hanngu. ⁷Mmi chinga vaa katuka, Jeeso cho ku taanga naa lwiira vunngi vwa vantu ka ha Johani, Mu vaa yeendeere ku ka vona nzi ku nkanda? Luhe lu vaa kweete ku nyungoswa ne luuhu? ⁸Mmi mu vaa yeendeere ku ka vona inzi? Mukwaame yoo zweete zizavalo zi huva? Mu vone, kana vaa zwaata zizwaato zihuva vee kala mu marapa o vu simwiine. ⁹Mmi unwe mu vaazwi ni muti mu ka vona nzi- Muporofita? Eeni, ni mulwiirite, mane ne ku zaamba muporofita. ¹⁰Uzu njeeye, u ku ngolyetwa ka haakwe, 'Vone, ni tuma muhikaana wangu ha vusu vwaako, yeti a ku vaakanyeza nzira yaako ha vusu vwaako. ¹¹Vusakusima ni mulwiirite, kwaavo va vaa zaalwa ne vakulwaakazi, ka kwiini ku zaalwa mukaando iiri nje Johani yo u koloveza: mmi che yimwi inzira hape iye yoo hiindwa kuti mu niini mu muvuso we iwulu mukaando kwaalyi. ¹²Mmi kuzwa mu mazuva a Johani siku koloveza kuiza ku sika suunu hanu muvuso wo ku iwulu wiina ne ku fosekezwa, mmi mane zifosi ziwu hiinda cha mahoonda. ¹³Ka kuti vaporofita vonse ne mulao va vaa porofiti mbwiita ku iza mu inako ya Johani. ¹⁴Mmi mane kalyi mu woola ku taambula, nje Elija, yaa vaa keeza. ¹⁵Iye yo wiina matwi o ku zuwa a wooly ku zuwa. ¹⁶Hape mane muni swanise ava vantu ve yinu inako choo vulye? Ku kola mane iiri vahwiire

veena ha musika ni va kweete ku sumpa vakwaavo, ¹⁷Ni vaati, tu va muziimbiri, mmi ka heena mu vaa zaani, tu va mulyiriri naaho hape ni mwaa vula kulyira. ¹⁸Ka kuti Johani a veeza na asaa lyi chinkwa nandi kunywa vujwara vo muwoomba mmi ni vaati, 'wiina idimona.' ¹⁹Mwaana wo Muntu a veeza naa lya ne kunywa mmi vati, 'Muvone, wiina indhiisisa ne vukolwaavi, mulyikani wa vasi ku kunganya mitero ne vachiti vo vuvilaala!' Mmi kutalyifa ku shiyamiswa ne misevezi yaakwe. ²⁰Mmi naa tannga ku nyansa mizi yaava tenderi misevezi yaakwe cho vunngi mukuti ka heena va va lyi nyansa. ²¹'Ku mayivite uwe, Korazine! Ku mayivite uwe, Bethesaida! Kalyi misevezi iyi mikaando ni yi vaa ka pangitwa kwa Taya ne Sidona, ni va va lyinyansa kalye cho ku zwaata masaka ne ku lyi itira itwe. ²²Mmi ni mucho kuti, ka ku shiyamere Taya ne Sidona mu ikatulo, kwaanda enu. ²³Uuwe, Kaperaname, u teeri ka u nyemwiinwa ku iwulu? Nee, ka u susikizwa ku Ihere. Ka kuti kalyi misevezi mikaando, yi vaa pangwa mwaako, ni yi vaa chitwa kwa Sodoma, ni yi sana yi vaa hiishwa ne suunu vuti ni yi siina kwa teni. ²⁴Mmi ni mu cho kuti, muzi wa Sodoma ka wu woolye ku shaazwa mu ikatulo kwaanda eenu. ²⁵Mweeyo inako Jeeso naa cho kuti, ni lyi tumera, kwaako uuwe Taayo, Simwiine we iwulu ne inkaanda, ka kuti u vaa wungwiiri iizi zintu va talyifite ne veezi zintu, mmi cho ku zi tondeza, va saa rutehete, sineeri vahwiirezana. ²⁶Nagati vuti Ita mu vaa voni ni kwiina nenza mu menso ne ha vusu vwaako. ²⁷Zintu zonse ni zi heerwa ku zwa kwa Taayo hape ka kwiina muntu yo wiizi mwaana, mbwiita Taayo mane kakwiina yo wiizi Taayo mbwiita mwaana, ne kwaalyi iye mwaana kwa saka kulyi tondeza. ²⁸Mwiize kwangu, unwe mu vonse mu tenda mane ne mu suntiiswa miziyo yeenu, mmi ime mu ni muhe ku huuza. ²⁹Mu hinde ijookwe yaa nngu mu lyi tute kwaangu. ka kuti ni shiyeeme ne ku lyi twaala hansi mu inkulo, mmi ka mu waane ku huuza kwe inkulo zeenu. ³⁰Ka kuti ijookwe yaa nngu inhuva, ne muziyo wanngu mu pempu.

12

¹Che iyyo inako Jeeso naa hita mu luwa mu luzuva lwe inSavata mmi varutwana vaakwe ni va fwiire inzala, cho ku taanga ni va choola vuheke ni va lya. ²Mmi Vafarasayi chiinga vaa vona vulyo cho ku mu cho kuti, koo u vone varutwana vaako va kweete ku chita chisaa swaneezi ku chitwa lwe inSavata ku ya cho mulawo. ³Mmi naa va cho kuti, Ka heena mu vaa valyi cha ava pangi Daafita, cho u fwiire inzala, naavo vaa veena naavo? ⁴A vee njiri mu inzuvo yee Ireeza cho ku kalya chinkwe cha ha vusu, chaa sana a vaa swaneezi ku lya mane ni chi saa zumininwa ku vaa valyi ku kaya vu yenda naavo mbwiita vapurisita? ⁵Kamwiini ku vala mu mulao, kuti lwe inSavata vapurisita va choola inSavata mu itempere mmi ka veena mulandu? ⁶Mmi ni mu cho kuti, mukaando ku zamba itempere zunuu. ⁷Mmi kalyi mu va izivite kuti ichi chi tarusa nzi, "Ni saka inse vulyo kwaanda e chitavero, ni mu sana mwaa tovosa vantu va seena mulandu. ⁸Ka kuti Mwaana wo Muntu nje Simwiine hape we izuva lye inSavata. ⁹Mmi chinga a zwa uko, cho kuya ku iSinagoge ¹⁰Mmi vone mukwaame we iyanza lyi zuminiine. Vafarasai cho ku vuusa Jeeso kuti "Aa ku zuminiinwa mu mulao ku hoza lwe inSavata?" kuti va woolye ku mu kaya teni. ¹¹Mmi nnaa vati, Yi woola kuva njeeni mukwaame mukati keenu, yoo chita kuti neena imberere yiimwiina, mmi cho ku ka wiira mu chisima lwe inSavata, aa keeti choo u ka yi woonda cho ku yi zwiisa? ¹²Ka munahane lyinu kuti muntu iye wiina musula u sika hayi ku zamba imberere? Chinngi lyiinu ku lukite ku panga chi shiyeeme lwe inSavata. ¹³Iye lyinu mpwaa teerere uzu mukwaame, vungunune iyanza lyaako, mmi naa lyi tapulula; mmi cho ku voozekezwa, mane iri nje lyimwi. ¹⁴Ku zwaaho Vafarasayi ni vaa yeenda, cho ku kee kala chikota ka haakwe, kuti mpohona chi va mu ihaya vulye. ¹⁵Mmi lyinu Jeeso chingaa lyemuha, cho ku zwa kwa teni, cho ku ya kuungi. Mmi vantu vaangi ni va mu ichirira mane naa va hoza vonse; ¹⁶Cho ku va kumbiira kuti sanzi ni va mu izivahaza: ¹⁷Kuti ku woolye ku pangahala chi vaa wambwa ne muporofita Isaya cho uti, ¹⁸Hoo vone muhikaana waangu, u ni vaa lyiketeri; uni suni, iye wo luhuhu lwaangu mulu lyitumera: Kani viike luhuhu lwaangu mwaalyi, mane kaa zwiisa ikatulo ku vee inkanda. ¹⁹Keeti naa toondeke, nangati ku huwa; mane nandi muntu yeti naa zuwe lyinzwi lyaakwe mu nzira ka a kwiina. ²⁰Ne luhe lu nguzuvukite keeti naa lu choolye, mane ne ikaandera lyi saka ku zima keeti naa lyi zime, ku chita zo ku hite ikatulo ku ku zunda. ²¹Mmi mu izina lyaakwe njeeti ni ku ve ne isepo ya vantu ve inkanda. ²²Lyinu cho ku lyeeterwa yaave njiirwa idimona, naa saa voni mane ne ku wamba: mmi naa mu hoza, mpaaha haa taanga ku vona ne ku waamba. ²³Mmi vantu vonse ni vaa shaala va komoketwa, ni vati, Aa uuzu iwoola ku va iye mwaana wa Daafita? ²⁴Mmi Vafarasayi chinga vaa zuwa, ni vaati, uuzu muntu kaa zwiisa madimona, mbwiita cha simwiine wa madimona, Bilizebule. ²⁵Ka kuti Jeeso a veezi minahano yaavo, naa vati, muvuso umwi ne umwi uliyi lwiisa ka wuwe; mane nne umwi ne umwi muzi nandi inzuvo ilyi lwiisa keeti ni yi ziime: ²⁶Lyinu haiva Saatani u lyi woonda cho ku lyi vukuntira kuna mwiine, u lyi lyi patalalyeza; muvuso waakwe lyinu ka wu ziime vulye? ²⁷Haiva kuti lyinu ime ni zwiisa madimona cha Bilizebule, vaana veenu aavo va zwiisa chaani? Cho ku vaa vulyo ka va ve vawatulyi veenu. ²⁸Mmi lyinu haiva ni zwiisa madimona cho luhuhu lwe Ireeza, lyinu aho muvuso we Ireeza u mu sikiire. ²⁹Kamba lyiinu, muntu kee njire vulye mu inzuvo yo muntu yoo kolyete, cho ku hiinda zivya zaakwe, ka mbwiita haa musumina? Lyinu njeeti cho u woola ku hinda zivya zaakwe mu inzuvo. ³⁰Iye yaa seena naame u ni lwiisa; mane naaye yaa saa kunganya naame u ni patalalyeza. ³¹Chinngi ni mucho kuti, zivi zonse ne mutukano wonse ka zi wonderwa vantu: mmi mutukano u lyi lyivaheenywa ne Luhuhu lu Jolola keeti ni ku ve ne ku wonderwa ko muntu mwa teni. ³²Mmi zumwi no zumwi yoo u wamba vuvilaala cha Mwaana wo Muntu, kaa woolye ku wonderwa: mmi iye yeeti naa wambe lyinzwi lyi saa shiyeeme ku Luhuhu lu Jolola, keeti naa wonderwa, nangati mwe iyyi inkanda nandi mu ikeeza. ³³chisamu kuti chi shiyame ne zihaantu zaacho zi viihalye, nandi pange chisamu kuti chi viihalye ne zihaantu zaacho zi viihalye, mukuti isamu lyi izivwa che zihaantu zaalyo. ³⁴Uunwe mu vaana ve inzoka, mu kuti mu va vilaala, mu woola vulye ku wamba zintu zi vilaala. Mu kuti mu vunngingi vwe inkulo kalomo ka wamba ni ku zwa mukati. ³⁵Muntu yo u shiyeeme ku zwa mu maviikiro a shiyeeme e inkulo yaakwe u zwiisa zi shiyeeme,

ne muntu ya a saa shiyeeme ku zwa mu maviikiro a saa shiyeeme e inkulo yaakwe u zwiisa vuvilaala.³⁶ Mmi ni mu cho kuti, lyimwi ne lyimwi lyinzwi lyo ku lyi waambira vulyo lyeeti naa wambe muntu, kaa lyiitavire mu lusiku lwe ikatulo.³⁷ Mu kuti, cha manzwi eenu mu keeza ku shiyamiswa mane cha manzwi eenu mu keeza ku zekiswa.⁴⁰³⁸ Mpaaha vamwi va vangolyi ne Vafarasayi cho ku itava, ni vati, "Muruti, tu saka ku vona chishupo chi zwa kwaako."³⁹ Mmi Jeeso a va itavi naa va cho kuti, "' Luzuvo lu sanguheere lu saka chishupo. Mmi ka kwiina chishupo cheeti ne chi heewa kunze lyeecho cha muporofita Joona."⁴⁰ Mukuti sina Joona haa veena mu ivumu lye inswi inkando mazuva oo tatwe ne masiku oo tatwe, ne Mwaana wo Muntu naaye kaa ve mu inkulo ye inkanda mazuva oo tatwe ne masiku oo tatwe.⁴¹ Vantu va Ninive ka va ziime mu ikatulo no ulunu luhasi cho ku lu nyansa. Mu kuti aavo vava woolyi ku lyi nyansa Joona cho u kutaza ku valyi, mmi mu vone , mukaando kwa Joona zunuu hanu.⁴² Naarukazi yoo u zwa kuka haati ka mamonso kaa ziime ku ikatulo ne vakwaame voo lunu luhasi, cho ku va nyansa. A va ka zwi ku mamanimani e inkanda ku iza ku zuwa vutalyi vwa Solomoni, mmi mu vone mukulwaana kwa Solomoni zunuu hanu.⁴³ Luhuhu luvilaala ha luzwa mu muntu, lu hita mu seena menzi ni lu kaya vu saka ha lu woola ku huuza mmi cho ku sa ha waana .⁴⁴ Ku zwaaho cho ku lyilwiira kuti, "Mu ni voolye ku inzuvo yaangu kuni va kazwi." Mu ku ka voola lu waana inzuvo chi i vaa kulwa mane chi i viikitwa nenza.⁴⁵ Lu voola, cho ku ka hinda vamwaateni va kavalo ka mana iyaanza ne too uvere va vilaala ahulu ku lu zaamba, ku zwaaho zikeezo ku ikala mwa teni zonse. Ku zwaaho chiziimo cho uzo muntu cha mamanimani chi viihala ku zamba lwe ntaanzi. Mweeti ni ku chitahalyire lunu luhasi lu vilaala.⁴⁶ Cho u sii kweete ku wamba ne vantu, mu vone, vaanyina ne vanche va vaa ziimi hanze ni va saka ku wamba naaye.⁴⁷ Umwi cho ku mu cho kuti, "Vone vannyoko ne vanche vaako veena hanze, va saka ku waamba naawe."⁴⁸ Mmi Jeeso naa itava cho ku cho yaa a va mu lwiiri kuti, "Vammayo nje vaani? Ne vanchevaangu nje vaani?"⁴⁹ Mmi naa vungununa iyaanza lyaakwe cho ku toondeka varutwana vaakwe cho kuti, mu vone vammayo ne vanche vanngu!⁵⁰ Ka kuti iini ne iini vulyo yeeti naa pange ku suna kwa Taayo yo wiina ku iwulu, yooyoozo nje mwanchangu ne nchiizhangu ne vammayo

13

¹ Mu izuva lyi swana Jeeso nnaa zwa mu inzuvo, choku kee kala ku imbalyi yee wate. ² Ku zwaaho vantu vaangi choku taanga kumu kuungahanera, kuvaa chiti kuti mane aka taante mu chisepe, choku ikala; mmi vantu vaangi voonse nni va ziimeene he irizo. ³ Mmi nna waamba zintu ziingi naavo che ingulyi, naati, mu vone, mu viyaalyi avaa zwi choku ka viyaala; ⁴ Mmi chiingaa viyaala, zimwe intaanga nni zaa wiira kuumbalyi yee nzira, zizuni nni zeeza choku zilya: ⁵ Zimwe nni zeeza ku wiira mulu vweevwee, muku sana ku veena ivu lyiingi: hoohwaaho vulyo nni zaa mena, ka kuti keena ha veena ivu lyii chiire. ⁶ Mmi izuva chiinga lyaa taantuka, zimenaantu za teni choku vavuka; hape nne kuti keena zi veena mihisi, choku shaala zi swavite choku zuma. ⁷ Zimwe iizo nni zaa wiira mu miiya; miiya nnaayo choku kula, choku zitwa: ⁸ Mmi zimwe nni zaa wiira mu ivu ilotu [lyi shiyeeme], choku zwiisa zilyio, zimwe zilyio ziina miyandamiyanda, zimwe ziina makumi a mana iyaanza nne lyii mwiina, zimwe makumi oo tatwe. ⁹ Iye yo wiina matwi a zuwe. ¹⁰ Mmi varutwana nni veeza, choku mucho kuti, chiinzi hoo waamba nnaavo che ingulyi? ¹¹ Iye nnaa vee tava nnaati, ka kuti ku heerwa uunwe ku iziva indava zilyi wungwiire zo muvuso we iwulu, mmi ku valyi kava heerwa. ¹² Ka kuti zumwe nne zumwe yoo kweete, kaa weererwa, mane kaa wane vuungi: mmi zumwe nne zumwe yaa seena, kaa hiindirwa nne chimwew nne chimwe chaa kweete. ¹³ Lyiinu chiingi nni waamba nnaavo che ingulyi: ka kuti va vona mmi kava voni; va zuwa mmi kava zuwi, mane nne ku lyemuha mmi kava lyemuhi. ¹⁴ Mmi mu valyi ku izuzirizwa chiporofita cha Isaya, chiti, kuti, choku zuwa kamu zuwe, mmi keeti nni mu lyemuhe; mane nne ku vona kamu vone, mmi keeti nni mu lyitute. ¹⁵ Ka kuti inkulo za vantu zii zwiire ikwe, mane nne matwi aavo a kaangwa ku zuwa, mmi menso aavo naawo ee iyeere; ku chitira kuti saanzi nni kuvi inako iiyo chaayo yeeti nniva vone cha menso kamba ku zuwa cha matwi aavo, mane nne ku lyemuha che inkulo zaavo, mane kuti va saanduke, ku chita kuti nniva hoze. ¹⁶ Mmi vulyo, ku sehuheere menso eenu, ka kuti a vona: nne matwi eenu, ka kuti a zuwa. ¹⁷ Choku izula nni kucho kuti, vaangi vava porofita nne vantu va jolola va vaalyi ku lakaza ku vona zimu kweete ku vona, mmi mane ka heena [keena] vava zi voni; mane nne ku zuwa zoo zweezi zimu kweete ku zuwa mmi ka heena [keena] vava zi zuwi. ¹⁸ Mmi lyiinu mpaaho mu zuwe ingulyi yo muviealyi. ¹⁹ Zumwe nne zumwe haa zuwa mulaeza wo muvuso, choku saa wu lyemuha, mpaaha lyiinu ku iza yoo fosaheere, choku iza ku tootoola zoonse zaa viealwa mu inkulo. Yo wiina vuti njoozu yaava taambulyi imbuto choku wiira mu inzira. ²⁰ Mmi iye woku taambula imbuto mulu vweevwe, yoo swana njeeye woku taambula lyinzwi choku saanga haa mana kulyi zuwa; ²¹ Njeeye yoo waanika keena mihisi mwaalyi, uva vulyo nenza lu vakazana; Ka kuti mulyiko nne ku nyaandiswa hazi taanga che ivaka lye IREEZA, kaa lyeehi ku taanga ku nyeerwa. ²² Mane nnaaye yoo taambula imbuto mu miiya njeeye yoo zuwa lyinzwi; mmi choku tokomera zintu ze inkaanda, mane nne ku ziyereha koku saka ku huma, ku hiinda choku tutumiza lyinzwi, mane muntu wa teni wu[u] manina nnaa seena zihantu. ²³ Mmi iye yoo taambula imbuto mu ivu ilotu njeeye yoo zuwa lyinzwi, choku lyi lyemuha nenza; muku manina chikwaava nne zihantu, ha zwa, zimwe ziina mwaanda, zimwe makumi a mana iyaanza nne lyii mwiina, nne makumi oo tatwe. ²⁴ Nnaa waamba imwe ingulyi ku valyi hape iiti, Muvuso wok u iwulu u swana nne mukwaame yaava viealyi imbuto yii shiyeeme mu iwa lyaakwe: ²⁵ Mmi vantu chivaa sii lyeere, chira chaakwe choku iza ku vieala mukula mu mahira, choku lyi yeendera inzira yaacho. ²⁶ Mmi makova chiinga aa zwa, mane nne zihantu, mukula nnaawo choku lyi toondeza. ²⁷ Mpaaha vahikaana vaakwe hava veeza kumu lwiira kuti, simwiine, Aah keena uvaa viealyi imbuto yi shiyeeme mu iwa lyaako? Lyiinu mukula uka lyi zwiira kuhi? ²⁸ Nnaa vacho kuti, chira inji chivaa pangi vulyo. Lyiinu vahikaana choku mucho kuti, chiinzi hoo satu lawiiri [lawulyiri] kuti tuyende tuka pute? ²⁹ Mmi nnacho kuti, Eeh; Ka kuti ha mucho kuti muka nyukula mpoona chimu ka nyukula kwa

teni nne mahira.³⁰ Mu siye ku kulye haa mwiina mbwiita inako yoku siinza: mmi mu inako yoku siinza kani cho va siinza, mu kunganye mukula piri, cho tungata tungata kuti ze wu hiishwa: mmi mahira aawo mua kunganyeza mu chishete chaangu.³¹ Choku valwiira imwe ingulyi hape nnaati, muvuso wok u iwulu u kola mane iiri lutaanga lwa kapuraanga, luti muntu chiinga alu hiinda, choku lu vieala mu iwa lyaakwe: ³²Ulo toota lu voneeka vuniini mu intaanga zoonse: mmi vulyo halu kula, iva isamu, lyi chita kuti, mane zizuni ze inkaanda ziiza choku iiza ku ikala mu mitavi ya teni.³³ Nnaa waamba imwe ingulyi ku valyi hape, Muvuso woku iwulu wu[u] kola mane iiri chivirisa, mukulwaakazi chaa va hiindi, choku viika mu vusu voo tatwezana, mbwiita chiinga kwaa vira koonse.³⁴ Jeeso nnaa waamba zoonse iizi zintu ku vuungi vuungi che ingulyi; kwaamba kwaakwe koonse nni yaava ingulyi ku valyi: ³⁵Kuti chaava waambi muporofita chii zuzirizwa nnaati, kani wulye kalomo kaangu mu ingulyi; Kani waambe zintu ziti chiinga zi vaati ziku wungulwa inkaanda nniyi seeni ku pangwa.³⁶ Lyiinu Jeeso nnaa vacho kuti va kwiya, iye choku injira mu inzuvo: mmi varutwana vaakwe nni veeza kwaalyi nni vati, Tulwiire ingulyi yo mukula we iwa.³⁷ Nnaa vee tava nnaati, Iye yoo vieala imbuto yi shiyeeme nje mwaana wo muntu; ³⁸Iwa kuteewa inkaanda; imbuto yi shiyeeme kuteewa vaana vo muvuso woku iwulu ; mmi mukula nje vaana va yoo fosaheere; ³⁹Mmi chira chiva wu viealyi nje Javulusi; ku siinza nje mamanani ee yinu inkaanda.⁴⁰ Lyiinu siina mukula hawu putiwa choku hiishwa cho mulyiro; voovo vulyo mweeti nni kuve ku mamanani ee yinu inkaanda. ⁴¹Mwaana wo muntu kaa tuminize mangiloyi aakwe, mmi mane kava kunganyeza haanze lyo muvuso chimwe nne chimwe chi kupisa [chi nyeeza] nnavo va panga vuvilaala. ⁴²Kava hiinde choku ziindirwa mu ibiimbiri: Kaku kwiina ku wuunzula nne ku lyira inkuunkuma. ⁴³Mpaaha lyiinu va shiyeeme aavo kava ku vereenga mane iiri izuva mu muvuso we ishaavo. Yo wiina matwi oku zuwa aa zuwe.⁴⁴ Hape, muvuso woku iwulu wu kola mane iiri vuhumi vu wuungwiirwa mu iwa; vu chita kuti muntu haavu waana, uvu wuungula toota, cho vuitumero [kusaanga] u yeenda choku ka wuza zoonse zeena nnaazo, choku iiza ku wula iilyo iwa. ⁴⁵Hape, muvuso woku iwulu wu kola mane iiri muntu yo wiikala nna Ghana mavwe malotu, nnaa saka malotu toota: ⁴⁶Yoo chita kuti, haa aka waana ivwe lyimwiina lyi dura, choku yeenda choku ka wuza zoonse zeenna nnaazo, choku kalyi wula. ⁴⁷Hape, muvuso we iwulu wu kola mane iiri kanyandi, ka vaa soherwa mu iwate, choku ka woonda inswi zoonse: ⁴⁸Ku chita kuti chiinga kee zula, choku ka kwiitira hee irizo, choku ikala haansi, choku taanga ku salyira [topera] mu kasuva zijolola, mmi imbilaala cho kuzi vukuntira kuungi. ⁴⁹Voovo vulyo mweeti nni kuve ku mamanani e inkaanda: Mangiloyi ka eeze, ku kauhanya vavilaala kuva shiyeeme. ⁵⁰Mmi kava va sohere mu imbawula yo mulyiro: kweeti nniiku kwiina chilyiro nne inkuunkuma. ⁵¹Jeeso nnaa vacho kuti, Aah mmi chimwaa lyemuhu zoonse iizi zintu? Nni vaa muitava nni vaati eeni [ee] simwiine. ⁵²Lyiinu iye nnaa vacho kuti, mpaaha lyiinu kuti mungolyi zumwe nne zumwe yoo rutitwa chozo [chezo] muvuso woku iwulu ku kola mane iiri infumwe we inzuvo, yo woola ku zwiisa mwa teni zintu zi kulukulu nne zintu zi hiya. ⁵³Mmi nni kweeza ku pangahala kuti, Jeeso chiinga mana iizi ingulyi, nnaa lyi yeendera. ⁵⁴Mmi lyiinu chiinga eza mu inkaanda yaakwe, nnaa varuta mu mazuvo aavo e ituto, muva vaalyi ku shaala nniva zasi nne k uvula mate mutulomo, nni vati, uuzu unkosi aa maano uka a waana kuhi, mane nne misevezi iyyi mikaando vuti? ⁵⁵Aah veesi ka mba vmapuraanga? Mane nne vaanyina ka mba vaMariya? Nne vaache ka mba vaJaakovo, nne Josese, nne Sayimoni, nne Judaasi? ⁵⁶Nne vanchiishje voonse aah ka twiina naavo? Lyiinu iye uuzu unkosi iizi zoonse uka zi waana kuhi?⁵⁷ Mmi nnaava kupa maaswe: Jeeso iye nnaa vata kuti, muporofita inako zoonse vulyo wuikala nnaa kutekeha mbwiita vulyo mu inkaanda yaazwa mu ilyi nne muirapani lyaakwe mwaasa heewa/waani ikute kamba ku kutekwa. ⁵⁸Mmi nnaa vula ku panga zi komosa ziingi kwa teni che ivaka lyoku saa zumina kwaavo.

14

¹Che iyweeyo inako Heroda wo mu Tetiraka nnaa zuwa choku iziveeka kwa Jeeso, ²Mmi nnaacho vahikaana vaakwe nnaati; Uuzu infwee nje Johani yoo koloveza; chaaka vuuka kuva fwiire; chiingi misevezi mikaando chiyi kweete kulyi toondeza mwaalyi. ³Ka kuti Heroda a vaa manini waa woonda Johani choku mu viika mu intorongo che ivaka lyo mukulwaakazi wo mwaanche Filipino waava lyi seseri. ⁴Ka kuti Johani ava mucho kuti, kaku shiyeeme mane ka heena cho mulao kuti umu sese. ⁵Chiingaati amu ihayire iyyi indava, choku tiya vuungi vwa vantu, ka kuti chiva veezi kuti Johani muporofita. ⁶Mmi mukiti wa mazaalo a Heroda chiinga waa sika, mwaanakazana wa Herodayasi choku va zaanina, mmi nnaa koonda Heroda[e]. ⁷Choku pangahala kuti amu sepise choku lyi kana kuti mwaa muhe chimwe nne chimwe cheeti amu kumbiire. ⁸Mmi iye ka kuti chaava lwiiritwa nni vaanyina, kuti, muni viikire mutwi wa Johani mu impulyeeti. ⁹Mmi simwiine nnaalyi nyaansa: nniha kuva vulyo che ivaka lye isepiso nne kulyi kana, mane nne ku chitira nnaavo vaa vee keere nnaavo he itaafulye, nnaa lawula kuti vaka wu mulyeetere. ¹⁰Nnaa tuma kuti Johani aka kosolwa mutwi mu intorongo. ¹¹Mmi mutwi waakwe nni wa ka lyeetwa nni wiina mu impulyeeti, cho kwiiza ku heewa kamwalye: iye choku wu twaala ku vaanyina. ¹²Mmi varutwana vaakwe cho kuiza, choku hiinda muviri waakwe, choku ka wu wuunga, choku yeenda choku ka lwiira Jeeso. ¹³Mmi Jeeso chiinga zuwa indava ya teni, choku zwa mu inkaanda ya teni, choku ichira chisepe, cho kuya ku inkaanda ye chikaka [chikwa] yiina kulyezana toota: Mmi vantu chiinga vaa zuwa kuti mu kwiina vulyo choku mu ichirira cha mateende nni vazwa mu mizi yaavo. ¹⁴Mmi Jeeso nnaa zwiira ku valyi choku vona vuungi vuungi vwaavo, choku va fwiira a hulu inse, choku hoza valweere vaavo. ¹⁵Mmi inako chiinga yaa yeenda, varutwana vaakwe choku iiza kwaalyi, choku mucho kuti iyyi inkaanda nje chikwa [chikaka] mmi mane nne izuva chilyi tenguha; vacho aava vantu va kwiya kwaavo, kuti va woolye kuya mmi mizizana vaka lyi wulyire zoku lya. ¹⁶Mmi Jeeso nnaa vacho kuti, kava lukeere ku katuka; nni mu seeni ku vaha zo kulya. ¹⁷Mmi nniva mucho kuti, kana hahanu twiina vulyo chiinkwe [masikono] chi mana iyaanza, nne inswi zoo vere. ¹⁸Nnaati, muzi lyeete kunu kwaangu. ¹⁹Mmi nnaa lawula kuti

vantu vee kalye haansi mu lyaani, choku hiinda chiinkwe chi mana iyaanza, mane nne nswi zoo vere, choku lola ku iwulu, nnaa ziha mikoonde, choku chamuna ziinkwe nnaha varutwana vaakwe, aavo nnavo nni vaaha vantu. ²⁰Mpaaha vonse ha vaalya, choku ikuta: chiva kunganya vufwaafwaalyi choku manina vwe zuza ziviko zi lyikana ikumi nne zoo vere. ²¹Mmi aavo va vaa lyiire ipalo yaavo yi vaalyi ku woonda miyaanda miyaanda yi mana iyaanza yava kwaame vulyo, nni ku saa valyirwa vakulwaakazi mwa teni nne vahwiire. ²²Hoohwaaho vulyo lyiinu Jeeso nnacho varutwana vaakwe kuti va kee ichire chisepe, kuti va yeendere ku vusu kuya ku imwe imbalyi, chaa vaalyi kusii patalaza vantu kuya ku mizi yaavo. ²³Mmi chiingaa patalaza vantu kuya kwaavo, iye choku ya ku iruundu nneena yeeyeena nnaaka rapera: mmi chiinga kwaa tenguha, nna waanika vulyo nneena yeeyeena. ²⁴Mmi lyiinu aaha chisepe iicho chichi vaalyi ku yeenda ha kati ke iwate, nni chi kaya vu kapantikiswa masuunda: Luuho lwa teni lu vaalyi lu kukuktu. ²⁵Mmi mu inako yaka kusasani ku siri ku luunza che inako yo vunne Jeeso choku ya ku valyi, nnaa kaya vweenda he iwulu lya menzi. ²⁶Mmi varutwana chiinga va muvona nnaa kaya vweenda hee wulu lya menzi mu iwate, choku lyi kalyilyirwa, nni vati, chipuku; choku shaala kwete [kete] valyi lyilyira vulyo muku tiya. ²⁷Choku hweera mpaaha Jeeso haa vava waambisa nnaati, mulyi saante hape chiinzi, ka njeeme; mu siye ku tiya. ²⁸Mmi Pitorosi nna mu itava nnaati, Simwiine haiva njoowe, nni chite kuti nnaame nni yeende he iwulu lya menzi nnini keeza kwaako. ²⁹Mmi nnaati, wiize. Mmi Pitorosi chiinga suuka mu chisepe, choku yeenda hee iwulu lya menzi, nna kaya kwa Jeeso. ³⁰Mmi chiinga vona luuho chilu huumpa, cho kulyi kalyilyirwa; choku taanga ku mina [kunywa tukope] choku kuwa, nnaati Simwiine nni haze. ³¹Choku hweera hoohwaaho Jeeso choku mu tambika iyaanza, choku mu woonda, choku mucho kuti, ooh uuwe we itumero iniinzana, waa manina chiwaa vireerera nzi? ³²Mmi chiinga veeza mu chisepe, Luuho choku ziima. ³³Lyiinu aavo va veena mu chisepe cho kuiza kuku murapera, nni vati, cho vusakusima uuwe nxu u [wu] mwaana we IREEZA. ³⁴Chiinga vaka suuka lyiinu, choku iza mu inkaanda ya Ganesareta. ³⁵Mmi vantu veeyo inkaanda chiinga vaa lyemuha kuti nkweena, nni vaa ngoombola ngoombola ku twaala mulezawo kuti vaka lyeete vantu vaavo voonse va lwaala; ³⁶Mmi choku mu kumbiira kuti kalyi cho uva zuminina vulyo ku woonda ijira lye chizwwato chaakwe: chanalyiingi [chanavuungi] vavaa woondi va vaalyi ku hola.

15

¹Lyiinu nni kweeza Vangolyi nne Vafarasayi niveeza kwa Jeeso niva kazwa kuzwa kwa Jerusalema. Nni vati, ²Chiinzi varutwana vaako hava choola mulao wa vakulwaana? Ka kuti kava saambi ku mayaanza. Jeeso nne itava naati. ³Mmi nnaa vee tava nnaati, mmi lyiinu uunwe nnaanwe chiinzi hamu choola mulao we Ireeza che chizo cheenu? ⁴Ka kuti Ireeza a vawaanbi naati, kuteke veeso nne vaanyoko; mmi iye a saa waambi vulutu che vaanyina ne veesi, chivu sakusima kaafwe. ⁵Mmi mucho kuti, zumwe nne zumwe yoo cho veesi nne vaanyina, imwi ni imwi ituso yo vaatambolyi ko zwa kwaangu lyino ne mpo izwa kwe Ireeza. ⁶uzu muntu ka swanerwa ku kututeka veesi. Che inzira molyi tokomulyesa lyinwvi lyi Ireeza che ivaka lye chizo cheenu. ⁷Uuye Vaitimukanyi, lyaaho Isaya avaa porofiti cheenu cho uti. ⁸Aava vantu vante temba vulyo cha kalomo mmi inkolo zaavo ziina kulye naame. ⁹Vani rapera vulyo, mane nni valyi rutira vulyo mulezo o milao ya vantu. ¹⁰Mmi naa sumpa vuungi vuungi, choku vacho kuti, mu zuwe mane mu lyemuhe: ¹¹Chiinjira cha kalomo kachi sirafazi muntu; mmi mbwiita iicho chizwa cha kalomo ko muntu nji chi musirafaza. ¹²Mmi varutwana vaakwe nni veeza nivaa choku cho Jeeso, aah mane wiizi kuti Vafarasayi va kupeha, chiinga waa waamba iyyi indaava. ¹³Jeeso nne tava naati, chimwe nne chimwe chivyalo VaTaayo chivasana vaa vyaalwa nneTaayo kazi nyokolwa. ¹⁴Muva siye voo voona, vahitizi va sa vone. Cho kuti muntu asaa vone nna hitiire zomwi muntu, voonse kava ka wire mu ikoomba. ¹⁵Pitorosi naa mu itava naati, tu lwiire ingulyi. ¹⁶Mmi Jeeso naati, "naanwe hape lyaaho ka muiizi? ¹⁷Ka mwiini ku vona kuti chimwe nne chimwe chiinjira cha kalomo chi hita mu ivumu, mane chi kazwe. ¹⁸Mmi iizi zintu zizwa cha kalomo zi kazwa munkulo. Mane zi manina chizaa sirafaza muntu. ¹⁹Ka kuti kuzwa mu nkulo, kuzwa minahano mivilaala, ku ihaya, vunyaze, vuhuulye, vusa, ku haambiriza, nne ku tukana. ²⁰Zoo zweezi nje zintu zi sirafaza muntu. Mmi kulya cha maanza a saa saambite kaku sirafazi muntu. ²¹Mmi Jeeso nnaa zwa kwa teni, naaya mu zisi ziva Ture nne Sidona. ²²Mmi vone, mukulwaakazi wa Kanana nni kwaa zwiira chisi. Choku huwa naati, nni fwiire inse, uuwe Simwiine, mwaana wa Daafita; mwaana waangu wii njiirwa idimona. u ²³Mmi Jeeso naa vula kumu itava naangati kaniini. Mmi varutwana vaakwe nni veeza kumu kumbiira nni vati, mu hindike, u kwiite kuto tolyiya. ²⁴Mmi Jeeso netava naati, nni ka tumitwa vulyo ku imberere ze inzuvo ya Isiraere vulyo. ²⁵Mmi nneeza kumu fukamina choku murapera nnaati, simwiine nni tuse. ²⁶Mmi nne tava chokuti, Kaku shiyeeme kuti nni hiinde ziloy za vahwiire choku ziha vaambwazana. ²⁷Mmi nne tava kuti, "vusakusima, Simwiine, mmi niha kuva vulyo vambwazana vati nni va tootoola tufwaafwaalyi twii kala nni tuwa hee taafulye yivaa mfumwaavo." ²⁸Lyiinu Jeeso nne tava choku mucho kuti, mukulwaakazi, itumero yaako inkaando. A kuku pangahalyire kuya cho moo sakiire. ²⁹Mmi mwaana kazana waakwe nnaa hozwa cheeyo inako. ³⁰Mmi Jeeso nnaa zwa uuko cho kuya ku iwate lya Galaliya; cho kuya ku iruundu, choku kee kala kwa teni. ³¹Mmi vuungi vuungi vwa vantu choku keeza kwaalyi, nni va keeza nne vachuunkuta, vasaavoni, vasaawaambi, vakosokete maanza nne mateende, nne vaangi vaangi vaalyi ko lwaala. Vava lyeetwa ha mateende a Jeeso, mmi nnaa va hoza: ³²Vungi vwa vantu va va shaalyi ni va komoketwa vonse, choku ku vona zimumu nni zi waamba, veena vuholye vava shiawamisha, vachuunkuta nni vashiyama cho kuyeenda nenza, nne vasaavoni nni va taanga ku vona, mmi nni vaa teemba Ireeza wa Isiraere. ³³Jeeso nnaalyi sumpira varutwana vaakwe kwaakwe naati, "Vati nni fwiiriire aava vantu inse, ka kuti chi vaa hiinda nnaame hanu mazuva oo tatwe, mmi ka veena cho kulya. Mmi mane keeti chini vapatalaza che inzala vovuti, ka kuti va woola ku zuminina mu nzira. ³⁴Mmi varutwana vaakwe choku mucho kuti, "Nkukwihi ku tu woola kuka hiinde

kuhi zinkwa mwee chinu chikaka zi chita kuti tu woolye kuva lyiisika voonse aava?"³⁴ Mmi Jeeso nna vacho kuti, "mwiina zinkwa zoolye?" Mmi nni vaati, zimana iyaanza nni zoo vere, ku zwaaho nne tuswiizana tuniini vulyo."³⁵ Mmi nnaa lawula vuungi vwa vantu kuti vee kalye haansi mu ivu.³⁶ Mmi nnaa hiinda zinkwa ziina ku mana iyaanza nne zoo vere nne tuswiizana, chingaa mana ko raperera ko kolyi tumera, nna gamuna cho kuha varutwana vaakwe. Mmi varutwana nni vaa ha vantu.³⁷ Mmi voonse nni vaa lyaa mane cho ku ikuta. Mmi choku tootoola tufwaafwaalyi tu vaa manini twee zuza magweetere a mana iyaanza nne oo vere.³⁸ Mmi aavo va vaalyi nni yaava vakwaame veena miyaanda yiina makumi oonne kwaandaa vakulwaakazi nne vahwiire.³⁹ Mmi Jeeso nnaa vacho kuti voolye mmi iye nnee chira chisepe nna kaya inkaanda ya Magadala.

16

¹ Vafarasayi nne Vasadukayi nni veeza mmi choku mulyika nni va saka ku vona chishupo chizwa ku iwulu. ² Nnaa vee tava nnaati, chi chiri chiteengu, muti, Imbimbiyulu muiy kwiina nenza; Ka kuti iwulu mu lyi ku suviire. ³ Mmi kaku sasani chokuti, 'muku ku viheere suunu, ka kuti imbimbiyulu yii suviire mane nne ku kopekeza: mwiizi ku talusa ke ihulu, ka mwiizi ku vona ziina mu imbimbiyulu; mmi kamu woolyi ku vona zi toondezi ze inako? ⁴ Vantu va fosaheere nne vee zwiire vuhuulye va kaya vusaka chishupo; mmi ka kwiina chishupo cheeti va heewa, mbwiita chishupo cha Joona. Mmi Jeeso nnaa va siya choku lyiyeendera. ⁵ Mmi varutwana vaakwe chiinga veeza ku yimwe imbalyi, nni vaa zivala ku hiinda chiinkwa. ⁶ Mmi Jeeso nnaa vacho kuti, Mu izive nne ku tukumera chiinkwe cha Vafarasayi nne Vasadukayi. ⁷ Mmi nni vaa taanga ku wambolyinsaana, nni vati njo kuti twaka siya chiinkwe. ⁸ kuti Jeeso chiingaa lyemuha nnaa vacho kuti, "ooh uunwe vee tumero iniini, chiiinzi hamu kweete ku wambolyinsaana, chokuti keena mwa ka hiinda chiinkwa?" ⁹ Ka mwiini ku sika haku lyemuha nnaa hanu vuti che ziinkwa za veena miyaanda yiina makumi a mana iyaanza, mane nne kuti mu vaa shaalyi mwa kungaanya magweetere oolye? ¹⁰ Mane nnaangati ziinkwa ziina ku mana iyaanza nne zoo vere za vantu veena miyaanda ya makumi oonne, nne kuti ku vaa shaalyi magweetere oolye amu vaa hiindi? ¹¹ Kwiza vulye kuti mu siye ku kumbulukwa kuti ka heena nna waamba che chiinkwa, chokuti mu tokomere chivirisa cha Vafarasayi mane nne Vasadukayi? ¹² Lyiinu nji vava lyemuha kuti ka nna va mu tokomere chivirisa che chiinkwe cha Vafarasayi nne Vasadukayi a vaalyi ku waambira mu ituto zaavo ziva valyi pangiri. ¹³ Mmi Jeeso chiinga eza mu nkanda ya Kaishara Filipino, nna vuuzwa varutwana vaakwe nnaati, kana vantu vacho kuti imme nni mwaana wo mushwiisu? ¹⁴ Mmi nni vaati, vamwi vantu vacho kuti njoowe Johani yoo koloveza; vamwi, Elija, mmi vamwi Jeremiya, kamba zumwe wa vaporofita. ¹⁵ Choku vacho kuti, lyiinu uunwe mucho kuti, njeeme iini? ¹⁶ Mmi Sayimoni Pitorosi nne itava nnaati, Njoowe Kirisiti, mwaana we Ireeza yoo hala. ¹⁷ Mmi Jeeso nnee tava nnaa mucho kuti, wiina mu mikuunde, Sayimoni Bara Jona, ka kuti ka heena inyama nne malaha ziva ku tambulyi mwiinu, mbwiita vulyo Taayo yo wiina ku iwulu. ¹⁸ Mmi mane ni ku kulyiira kuti njoowe Pitorosi, mmi mweelyi ivwe kani zaake ikereke yaangu, mmi mane hape milyaango ye ihere keeti nniyi woolye nnaangati kayi lyike vulye. ¹⁹ Mane kani kuhe makiyi o muvuso woku iwulu. Mmi chimwe nne chimwe cheeti nimu sumine haansi ka chive nne ku suminwa nne ku iwulu, Hape mane iicho cheeti nni muve nne kuchi sumununa haansi nne ku iwulu kachi sumununwa. ²⁰ Mmi nnaa lwiira varutwana vaakwe kuti saanzi nni va lwiiri vantu kuti njeeye Jeeso Kirisiti. ²¹ Ku zwa cheeyo inako Jeeso nnaatanga ku lwiira varutwana vaakwe nne kuti u lurera ku ya kwa Jerusalema, u kaya aka nyaande vulye mu zintu ziingi kuzwa ku vakulwaana nne varuti va maziimo nne vangolyi va maziimo, cho kuihayiwa nne cho kuvuuswa hape lusiku lo vuutatu. ²² Lyiinu Pitorosi nnaa mu hiinda, choku taanga nnaa mu kalyimera nnaati, Kuve kulye nnaawe, Simwiine: Keeti chiku ku chitahalyira. ²³ Mmi Jeeso nnaa chevuka choku cho Pitorosi kuti, "Zwe mu masulye aangu: Saatani! u chi cindimwa, Ku wiina isipe chi ziintu Ireeza, mmi chee zintu za vantu. ²⁴ Lyiinu Jeeso nnaa cho varutwana vaakwe kuti, "Haiva zumwe muntu o ku shaala mu masulye, a lyilyi sampulye, mmi a hiinde chifwapaano chaakwe, ani shaalye mu masulye. ²⁵ Ka kuti iye yeeti nnaa vuluke vuhalo vwaakwe kavu muzovere, mmi iye yeeti nnaa zoverwa vuhalo vwaakwe che ivaka lyaangu kaavu wane. ²⁶ Ka kuti muntu kaa voolyerwa nzi, haiva ka woolye ku waana inkaanda yoonse mmi ku zwaaho choku zoverwa luhuhu lwaakwe? Kamba muntu ka woolye ku ziimikiza vuhalo vwaakwe che chiiinzi? ²⁷ Ka kuti Mwaana wo Muntu keeze muku vereenga kwee isi nne kwa mangiloyi aakwe. Ku zwaaho njeeti nnaa ruwere zumwe nne zumwe muntu kuya cho misevezi yaakwe. ²⁸ Nni mulwiirite, kwiina vamwi va ziimmeene haahaaha, va seeti nni va fwe mbwita chi nne vaa vona kwiiza ku sika va vone Mwaana Muntu nnaa keeza mu muvuso waakwe.

17

¹ Mmi chiinga kwaa hita mazuva a mana iyaanza nne lyii mwiina Jeeso nnaa hiinda Pitorosi, Jemusi, nne Johani mwaanche, choku va hiindira ku iruundu iye ku imbalyi, ² Choku manina chaa saandukira muku jolola mu menso aavo, Mmi vusu vwaakwe nni vwaa veera mane iiri izuva, nne zizwaato zaakwe nnaazo nizaa jolola a hulu mane iiri iseri. ³ Mmi vone, ku valyi nni kwaa voneeka Mushe nne Elija nni va waamba nnaaye. ⁴ Pitorosi nne tava nnaacho Jeeso, "Simwiine, kutu shiyameere kuti tu kwiina aha. Haiva u saka, katu zaake zitumba zoo tatwe aha- chimwe nni chilyi chaako, chimwe nni chilyi cha Mushe, ku zwaaho chimwe cho kuva cha Elija." ⁵ A vaati mwaa sii kweete u waamba, vone, ikope lyi jolola choku va wumba, mmi vone, lyiinzwi nni lyaaazwa mu ikope, cho kuti, "Uuzu mwaana Shiiso waangu uni suni a hulu, nje mwaalyi muni saanga. Mu mu zuwe chimu. ⁶ Lyiinu varutwana chiinga vaa zuwa, va va sungamisa vusu vwaavo haansi mane ne va lyi kalyirirwa. ⁷ Mmi Jeeso nneza kuva woonda, cho kuti, "mu ziime, ku zwaaho mu siye kutiya. ⁸ Mmi chiinga vee wula menso aavo, choku shaala ka kwiina uva vweene mbwiita Jeeso vulyo. ⁹ Mmi chiva ka suukite ku

iruundu, Jeeso nnaa vacho kuti, Saanzi nni kuvi weeti nni mulwiire mbwiita Mwaana Muntu chinaa vuuka mu vafu.

¹⁰Mmi lyiinu varutwana vaakwe nni va mu vuuzwa kuti, chiinzi lyiinu vangolyi ha vacho kuti Elija u lukeere ku iza lwe intaanzi. ¹¹Mmi Jeeso nnaa itava nnaati, " Elija u lukeere kuiza lwe intaanzi, kuiiza ku vaakanya zintu zoonse. ¹²Mmi nni mulwiirite, Elija a veeza kalye, mmi keena vava muiizivi. Ku chita kuti vava manini nni va mupanga zikaana ku mana. Mmi hape mboona voovulyo mane mweeti nni va chite choku nyaandisa Mwaana wo Muntu ka nyaande mo manza aavo. ¹³Lyiiinu varutwana nni vaa lyemuha kuti koto u waamba nnavo cha Johani wo mokolovezi. ¹⁴Mmi chiinga veeza muchivuungi, nni kweeza unkosi, choku mu fukama ha vusu vwaakwe, nnaati, ¹⁵"Simwiine, Nni fwiire inse mwaana swiiso waangu, ka kuti u kosoka mane u nyadite ahulu. choku izula vukalyi a hulu: zimwe inako u wiira mu mulyiro ku zwaaho hamwe a wiire mu menzi. ¹⁶Mmi nnaka mulyeeta ku varutwana vaako, keena vaa woola kumu hoza. ¹⁷Mmi Jeeso nnee tava chokuti, "Uunye vantu va seena itumero mane nne ku fosahere, nni lukeere ku ikala nnaanwe luvaka lu sika hayi? Nni mu veere ikulu nde ku sika he? Mu mulyeete kunu kwaangu. ¹⁸Mmi Jeeso nnaa kalyimera madimona, mmi nnaa zwa mwaalyi mmi muswiiso nnaa hola chooyweeyo inako. ¹⁹Lyiiinu varutwana ha veeza kwa Jeeso cho kulyi kuungwiira he imbalyi cho kuti, "chiinzi uuswe haatu kangwa ku a zwiisa? ²⁰Mmi Jeeso choku vacho kuti, "Chi vaka lyi itumero weeno iniini. Nni mu lyiira vu sakusima chi mwiina itumero yi woola ku lyikana nne ntaanga wa masitade, u woola ku cho iilyi iruundu, 'Katuke aaha uye hana,' mmi kalyi katuke mmi ka kwiina cheeti nnichi ku teewa kuti chikaavo kweenu. ²¹Eeyi mushovo ye idemona kalyi zwiiswa vulyo mbwiita che itapero nne kulyi nyima zilyio. ²²Mmi chiva sii keere kwa Galaliya, Jeeso nna cho varutwana vaakwe kuti, "Mwaana wo Muntu mu manza a vantu: ²³Mane kava muihaye, mmi lusiku lo vuutatu kaa vuuke hape. "Mmi varutwana vaakwe nni vaa shaala va zuwiire inkulo kusasama. ²⁴Mmi chiinga veeza kwa Kaperanama, va kwaame va vaalyi ku hiinda motero o hungwiizwa nne veeza kwa Pitorosi cho ku mucho kuti, Lyiinu moruti yeenu kaa zwiisa malyi a mutero a hungwiizwa? ²⁵Choku cho kuti. "Vosakusima" Mmi chiinga eza mu inzuvo, Jeeso nna waamba naaye lyentanzi nnaati, " u zeeza zulye, Sayimoni? Vasimwiine ve inkaanda, va taambula mutero ku zwa kuhi nandi ni kuti mu teendera nni? Ku va hitiire kamba ku vantu va zwa kungi?" ²⁶Mmi Pitorosi, nnaa cho kuti, "Ku zwa ku vantu za zwa kungi, " Jeeso choku mucho kuti, Lyiinu va hitiire ka va swaneerwa ku ruwera. ²⁷ Ku chitira kuti saanzi tu chiti va hiinda motero kuti va chiti vuvilala, kwiya ku iwate, mmi uka sohere kashuto, mmi uka hiinde inswi ye intaanzi, mmi chi wee wula kalomo kayo, mmo wane malyi. O hiinde cho a ha va hiinda motero o nne ruwerere nnawe o lyi ruwerere."

18

²¹Che inako yi swana varutwana cho kuiiza kwa Jeeso, nni vati," njeeni mukulwaana mu muvuso wo kuiwulu? " ²Jeeso choku va sumpira ka hwiire, choku ka ziimika mukati kaavo, ³Cho kucho kuti, "cho vusakusima nni mulwiirite, mbwiita hoo sanduka choku swana mane iiri muhwiire, keeti nno wiinjire mu muvuso we iwulu. ⁴Lyiiinu, iye yo yle kokoveza iiri muhwiire muniini yoo swana njeeye mukaando mu muvuso we iwulu. ⁵Mmi zumwe nne zumwe yeeti nna woonde nenza ku taambula muhwiire yo swana nnozu mu izina lyaangu chaa nni taambula. ⁶Mmi yo chiita kuti a va vaniini va zumina mwaangu, kuvaa lukeere kuti iwe ikaando nnilyi suungwa mu insiingo yaakwe, mmi mane choku soherwa mu iwate lyii chiire. ⁷Ku mayivite inkaanda che ivaka lyo milyiko kamba zikupi! Ee ku shiyeeme kuti izo inako zi iize, mmi ku mayivite iye muntu yoo taangisa mulyiko ⁸ haiva iyaanza kamba iteende lyaako ziku kupisa, lyi kosoolye choku lyi sweeha. Kwi ina vutuka kuti wiinjire mu vuhalo nno kosokete chirama kamba nno chunkuta, kwaanda kuti u kwiina mayaanza oonse nne mateende oonse ku zwaaho choku ka soherwa mu ibimbiriro lyo mulyiro. ⁹lyiinso lyaako lyiku pangisa mulaandu, lyi ngongomone mwa, cho kulyi sohera kuna. Ka kuti kwiina vutuka kuti wi njire mu vuhalo che lyiinso lyii mwiina, kwaanda kuti uka soherwa mu ibimbiriro lyo mulyiro nno wiina menso oonse. ¹⁰Mutokomere kuti kamu nyaansi voo vwaava vahwiire. Ka kuti nni mulwiirite ku iwulu mangiloyi aavo ee kala nni a lweera chifateho che isheenu yo wiina ku iwulu. ¹¹Ka kuti mwaana wo mukwaame a veeza kuku haza [vuluka] vana va zovete. ¹²O zeeza volye? Haiva muntu wiina imberere ziina mwaanda, mmi yimwe yaazo choku zova, aa keeti choo siya zina ziina makumi a mana iyaanza nne oonne nne ku mana iyaanza nne toonne, cho kuya ku maruundu nnaa kasaka yiina yimwiina ya zova? ¹³ Mmi ha iwanika, nni mulwiira kuti, u manina chaa lyitumerera iiyo imberere, ku zaamba ziina makumi a mana iyaanza nne oonne ku mana iyaanza nne toonne, zi sana zi vaa zovi. ¹⁴Che inziza e swana, ke na ku saka kwa isheenu yo wiina ku iwulu kuti zumwe waava vaniini cho kuzova ¹⁵Chi kuti mukulwaako yoo zaalwa nnaaye u ku fosekeza, kwiya u ka mu lwiire mafosisa a kwe, ha kati ka a kwe nawe. Chi kuti u ku teeka, mo ve ku mu wolyete. ¹⁶Mmi haa saka ku zuwi, mu sumpe omwi o vuveeri kuti za mu teekesa. mwiina nnaangati voovere, kuti cho kuya cho tulomo toovere kamba tootatwe vushupi vu woola ku nitihazwa. ¹⁷Mmi haa kaana kuva zuwa, mu mulwiire indava ikereke. mmi hape haa kaana ku zuwa ikereke, Lyiinu mu muhiinde kuti muheedani kamba muntu we inkaanda vulyo. ¹⁸Aaho nni mulwira, chimwe nne chimwe chi mu sumina mu inkaanda kachi suminwa nne ku iwulu. mmi mane hape chimwe nne chimwe cheeti nni musumunune mu inkaanda kachi sumununwe ku iwulu. ¹⁹Hape ni mu cho kuti, mmi voovere vulyo hava zuminzaana mu inkaanda kuya che chimwe nne chimwe vulyo chiva saka, Taayo yo wiina ku iwulu ka chi chitahaze. ²⁰Ka kuti voovere kamba vootatwe ha veena choku kuungana che izina lyaangu, nina ha kati kaavo. ²¹Pitorosi chi ku iza kwa Jeeso chi ku mocho kuti, " Simwiine, muntukuninaangu u swanezi kuni fosekeza koolye, kuti nni woolye ku mu woondera? Aa mmi yi lukeere kuva kwiina ku mana iyaanza nne toovere? ²²Jeeso chi ku mo cho kuti, " ku mana iyaanza nne toovere mmi, mbwiita ha kuva makumi a mana iyaanza nne oovere kwiina ku mana iyaanza nne toovere. ²³Chiingi muvuso woku iwulu u swaniswa nne simwiine zumwe, yaa va hiindi choku siyira zintu zaakwe vahikaana vaakwe. ²⁴Mmi chiinga taanga ku

saka zaakwe, nnaa ka lyeeterwa zumwe yaa vaalyi ku mukorota miyanda miyanda yiina ikumi. ²⁵Choku waanika kuti cho kaangitwa ku ruwera, simwiine waakwe choku lawula kuti a wuziwa, iye koonse vulyo, mwihaavwe nne vaane, nne chimwe nne chimwe chaakwe chaa veena naacho, ku chitira kuti ituwero yi woolye kuva kwa teni. ²⁶Mpaaha muhikaana haa va wiiri haansi, choku fukama nna kumbiira nnaati, 'simwiine, nnihe chivaka, mmi kani kuruwere koonse. ²⁷Mmi simwiine woozo muhikaana, nnaava nno ku mufwiira inse, choku muhulula mane choku mu woondera chikoroti. ²⁸Mmi muhikaana yoo swana cho kuzwa nnaa kaya mmi choku waana muhikaana siina iiri njeeye, yaa vaalyi ku mukorota malyi a lyikana mwaanda, choku mu ghaanta, choku mu woonda ha mumino, mmi nnaa mucho kuti nni ruwere cho ni kurota. ²⁹Mwaakwe choku mufukamina nnaaye nnaa mukumbiira nnaati, nni viire inkulo inde kani ku ruwere malyi aako oonse. ³⁰Mmi iye choku kaana. Mmi, chokumu hiinda choku ka mu injirika intorongo ku fitera cha na mana ku ruwera chikoroti. ³¹Mmi lyiinu vamwe vahikaanakunine chiinga vaa vona chi vaa pangahalyi, choku zuwa a hulu vutuku. choku iza ku lwiira simwiine waavo zoonse zi vaa pangahalyi. ³³³²Lyiiu simwiine mpaaha haa mu sumpa, choku mucho kuti, 'Ooh uuwe muhikaana yoo fosaheere, nni va ku woonderi chikoroti choonse china ka kuti uva nni kumbiiri. ³³Uva kaangwa nzi kuti nnaawe u chitire vulyo mwaako siina muni va kufwiiri inse? ³⁴Mpaaha lyiinu simwiine waakwe haa va nyeerwa, choku muzwiisikiza ku zikevengwa ku manina na ruwera zoonse zaa mukorota. ³⁵Che inzira yi swana Taayo yo ku iwulu mweeti nnaa mu chitire, Chi ku ti ka mu woonderi vwaakweno cho kuzwa ku mu kati ke inkulo.

19

¹Mmi nni kweeza ku pangahala kuti Jeeso chiinga mana ku waamba zoonse iizi, choku katuka nna kaya kwa Galaliya, nna keeza che ingolo za Judiya ku zaamba lwiizi lwa Jorodani; ²Mmi vantu vaangi nni vaa mushaala mu masulye, mmi nnaa va hoza kookooko. ³Mmi nne Vafarasayi nni veeza kwaalyi, choku mulyika, nni va mucho kuti, "Aa mmi ku shiyeeme kuti mukwaame u woola ku kaanina muihaavwe chimwe nne chimwe vulyo? ⁴Jeeso naa vee tava nnaati, "ka mwiini ku vala kuti iye yaava vapangi ku intaanzi ava vapangi nni yilyi mukwaame nne mukulwaakazi? ⁵Mane iye yaava vapangi ava cho kuti, chaa mavaka mukwaame kaa siye veesi nne vaanyina mmi kaa ngambasire muihaavwe, mmi aavo voovere ka vave inyama yii mwiina? ⁶Chiingi ku zwaaho kava siri voovere, mmi che inyama yii mwiina. Mpaaho lyiinu kuti chaava kopanya Ireeza haamwiina, saanzi nni kuvi yeeti nnaa chi kauhanya [patalaza]. ⁷Nni va mucho kuti, "Chiinzi lyiinu Mushe haava pangi mungolo we ikawuhano [kawuhano] nne woku mu viikira hee imbalyi?" ⁸Iye nnaa vacho kuti, "Mushe che ivaka lye inkulo zeenu zi zuminiine chiingi ava mu zuminini kuti mu woolye kuva ku kawuhanaanga nne va muihenwaanwe, mmi ku intaanzi ka heena ku veena vulyo. ⁹Mmi nni mucho kuti, zumwe nne zumwe yeeti nna kaane muihaavwe vulyo, kwaanda kuti koto panga vuhuulye, mane choku ka sesa zumwe, u panga vuhuulye [vulyiyeenzi/ mulaandu]. Nne yoo ka sesa mukulwakazi yaa va kaaniinwa u panga vuhuulye." ¹⁰Varutwana vaakwe choku cho kuti kwa Jeeso, "Haiva kuti njo zweezi nje indava ziina ha teni ku mukwaame nne muihaavwe, kaku shiyeme lyaaho kusesa." ¹¹Mmi Jeeso choku vacho kuti, ku "Ka heena voonse va woola taambula izi indava, mbwiita kwaavo vaka zumininwa ku iilyi. ¹²Ka kuti kwiina vashaaroondo vavaa zaalwa ovulyo nni vanyinaavo ku kazwa mu ivumu. Mmi kwiina vamwe vashaaroondo vavaa pangwa vulyo nne vantu. Mane kwiina vashaaroondo va valyi pangi vashaaroondo aavo veene che ivaka lye muvuso wo ku iwulu. Iye yoo woola ku taambula izi indava, aa zi taambulye." ¹³Lyiiu nni kwa ka lyeetwa kwaalyi tuhwiirezana kuti a woolye kutu viika maanza choku rapera, mmi varutwana vaakwe choku va kalyimera. ¹⁴Mmi Jeeso nnacho kuti, "mu siye vahwiirezana, mu siye kuva kanera kwiiza kwaangu, ka kuti muvuso wo kuiwulu ngu vava swana nnaavo." ¹⁵Mmi nnaava viika maanza, choku zwaho. ¹⁶Mmi vone, mukwame ava iza kwa Jeeso cho ku mucho kuti, "Moruti, nni woola ku pangaanzi [chitaanzi] chilotu [chishiyeeme] kuti nni woolye kuva nne vuhalo vu saamani?" ¹⁷Jeeso nna mucho kuti, "Chiinzi hoo nni vuza kuti chinzi chi shiyeeme? mbwiita wu mwiina vulyo nju shiyeme, mmi vulyo haiva u saka ku injira mu vuhalo, woonde milao kamba pangahaze milawo. ¹⁸Choku muvuza kuti, "nje yihi milawo?" Jeeso nnaati, saanzi wii hayi, saanzi u pangi vuhuulye, saanzi u yivi, saanzi u shupi zintu zi salyi njuzu, ¹⁹Kuteke veeso nne vaanyoko, mane hape sune zumwe siina moo lyi suni. ²⁰Mulombwaana choku mucho kuti, "zoonse iizi zintu kuzwa vuhwiire nni valyi kuzi chita kuiiza nne suunu. Nni sii tayera che chiinzi chimwi?" ²¹Jeeso choku mucho kuti, "Haiva u saka ku jolola toota, kwiya, ndouka wuza zoonse zo wiina nnaazo, u kahe vahumanehi, mmi koo kwiina zaako ku iwulu; mmi wiize, nni shaalye mu masulye." ²²Mmi mpaaha mulombwaana chiinga zuwa Jeeso ku waamba [kwaamba] kwakwe, nnaa lyi zwiira choku yeenda che inkulo yi sasamite: ka kuti a veena ziyva ziingi. ²³Lyiiu Jeeso nnacho varutwana vaakwe, "aaho nni mulwiirite, kuti kaku lyemene [kavuhalyire] muntu muhumi kuti naa ke njire mu muvuso we iwuulo. ²⁴Mane hape nnisi mucho kuti, ka kuve kuhuva ku ikaamera ku injira che lyiinso lye inalyiti kwaanda kuti muhumi naa ke njire cho muvuso we Ireeza. ²⁵Mmi lyiinu varutwana vaakwe chiinga vaa zuwa, choku tiya [komokwa] a hulu maaswe cho kuti, lyiinu njeeni yoo woola ku vulukwa [ku hazwa]?" ²⁶Jeeso choku valola choku vacho kuti, "ku muntu vulyo ka ku woolyeki, mmi che Ireeza zintu zoonse zi woolyeka/ zi huva." ²⁷Lyiiu Pitorosi nna muitava nnaati, "vone, tuka siyite [sheeza] zoonse, choku ku ichirira. Katu voolyerwaanzi mwa teni?" ²⁸Jeeso choku vacho kuti, "Cho kuiizula nni mulwiirite, kuti uunwe, muvaa nni shaalyi mu masulye, zintu chini zaati chizi pangwa chihiya, mwaana wo mukwaame chini aati cho wii kala chipura chaakwe cho muvuso wu jolola, nnaanwe ka muikalye mu zipura ziina ikumi nne zoovere, nni mukweete ku watula vaana va Isiraere. ²⁹Zumwe nne zumwe yaava ka siyi mazuvo, vanaswiisu kunine, vaanakazana kunine, veesi, vaanyina, vaana, naandi inkaanda, che ivaka lye izina lyaangu, ka va taambulye vuungi vu woonda miyaanda mane ka va wane vuhalo vu saa mani. ³⁰Mmi vaangi va vaalyi ve intaanzi ka vave va mamanimani, mane va ma manimani ka vave ve intaanzi.

20

¹Muvuso wo ku iwulu u swaniswa mane iiri nfumwe inzuvo, waa fuma kakusasani ahulu ku ka saka vantu kuti ze va tende mu iwa lyaakwe lyo muwomba, cho ku ruwerwa. ²Mmi chiinga a mana ku zuminzana che ituwero yo upeeni izuva lyonse, cho ku vacho kuti va kwiya ku iwa. ³Naa zwiira kunze che inako i woola ku wonda too utatwe, naa a ka waana vamwi vavereki ni va lyi zimaniiza vulyo ku mawuzikizo ni ku seena chi va kweete ku chita. ⁴Mmi naa va cho kuti; naanwe mu kwiya ku luwa, mane chimwi ne chimwi chi shiyeeme mu ni chi muhe. Ni vaa a ya ku musevezi. ⁵Hape naa yenda che inako yo ku mana iyanza ne kaamwina mane ni yo ku mana iyaanza ne toonne, cho ku ka chita chi swana. ⁶Hape mane ne che inako yo vu ikumi ne kaamwiina naa a zwa, cho ku ka waana vamwi va lyizimaniize vulyo, cho ku ka va cho kuti chinzi ha mu woola ku ikala vulyo vuti aaha izuva lyonse ni ku seena zi mu chita? ⁷Ni va mu cho kuti, 'Mu kuti ka kwiina muntu yo u tu heere musevezi.' Naa va cho kuti, 'Mu kwiya naanwe ku luwa.' ⁸Chitengwaana chinga chaa sika, nfumwe o luwa cho ku cho muhitizi wo misevezi yaakwe, 'Sumpe vatendi cho ku va ruwera ituwero zaavo, u taange che wa mamanani ku ya ku we ntaanzi. ⁹Vatendi va vaa heerwa mutendo che inako ye ikumi ne kaamwiina chi va sika, umwi ne umwi waavo a vaa heewa idinariyasi. ¹⁰Mmi lyinu ve ntaanzi chinga e za, ni vaa nahana kuti mwendi aavo mu va heewa ku zamba; vamwi mmi naavo ni vaa ruwerwa idinariyasi imwiina umwi no umwi waavo. ¹¹Mmi lyinu chiinga vaa taambula, cho ku taanga ni va kweete ku vireerera mfumwe iwa. ¹²Ni vaati, 'Aava va mamanani vaa tenda vulyo chivaka chii mwiina vulyo mu inako yonse ye izuva, mmi uwe wa va lyikanyeza vulyo naaswe, uuswe twa ivala muziyo wonse we izuva ne kamwi ka valyite. ¹³Mmi naa cho umwi waavo kuti, 'Mulyikani, ka kwiina vuvilaala vu ni ku chita. Nandi ka heena tu vaa zuminzani che idinariyasi i mwiina? ¹⁴Hinde vulyo chaako u lyiyendere. Ni lyi salyira ku ha aava vamwi vatendi va mamanani ku swana vulyo ni kwaako. ¹⁵Aa ka niina iswanero yo ku chitahaza mu ni sakira che zintu zaangu? Nandi mu ni fwiira muna mukuti niina inkulo ye chisemo. ¹⁶Lyinu ve ntaanzi ka va ve va mamanani, va mamanani cho kuva ve ntaanzi. ¹⁷Jeeso cho u kaya kwa Jerusalema a va hiindiri he imbalyi varutwana vaakwe veena ikumi ne toovere, mmi mu nzira cho ku va cho kuti, ¹⁸'Mu vone, tu kaya kwa Jerusalema; mmi Mwaana wo Muntu u kaya ku ku heewa ku vapurisita vakando ne vangolyi. Ka va ka mu watwiire lufu ¹⁹mane ka va ka muhe mu manza a vasazi kuti va ka mushende, cho ku mushimeha, ne ku mu vaambula, mmi luzuva lo vuutatu kaa vuuke hape. ²⁰Mmi nnyina vaana va Zebedia ne vaane va va swiisu cho ku iza kwa Jeeso. A va mu sungamini naa mu kumbiira chimwi. ²¹Jeeso naa mu cho kuti, U saka nzi? Cho ku mu cho kuti, chite kuti aava vaana vaangu va valombwaana va ikalye zumwi ku imbalyi ya malyo ne zumwi ku mbalyi lya mamonso, mu muvuso waako. ²²Mmi Jeeso ne itava naati, ka wiizi ne cho u kweete u kumbiira. Aa u woola ku nywa inkomoki i ni keeza ku nywa? Ni va mu cho kuti, "Tu woola." ²³Mane cho ku va cho kuti, "Uuko kwiine inkomoki yaangu ka mu i nywe. Lyinu ku ikala ku iyanza lya malyo ni lya mamonso iizo ka zi heewa naame, mmi nji zaavo va zi vaakanyezwa ne Taayo." ²⁴Veena ikumi ne voo uvere chinga vaa zuwa ni vaa manina chi vaa nyeerererwa valombwaana voo uvere aavo. ²⁵Mmi Jeeso naa va sumpira kwaalyi, naati, mu izi kuti vasimwiine va Vasazi va lyaatiriza vantu vaavo, mane ne vankosi va maziimo vaavo va va lawula toota. ²⁶Mmi kweenu sanzi ne ku vi vulyo. mmi zumwi no zumwi yo saka ku va mukulwaana mweenu i ve iye yoo u teendera vamwi. ²⁷Mane ne zumwi ne zumwi yoo u saka ku va we intaanzi mukati keenu, a ve iye muhikaana weenu. ²⁸Siina Mwaana wo Muntu haa sana a vee iziri ku chitirwa, mbwiiteeri ku chitira vulyo, mane ne ku iza ku ha vuhalo vwaakwe chitavero cho vunngi. ²⁹Chiinga vaa zwa kwa Jeriko, vantu vaangi vaangi cho ku mushaala mu masulye. ³⁰Hape, vone, vakwaame voo uvere va vee ikeere he imbalyi ye inzira, chiinga vaa zuwa kuti Jeeso njoo hita aaho, mpuva kuwiire a hulu ni vati, "Simwiine, Mwaana wa Daafita tu zuwire inkulo vutuku. ³¹Mmi vuungi vwa vantu ni vwa va kalyimera ni va va lwiira kuti va tontolye, mmi aavo ni vaa lyirira ku ahulu ku iwulu, , Simwiine, Mwaana wa Daafita, tu fwiire inse." ³²Mmi Jeeso cho ku shaala u ziimeene vulyo hantu ha mwiina, mmi cho ku va sumpa, cho kuti, "Mu saka kuti, ni mupangire nzi? ³³Ni va mu cho kuti, Simwiine, kuti meso eetu e iwulwa." ³⁴Lyinu Jeeso, cho ku va fwiira inse, cho ku wonda menso aavo. Hohwaaho vulyo cho ku tambula ku vona kwaavo mane no ku mu ichirira

21

¹Jeeso ne varutwana vaakwe chinga vaa sika ha fwihi ne Jerusalema, mane kuiiza ku sika kwa Bethepaje, ku irundu lye zitente, Jeeso mpua tumiine varutwana voo uvere, ²Naa va cho kuti, mu ye mu muzi u mu futatiire, mmi cho ku saa lyiya chivaka mu mu ka waane indoonki yi sumiinwa ne kadoonkaana kayo; muka zisungunune, mu zi lyeete kwaangu. ³Mmi haiva kwiina muntu yoo u woola ku wamba chimwi ha teni, mu mulwiire kuti, Simwiine u zi saka; mmi cho ku hweera mwaa zimuhe. ⁴Zoonse iizi zi vaalyi ku pangahala kuti zi vaa waambwa ne muporofita zii zuzirizwe chooti, ⁵Lwiire inkazana wa Siyona, vone wee, Simwiine waako u keeza kwaako, cho kulyi woonda, naa kee chiire indoonki, mane nnaho kadoonkaana vulyo. ⁶Varutwana choku katuka nni vakaya, choku kapanga mboona mwaa valayira Jeeso, ⁷Choku kalyeeta indoonki, nne kaana kaayo, mmi aavo varutwana choku hiinda zizwaato zaavo choku ziviika hee wulu lyaazo choku mu ikalyika ha teni. ⁸Mmi nne vantu vaangi choku manina chi vaa zaanda zizwaato zaavo mu inzira mwaa kaya vuya; vamwe vaavo cho kuva nni va kosoola tutavi twe zisamu ku masamu choku zivaamba nenza mu inzira. ⁹Mmi lyiinu vuungi vuungi vu chi vu vaa yendeere ha vusu, ne vu vaa shaalyiire, ni vwaa huwa ni vuti, Hosanna ku Mwaana wa Daafita! Wiina mu Mikoonde iye yoo u keeza mu izina lya Simwiine. Hosanna ku iwulu!" ¹⁰Jeeso chinnga e njira mwa Jerusalema, muzi wonse ni waa kundungeha ni wuti, "Njeeni uuzu? ¹¹Mmi vuungi vuungi ni vwe itava, "Uuzu nje Jeeso muporofita wa Nazareta mwa Galaleya." ¹²Ku zwaa aho Jeeso ne injira mu itempere. A vaa hindiki vonse va vaalyi ku wula

ne ku wuza mu itempere, cho ku wiisoola mataafulye aavo va vaalyi ku wuza malyi, mane ne zipura zaavo va vaalyi ku wuza inkuva.¹³ va va cho kuti, "Ku ngolyetwa, 'Inzuvo yaangu ka i sumpwa inzuvo ye itapero,' mmi uunwe mu ipanga irindi lya vasa."¹⁴ Mmi va saa voni ne va chunkuta ni veeza kwaalyi mu itempere, mmi naa va hoza.¹⁶¹⁵ Mmi lyinu vapurisita vakando ne vangolyi chiinga vaa vona zi komosa zaa a va pangi, mane ne ku zuwa vahwiire ne va huwa mu itempere ni vati, "Hosanna ku Mwaana wa Daafita," ni vaa nyeerwa ahulu.¹⁶ Cho ku mu cho kuti, Mane u zuwiire kuti aava vantu va kweete ku cho ku tinzi? Mmi Jeeso naa va cho kuti, Eeni, nandi ka mwiini ku vala, 'Ku zwa mu tulomo twa vahwiire ne nkeke zi nyonka nke mu zwa ku tembwa ku lyikeene?'¹⁷ Jeeso naa va siya, cho ku yenda hanze lyo muzi kwa Bethani; mmi naa ka laala kwa teni.¹⁸ Mmi kakusasani cho u voola mu muzi wa teni, a aa fwiire nzala.¹⁹ Mu ku vona isamu lye ikuzu mu nzira, cho ku ya ku lyiri, mmi cho ku saa waana chintu mu lyiri mbwiita makova vulyo, cho kulyi cho kuti, sanzi ni ku voolyi ku waaniki chihantu mwaako kuzwa suunu. Mpulyi vaa zuminini hoohwaaho vulyo.²¹²⁰ Mmi varutwana chinga vaa vona vulyo, va vaa komokwa, cho ku cho kuti, " Ku iza vulye kuti iilyi ikuzu lyi zuminine vuti cho vuhweeru?"²¹ Jeeso ne itava cho ku vacho kuti, "Vusakusima ni mu lwiirite, cho kuti mwiina itumero mane ne ku saa vireera, mu woola ku chita ne ku zamba ichi cha pangahalyira isamu lye ikuzu, mane ni ha mu cho iilyi iruundu, 'Nyemuke, u ka wiire mu iwate,' ka ku pangahalye."²² Mmi ne zintu zonse vulyo, zeeti chi mu kumbiira mu ku chencherera, chi mu zumina ka mu tambulye.²³ Jeeso chinga he iza mu itempere, vapurisita va maziimo ne vakulwaana va vantu cho ku iza kwaalyi naa kweete ku ruta, cho ku mu cho kuti, u chita izi zintu che maziimo a zwa kuhi? Mane njeeni yo u kuha aa maziimo?"²⁴ Jeeso naa itava cho ku va cho kuti " Naame mu ni mu vuuze ipuzo i mwiina, chi mwa ni lwiira, mu ni mu lwiire kuti ni chita izi zintu cha ahi maziimo."²⁵ Ikolovezo ya Johani- i vaalyi ku zwa hi? Ku iwulu nandi mu vantu? Ni va ikala ni va wambinsaana mu kati kaavo, ni vati, haiva mu tu mu cho kuti, 'Ku zwa ku iwulu,' mwaa tu cho kuti, 'Lyinu chinzi ha mu seena mu va mu zumini?'²⁶ Mmi chi twa mu cho kuti ku vantu, tu tiya vungi vwa vantu, Ka kuti vonse va hiinda kuti Johani a vaalyi muporofita."²⁷ Mmi ni va itava Jeeso cho ku mu cho kuti, " Ka twiizi." hape a voolyi a va cho kuti, "Naame keeti chi ni mu lwiira kuti iizi zintu ni zi panga che itayero yihi."²⁸ Mmi mu yi vona vulye iilyi indava naanwe? Zumwi unkosi a vaa zeere vaswiisu voo uvere; cho ku iza ku wee ntanzi, cho ku cho kuti, 'Mwaanangu, kwiya u ka tende ku luwa suunu.'²⁹ Cho ku itava naati, 'Ka ni yendi,' Mmi kavakazana mpwaalyi nyansikiiza, cho ku yeenda.³⁰ Mmi cho ku iza ku wo vuuveri, cho ku wamba mu swana cho ku itava naati, mu ni yeende, ita: Ku zwaaho cho ku saa yeenda.³¹ Njeeni mu vuu veri vwaavo yaa va pangahaza ku suna ku veesi? Ni va mu itava kuti "Nji wee ntanzi. Jeeso cho ku va cho kuti, aaho ni mu lwiirite, vakunganyi ve mitero ne mahuulye ka va ke injire mu muvuso wee Ireeza kwanda enu."³² Ka kuti Johani a veeza kweenu che nzira yi shiyeeme, mmi ka heena mu va mu zumini mmi mane vakunganya mitero ne mahuulye mba vantu va va mu zumini. Ne chiinga mwaa vona vulyo ka heena mu vaa sanduki kuti mu woolye ku mu zumina.³³ Mu zuwe umwi mulyaa. Ku veena unkosi, a veena inkanda. A vaa lyimi luwa lo muwoomba, naa lu zaakiriza, a si irindi lyo ku tutira mwa teni, a zaaki kazuvo ka ya ku iwulu ko ku lyinda, cho ku lu siira va saka ku lyima muwoomba mu lulyi. Ku zwaaho naa a zwa cho ku ya ku nkanda inngi.³⁴ Mmi inako yo ku sinza zihantu chiinga yaa chuuta ha fwihi, cho ku tuma vahikaana vaakwe ku valyimi vo muwoomba kuti va ka hinde zihantu zaakwe.³⁵ Mmi valyimi vo muwoomba cho ku hinda vahikaana vaakwe, cho ku kava u mmwina, cho ku ihaaya zumwi, ku zwaaho zumwi cho ku mu ghovola cha mavwe.³⁶ Ku zwaaho hape si luwa cho ku tuma vamwi vahikaana vaangi ku zamba vee ntanzi: mmi cho ku ka va panga moo mona mu va va chiti vee ntanzi.³⁷ ku zwa aho cho ku tuma mwaane ku valyi, naati, 'Ka va ka kuteke mwaanangu.'³⁸ Mmi valyimi vo muwoomba chiinga vaa vona mwaana, ni vaa wambinsaana kuti, 'Nje swaana uzu. Mu ize, tu mu ihaye tu hinde vuswa.'³⁹ Mmi ni va mu wonda, cho ku mu zindira hanze lye iwa cho ku mu ihaya.⁴⁰ Lyinu si luwa chinaa sika, keeze naa pange vulye aava valyimi vo muwoomba?"⁴¹ Aavo cho ku mu cho kuti, Kaa a sinye avo vankosi va fosaheere che inzira i lyema, ku zwaaho cho ku hinda luwa lo muwoomba cho ku luha vamwi valyimi veeti ni va ku mu ha zihantu zaakwe che inako yo ku sinza.⁴² Jeeso cho ku va cho kuti, "Aa ka heena mu vaa valyi mu lwinzi lye Ireeza, 'Ivwe lyi va vaa kaani vazaasi njoolyo lyi chi lyi vaa vi ivwe lya mawonderero. Uuku ku vaalyi ku zwa kwa Simwiine, mmi mane kulotu mu menso eetu?'⁴³ Lyinu ni mu cho kuti, Muvuso wo ku iwulu ka mu wu nyanngwa cho ku wu ha vantu vamwi va woola ku zwiisa zihantu za teni."⁴⁴ Mmi zumwi ne zumwi yeeti naa wiire heelyi ivwe kaa chookoke mbwiita tubalyizana. Mmi iye weeti ni lyi wiire, ka lyi mu sire."⁴⁵ Mmi lyinu vapurisita vakulwaana ne vangolyi chiinga vaa zuwa iyi ingulyi, cho ku lyemuka kuti zire u wamba ka haavo.⁴⁶ chi va saka ku mu wonda, cho ku tiya vungi vungi vwa vantu, Ka kuti vantu vaa veezi kuti muporofita.

22

¹ Mmi Jeeso nne tava cho kuwaamba nnaavo hape che milyaa, nnaati, ² Muvuso woku iwulu wu swaniswa mane iiri simwiine zumwe yaa va pangiri mwaanawisiis waakwe mukiti we iseso. ³ Mmi mane choku tuma vahikaana vaakwe kuku ka suumpa aavo va vaa lalyelyeezwa mukiti, mmi vulyo aavo hape choku se eza. ⁴ Hape nnaa tuma vahikaana, nnaati, 'Mu lwiire vaka suumpwa, 'Vone, nna vaakanya mulaalyiro. Nne kuti ingoombe zaangu zi nunine chi ze ihayiiwa, mane nne zintu zoonse chi zaa shiyama. Muiiye ku mukiti we iseso.'"⁵ Mmi aavo choku hiinda vuhwa choku manina valyi yeendera inzira zaavo, zumwe cho kuya ku luwa lwaakwe, zumwe nnaaye ku misevezi yaakwe. ⁶ Vamwe choku hiinda vahikaana va simwiine, choku vapanga vuvilaala, choku ve ihaya. ⁷ Mmi lyiinu simwiine chiinga zuwa vulyo choku veenga choku tuma masolye aakwe, choku kee haya zivangooki iizo, mane choku ka hiisha muzi waazo. ⁸ Lyiinu iye cho kucho vahikaana vaakwe kuti, 'Iseso chi lyaa shiyama, mmi aavo vavaa lalyeezwa kava sii zumininwa mu lyilyi. ⁹ Lyiinu mpaaho mu kwiiya mu mahondanzira makaando, mmi voonse veeti muka waane muka vacho kuti veeze ku iseso.'

¹⁰Aavo vahikaana mpuva zwiiriire nni va kaya mu mazira choku ka puta voonse vuungi vwa vantu vu vava ka woolyi ku kopana nnaavo, voonse vulyo va fosaheere nni va shiyeeme. Mmi inzuvo yo mukiti nni ye izula cha vantu va vaa lalyeezwa.¹¹Mmi lyiinu simwiine chiinga eza ku vona vantu, choku vona muntu zumwe mukati yaa sana a vaa zweete zizwaato ze iseso.¹²Simwiine choku mucho kuti, 'Mulyikani, weeza vulye aaha nnosa ka zweete zizwaato zo mukiti?' Mmi nnaa manina nni ku seena nne choku waamba.¹³Lyiiu simwiine mpwaa lwiiriire vahikaana vaakwe, 'Mumu woonde choku musumina mayaanza nne mateende, mumu ziindire haanze, kwiina ku wuunzula nne ku lyira inkuunkuma.'¹⁴Ka kuti vaangi va suumpitwa mmi ku saliyitwa vache.¹⁵Mmi Vafarasayi nni vaa yeenda choku ka waambinsaana kuti mpona chiva woola ku woonda Jeeso che yihi inzira muku waamba kwaakwe.¹⁶Mmi nni va katuma varutwana vaavo kwaalyi, koonse vulyo nne vamwi va vaalyi kuzwa kwa Heroda. Cho kucho Jeeso kuti, 'Muruti, twiizi kuti wiina vusakusima, mane nne kuti u kutaza che inzira ye Ireeza mu vusakusima vulyo. Ko wiina indava nne muntu zuhi kamba zuhi cho munahano waakwe, mane hape ko u salululyi vantu.¹⁷Mpaaho lyiinu tu lwiire, U nahana vulye? Aa kwiina kaha mulawo kuti tu ruwere Kaishara mitero kamba ka kwiina vulyo?'¹⁸Mmi Jeeso nnaa vona kufosahala kwaavo mane cho kucho kuti, 'Chiinzi ha muni lyika, vaitimukanyi njoonwe?'¹⁹Muni toondeza malyi o mutero." Ku zwaaho aavo nni va mulyeetera ipeeni lyi mwiina.²⁰Jeeso choku vacho kuti, 'Chifateho nne izina lyaani iizi?'²¹Aavo choku mucho kuti, zintu za Kaishara." Ku zwaaho Jeeso choku vacho kuti, 'Chiingi lyiinu muhe Kaishara zintu zaakwe, mane nne Ireeza nnaaye zintu zaakwe.'²²Mmi lyiinu chiinga vaa zuwa vuti, nni vaa komokwa. Ku zwaaho mpuva mu siiriire cho kulyi yeendera.²³Mu izuva lyiswana Vasadukayi, aavo vati ka kwiina ku vuuka kwa vafu, cho kuiiza kwaalyi. Nni va mu vuuza, ²⁴nni vati, 'Muruti, Mushe a vaati, 'mukwaame haa fwa, nnaa seena vaana, mwaanche u lukeere ku sesa muihaavwe kuti a mu zaalyire vaana.'²⁵Ku veena vaanaswiisu va veena ku mana iyaanza nne toovere. We intaanzi choku sesa ku zwaaho cho kufwa. Choku saa siya vahwiire, nna siira muihaavwe mwaanche.²⁶Ku zwaaho mwaanaswiisu kuninaakwe wo vuuveri nnaaye choku chita chiswana, wo vuutatu nnaaye, nni kwaa va vulyo ku voonse mane mbwiita iiri kuwo ku mana iyanza nne toovere.²⁷Ku masulye aavo voonse mukulwaakazi nnaaye cho kufwa.²⁸Lyiiu muku vuuka kwa vafu, u kaya ku kuva muihavwaani mwaa va vaanaswiisu veena ku mana iyaanza nne toovere?'²⁹Jeeso nnaa vee tava nnaati, 'Mwiina nne ku fosa, ka kuti ka muiizi iviivere mane nne ziho ze Ireeza.'³⁰Ka kuti veeti nniva vuuke mu vafu kava sesi mane nnaangati ku seswa. Mmi vulyo va swana mane iiri mangiloyi ku iwulu.³¹Mmi cho kuya choku vuuka kwa vafu, ka mwiini ku vala chi vaa waambwa kweenu nne Ireeza, chiti, ³²Njeeme Ireeza wa Aburahama, Ireeza wa Isaka, mane nne Ireeza wa Jaakovo?' Ireeza ka heena Ireeza wa vafwiire, vulyo ngu wa vahala.'³³Vuungi vuungi chiinga vwa zuwa vuti, nni vwa komokerwa ituto zaakwe.'³⁴Mmi lyiinu Vafarasayi chiinga vaa zuwa kuti Jeeso a vaa toontoza Vasadukayi, nni valyi kunganya voonse.³⁵Lyiiu zumwe waavo, yaa vaalyi lyikaangaati wo mulao, choku vuuza ipuzo--³⁶'Muruti, njo wuhi mulao mukaando ku milao yoonse?'³⁷Jeeso choku mucho kuti, Sune Simwiine Ireeza waako che inkulo yaako yoonse, nne cho luhuhu lwaako loonse, mane nne che ingana yoonse yaako.'³⁸Uuwu nje mulao we intaanzi mane nne mukaando.³⁹Mane nni wo vuuveri wu swana nnaawo--'Sune zumwe siina mo ulyi suni.'⁴⁰Mwe iyii milao yoo vere muku waanika milao yoonse mane nne vaporofita.'⁴¹Lyiiu yi vaati Vafarasayi chiva sii kungeene, Jeeso choku va vuuza ipuzo.⁴²Nnaati, Mu nahana kutiinzi cha Kirisiti? Mwaana waani?' Mpuva mu teereere kuti, Mwaana wa Daafita.'⁴³Jeeso choku vacho kuti, Chiinzi lyiinu Daafita cho wiina mu luhuhu haa mucho kuti Simwiine, chooti, ⁴⁴Simwiine nnacho Simwiine waangu, 'Wii kalye ku iyaanza lyaangu lya malyio, ku sika mane nni nni chite zira zaako kuva hoo viika mateende'?'⁴⁵Haiva mmi lyiinu Daafita umu suumpa Kisisiti 'Simwiine,' u saanduka vulye kuva mwaane hape?'⁴⁶Nni kwaa shaala ka kwiina mane nnaangati wu mwiina kuku muitava nnaangati cha kaanzwizana, ku zwaaho nni vaa ziimika voonse vulyo kuva kuikala nniva mu vuuza ipuzo kuzwa che ilyo izuva kuya ku vusu.

23

¹Lyiiu Jeeso nnaa waamba nne vuungi vuungi vwa vantu mane nne varutwana vaakwe.²Nnaati, 'Vangolyi nne Vafarasayi ve ikala mu chipura, cha Mushe.³Mpaaho lyiinu chimwe nne chimwe chiva mucho kuti muchi pange, choo chweecho muchi chite cho kuchi panga. Mmi uunwe musiyi ku chita kuya cho misevezi yaavo, ka kuti chaavo vulyo ku waamba ku zwaaho kava pangahaza.'⁴Ee, ka kuti va hiinda choku puteereera choku suminina miputo mikaando yi lyema, ku zwaaho cho kuyi viika mu maheta a vantu. Haku zwaaho aavo mane nnaangati cha kanwe ka mwiina kava lyiki ku nyemunisa.⁵Mmi misevezi yaavo yiva woola ku panga vayi pangira mu maanteembwa kuti va vonwe nne vantu. Va kaandusa a hulu ziviiko zaavo zo mulawo, mane choku kuza a hulu hape majira e zizwaato zaavo.⁶Ha va zwaaho choku suna a hulu meekalo a maziimo mu mikiti nne zipura zi ikalwa vantu va kutekeha mu ikereke,⁷Mane nne ku rumeresa a hulu mu misika, mane nne ku suumpwa nne vantu kuti, 'Varuti.'⁸Mmi uunwe mu siye ku suumpwa 'Varuti' ka kuti mwiina muruti wuu mwiina vulyo, mmi uunwe mu voonse mu lyikana vulyo.⁹Mmi saanzi nni mu suumpi muntu kuti nje isheenu haansi hanu, ka kuti Isheenu wu mwiina, iye yo wiina ku iwulu.¹⁰Hape mane mu siye ku suumpwa 'vakutazi,' Ka kuti mwiina vulyo mukutazi wu mwiina, iye Kisisiti.¹¹Mmi iye yoo lyi vona kuti nje mukaando mukati keenu ave nje iye muhikaana wa vamwi voonse.¹²Mmi iye yeeti nna aliyi nyemune kaa voozwa haansi. Ku zwaaho iye yeeti nna aliyi vooza haansi kaa nyemunwa.¹³Mmi ku mayivite uunwe mu Vangolyi nne Vafarasayi, muva itimukanyi! Mu iyalyira muvuso woku iwulu vantu. Kuti mu injire ka mu injiri mwa teni, hape va saka ku injira nnaavo muva kaanisa kuti ve injire.¹⁴Mu mayivite, uunwe vangolyi nne Vafarasayi, va itimukanyi! Ka kuti mu yembaana yembaana mu mawate nne mu inkaanda kuti mu woolye ku saandula muntu.¹⁵Mmi lyiinu ha kuti chaa saanduka, mu mu chita kuti ave mwaana we ihere koovere siina mane iiri njoonwe.¹⁶Ku mayivite uunwe vahitizi va saa voni, mucho kuti, 'Muntu vulyo

ha aliyi kana che itempere, ka heena chimwe vulyo. Mmi zumwe nne zumwe yo ulyi kana che ighauda ye itempere, njo u shaala u korweete.¹⁷Uunwe muzi yaanga zisaa voni! nche iichiji chikaando, ighauda kamba nje itempere yi joloza ighauda?¹⁸Ka kuti zumwe nne zumwe yeeti nna koonke che iziko lye chitavero, ka kwiina chimwe vulyo ha teni; mmi yeeti nnaalyi koonke che chitavero china hee ziko, wiina mulaandu.¹⁹Ma haafu a saa voni a aa; nche chihi chikaando, chitavero nnaandi iziko lye zitavero lyi joloza chaa viikwa ha teni?²⁰Mpaaha lyiinu iye yeeti nna aliyi kane che iziko lye zitavero, ulyi kana chaalyo mane nne chimwe nne chimwe chiina ha teni.²¹Mane nne zumwe nne zumwe yeeti nna aliyi kane che itempere, ulyi kana chaayo, mane nne chaakwe yo wi ikala mwa teni.²²Mmi iye yeeti nna aliyi kane che iwulu, ulyi kana cho vusimwiine vwe IREEZA, mane nne chipura chaakwe yo wi ikala ha teni.²³Ku mayivite uunwe mu Vangolyi nne Vafarasayi, va itimukanyi! Mu ruwera cho vuikumi che iminti nne nyaanisi nne ikamine, mmi choo vulyo muka siyite kamba muka chirite zintu zikaando zo mulao, nne ikatulo, inse mane nne itumero: zoo zweezi nzi muva lukeere ku chitahaza, kwaanda oku zi zaambuluka choku zi siya.²⁴Uunwe muva hitizi mu saa voni, muti ha kuti mu mina ka ghini mu panga ijwaanzi/ irata mmi ha kuti mu mina ikaamera muyi mina vulyo nni mu toontweere.²⁵Mu mayivite uunwe, Vangolyi nne Vafarasayi, muva itimukanyi! Mu hiinda chipeto choku shaanza inkomoki haanze mane nne impulyeeti, mmi mukati kaazo nni ziina ikwe lyimwi lyi saa woolyeki.²⁶Uuwe u mufarasayi yoo saa voni, koo shaanze piri ikwe lyiina mukati ke inkomoki nne impulyeeti, ku chitira kuti nne haanze lyaazo zi woolye ku jolola.²⁷Ku mayivite uunwe Vangolyi nne Vafarasayi, va itimukanyi! Ka kuti mukola mane iiri makuumbu a tuva, a voneka vulotu haanze toota, mmi mukati ka teni nni eena zifuha za vantu vafwiire, mane nne imbolyeza yoonse vulyo.²⁸Voovo vuti nnaanwe mumu voneka haanze lyeenu ku vantu choku jolola, mmi mukati keenu mu izwiire vuitimukanyi, nne ku saa shiyama.²⁹Ku mayivite uunwe Vangolyi nne Vafarasayi, va itimukanyi! Ka kuti mu zaaka makuumbu a vaporofita, mane choku lotusa zivaka za teni,³⁰Ku zwaaho cho kucho kuti, kalyi nni tu vaalyi kuhala mu inako zi ve isheetu, nni tu sana tu vaavi nne chiave muku itira malaha a vaporofita.³¹Kamu vone mane kete muha vupaki kuti mu vaana vaavo va ve ihayi vaporofita.³²Ka mu izuziriza vulyo zintu zi ve isheenu kaa mwiina.³³Inzoka njoonwe, vaana ve inzoka, mu woola ku ngoombola vulye ku watwiirwa imbiimburo.³⁴Chiingi mpaaho, mu vone, nni mu tuminiza vaporofita, nne vakwaame va talyifite, nne Vangolyi. mmi mane vamwe vaavo kamu ve ihaye nne kuva vaambula. Ku zwaaho mane hape vamwi vaavo kamu kuva shimeha nne kuva kava mu mazuvo eenu e ituto, nne kuya vuvu nyanisa mu muzi nne muzi.³⁵Ku chitira kuti muwiirwa mulaandu woku itira malaha a jolola a ve itirwa mu inkaanda, ku taanga cha malaha a Avere kuya kwa Zakariya mwaana wa Barakiyasi, umu ve ihayiri ha kati ke itempere nne iziko lye zitavero.³⁶Cho kuizula nni mulwiirite, zoonse iizi zintu kazi iize zimu pangahalyire.³⁷Jerusalem, Jerusalem, uuwe yo wi ihaya vaporofita, mane nne ku ghovoola cha mavwe voonse vaka tumitwa kwaako, mmi nni saka vulye ku ikala nni nni ku vwiikiire vaana vaako mane iiri inkuku kutu kukwaana twaayo chiyi tu viika mu mavava, mmi ku zwaaho mu kaana!³⁸Mu vone, inzuvo yeenu muyi mu shaalyire che matoongo vulyo.³⁹Ka kuti nni mulwiirite, keeti nni muni vone hape, ku sika chini mwa a cho kuti, 'Kwiina mukoonde iye yoo keeza mu izina lye Ireeza.'"

24

¹Jeeso nna zwiira haanze lye itempere cho kulyi yeendera. Varutwana vaakwe choku iiza kwaalyi nni va mutoondeza muzaako we itempere.²Mmi choku ve itava kuti, "Aasi mu vweene zoonse iizi zintu? Aaho nni mulwiirite, ka kwiina ivwe lyeeti nnilyi shaalye he iwulu lye lyimwe, lyi seeti nnilyi wiisikizwa haansi.³Mwaa vaati cho wu ikeere he iruundu lye ziteente, varutwana cho kuiiza kwaalyi mu chipirii, nni vati, tu lwiire, kuti zoonse iizi zintu kazi pangahalye lyiiri? Nne kuti chishupo cho kuiiza kwaako kachi ku veere inzi? Mane nne mamanani e inkannda? ⁴Mmi Jeeso choku ve itava cho kucho kuti, "Mu tokomere kuti muntu zumwe saanzi naa mu cheengi.⁵Ka kuti vantu vaangi ka ve ize mu izina lyaangu. Nni vati, 'njoovo Kirisiti,' mmi mane kava sohe vaangi.⁶Mmi kamu zuwirire inkoondo mane nne mahulyuhulyu e inkoondo. Nni muvone kuti kamu katazehi, ka kuti zoonse iizi zintu zi lukeere kuiiza ku chitahala; mmi mamanani keeti nni a ku sikite.⁷Ka kuti mishovo kayi lyi saandukire, nne muvuso nne muvuso ka wulyi saandukire. Ku zwaaho kaku kwiina inzala, nne matuku, ku nyanganya kwe inkaanda kuungi, mu zivaka zi saa swani.⁸Mmi zoonse iizi zintu lyiinu che mataangiro e zitavi zo kuhwizumuka.⁹Lyiinu njeeti nni va mu zwiisa kuti mu nyaandiswa, mane kava mu ihaye. Kamu toyeewa nne vaangi che ivaka lye iziina lyaangu.¹⁰Vaangi vantu lyiinu nji va keeza kuku kupeha, ku zwaaho choku taanga kuva kulyi wuza, mane hape ka kulyi toyeewa.¹¹Mmi vaporofita va mapa vaangi kava ve kwa teni mane kava sohe vantu vaangi.¹²Ka kuti vuvilaala kavu ku veere vuungi, chisemo cha vantu vaangi kachi toontolye a hulu.¹³Mmi iye yeeti nnaalyi koza mbwiita ku mamanani yoo swana nnaaye njeeti nna hazwa.¹⁴Mmi uuwu mulaeza wo muvuso wo kuiiwulu kawu chumayirwa mu inkaanda yoonse kuva vupaki ku vantu voonse lyiinu mamanani njeeti nni eze.¹⁵Chini mwaa vona, kuti lyiinu chiintu chiina ikwe lyika lyeetete ku ku sinyeha, chi waambitwa nne muporofita Danyeere nni chi ziimeene hantu ha jolola (kwaalyi yoo vala, aa lyike ku lyemuhu),¹⁶lyiinu mpaaho kwaavo veena mwa Judiya va ngombweere ku maruundu,¹⁷yo wiina ku iwulu lye inzuvo saanzi a suuki kuti a hiinde chimwe kuzwa mu inzuvo,¹⁸kamba kwaalyi iye yo wiina ku luwa kuti aka voolyelye kuiiza ku hiinda chizwaato.¹⁹Kaku ku mayivite kwaavo veena tukeke, nne kwaavo va nyoonsa mwaawo mazuva!²⁰Mmi mu rapere kuti ku tiya kweenu saanzi nni kuvi ha malyiha kamba luzuva lwe Insavata: ²¹Ka kuti kayi ku veere inako ya manyaando makaando a hulu muku kwiina kuti inkaanda chiinga yi vaati yiku pangwa kuiiza ku sika nne suunu vuti, ka kwiina, ka kwiini kuva vulyo mane keeti nni ku voolye kuve vulyo hape.²²Ka kuti mbwiita aawo mazuva chini aa fwiiswa, Ka kwiina yeeti nnaa vaa hazwa. Mmi vulyo che ivaka lya vasalyitwa, aawo mazuva kaa fwiiswa.²³Chiingi lyiinu nnaangati muntu zumwi kaa kucho kuti, Vone we, Kirisiti

zunu!' kamba, Kirisiti zuunaa!' saanzi u zumini. ²⁴Ka kuti ka kuve nne va Kirisiti va mapa nne vaporofita va mapa mmi mane kava toondeze zishupo zikaando nne zikomokesa, cho vuungi vu chita kuti, mane chiku vaalyi ku woolyeka va woolye ku ziyeza, nne vasalyitwa. ²⁵Muvone, china mulwiira piri inako nni yi seeni kusika. ²⁶Chiingi lyiinu nnaangati kava mucho kuti, muvone wiina ku chikwa saanzi nni muyeendi kwa teni. Kamba, 'Muvone, wiina mu inzuvo yilyi wuungwiire kamba mu iriindi,' saanzi nni muzumini. ²⁷Ka kuti siina mumini mu wu minika ku vuzwa izuva choku voneeka mane nne ku vuimino, voovo vuti nne kuiiza ko Mwaana wo Muntu mweeti nni kuve. ²⁸Ka kuti koonse kwaa waanika chituunta, makuuvi nku a kungaana uuko. ²⁹Ka kuti mu kuzwa vulyo mu manyaando aawo mazuva izuva kalyi siiswa, nne mweezi keeti nni wu ku minika che iseri lya teni, inkaani iizo ka ziwe ku iwulu, mane nne ziho ze iwulu kazi nyungooswa. ³⁰Lyiiinu njeeti nni ku voneeke chishupo cho Mwaana wo Muntu mu iwulu, mane njeeti lyiinu mishovo yoonse ya vantu ve inkaanda nni yi lyire. Ku zwaaho njeeti nni va vone mwaana wo muntu nna keeza cha makope e iwulu che ziho nne kuvereenga a hulu. ³¹Mmi kaa tume mangiloyi aakwe cho mulyumo mukaando we intorombita, mmi kava kunganye hammwiina vaakwe vaalyi saliye mu imbalyi zoonse ze inkaanda nne inhuho zoonse zoonne ze inkaanda. ³²Lyitute ituto mu isamu lye ikuzu. Ha kuti tutavi twa teni chitu huvaheere, mane choku taanga ku zwiisa makova, mu manina chimwe iziva kuti imbumbi chiyi injira. ³³Lyiiinu nnaanwe choku swana, chini mwaa vona zoonse iizi zintu nni mu izive kuti chi kwiina ha fwihi, mane ha mulyaango vulyo. ³⁴Cho vusakusima nni mulwiirite, vantu ve yinu inako keeti nni va mane voonse kuiiza ze kusike zintu zoonse nde zi pangahalye. ³⁵Iwulu nne inkaanda kazi hite, mmi manzwi aangu aawo keeti nni a hite. ³⁶Mmi kuya che ilyo izuva nne inako ya teni ka kwiina muntu yo wiizi, ka kwiina, nnaangati magiloyi e iwulu, nnaangati Mwaana, mbwiita Taayo vulyo yee yeena. ³⁷Mmi siina mu inako za Nuwa muku veena, mane nne kuiiza ko mwaana wo mukwaaame mweeti nni kuve. ³⁸Ka kuti siina muku veena mu inako zo muunda chiwu seeni kuva va vaalyi kulyia nni vanywa, nni vasesa nni va lyi lyiwavira mu maseso, kuiiza kusika luzuva lwa Nuwa lwa a ve njiri mu iyareka, ³⁹nni ve ikeere nni va se izi kuiiza kusika muunda chiinga weeza, choku va hiinda voonse vulyo-- lyiinu nne kuiiza ko Mwaana wo Muntu mweeti nni kuve mboona vo vulyo. ⁴⁰Lyiiinu vakwaame voovere ka va kwiina mu luwa--zumwe kaa hiindwa mmi zumwe kaa siyiwa. ⁴¹Vakulwaakazi voovere kava ku kweete ku twa ha twiirwa-- wu mwiina kaa hiindwa mmi wu mwiina kaa siyiwa. ⁴²Chiingi mpaaho muikalye nni mulyiisiiza, ka kuti ka muiizi inako ya Simwiine yo kuiiza. ⁴³Mmi mu iizive iichi, kuti kalyi infumwe we inzuvo o woola ku iziva kuti musa wa masiku u keeza lyiiri, ka a tokomera kuti mane inzuvo yaakwe saanzi nni yi pwachulwa. ⁴⁴Choku swana, nnaanwe mu ikalye nni mulyi tukiseeze, ka kuti Mwaana wo Muntu ke ize che inako yimu saa lyivereere. ⁴⁵Lyiiinu paaho njeeni iye muhikaana yoo sepahala mane nne yoo talyifite iye infumwe waa vaa woolyi kumu siira itokomero mu muzi waakwe, kuti a woolye kuva ku haanga vamwe zilyio che inako yi swaneezi? ⁴⁶Kwiina mikoonde uuzo muhikaana, yoo chita kuti infumwe chinaa sika nnaa mu wane koto u panga nenza cho mukwa nne mulawo. ⁴⁷Aaho nni mulwiirite, kaa muhiinde choku mu chita muhitizi we inzuvo yaakwe nne ziviea zoonse zaakwe. ⁴⁸Mmi lyiinu haiva uuzo muhikaana muviliala ka alyi lwiire mu inkulo yaakwe kuti, simwiine waangu u ka lyiehethe maaswe kuiiza, ⁴⁹mmi choku taanga nnaa dama vahikaana kunnine, mane nne kunywa nne vashaakolwa; ⁵⁰Simwiine wo uzo muntu keeze che inako yaa saa mulyivereere chaayo, mane nne che inako yaalyi ziveere chaayo. ⁵¹Infumwe kaa sike choku mupusula ha kati, choku mu valyira muva itimukanyi, kweeti nni ku kwiina ku boonda nne chilyiro che inkuunkuma.

25

¹Lyiiinu aaha njeeti muvuso woku iwulu nni wu swaniswa nne va kamwalye venna ikumi, va vaati nni vaa hiinda tumparamba twaavo, choku yeenda kuti vaka taambulye yoo sesa. ²Mmi va mana iyaanza vaavo va vaa kwanine, vamwe va mana iyaanza vaavo va vaalyi va holo. ³Aavo va vaalyi va holo nni vaa hiinda tumparamba twaavo, naanta ku hiinda mafuta amwi he imbalyi. ⁴Mmi va venna ingana aavo choku hiinda tumparamba twaavo nne amwi mafuta he imbalyi. ⁵Mmi lyiinu kamwalye chiinga lyieha, voonse vulyo choku manina chi vaa sukula choku laala. ⁶Mmi hakati ka masiku nni kwa ava nne ku sumpwirira, ko kuti, 'Mu vone, kamwalye! Mu yeende muka mu taambulye.' ⁷Lyiiinu mpaaha voonse aava va kamwalye hava vaa vuuki choku minika a hulu tumparamba twaavo. ⁸Va mahaafu cho kucho va kwanine kuti mu tuhe kwa teni ku mafuta eenu ka kuti eetu chi aa mana. ⁹Mmi vakwanine cho kucho kuti, ka kuti a a mafuta eena ha teni atu lyikeene kwaanda kuti tu muhe kwa teni, mmi lyiinu mu kwiiya kuva wuza mu kalyi wulyire kwa teni. ¹⁰Mmi lyiinu chiinga vaa yeenda kuku ka wula, kamwalye cho kuiiza, mpaaha kwaavo vava lyi vaakeenya hava vee njiri nnaaye mu inzuvo yo mukiti, mmi mulyaango choku iyalwa. ¹¹Mpu ku kee ziriire vamwe aava va kamwalye, nni vati Simwiine, simwiine tu iwulyire. ¹²Mmi nne tava cho kucho kuti, 'Aaho nni mulwiirite, nni lyaate ku muiiziva uunwe.' ¹³Mpaaho lyiinu mu lyiise, ka kuti ka muiizi izuva mane nne inako yeeti ne ize chaayo. ¹⁴Ka kuti ku swaniswa mane iiri muntu yaa vaalyi ku kaya ku yiingi inkaanda. Yaa vaati nnaa sumpa vahikaana vaakwe, choku va siira zintu zaakwe. ¹⁵Mmi ku wumwe nnaa muha malyi a mana iyaanza, ku zumwe oovere, zumwe nnaaye a mwiina. Ku zumwe nne zumwe mwa a vaalyi ku woolyera, hoo hwaaho vulyo choku taanga musipiri waakwe. ¹⁶Yaa vaati nna hiinda ku mana iyaanza choku yeenda choku kaa zaaza muku lyikana, choku ka lyeeta amwe eena ku mana iyaanza. ¹⁷Muku swana nnaaye yaa va taambwiire oovere choku kachita amwe oovere. ¹⁸Mmi iye yaa va taambulyi a mwiina choku yeenda, choku ka a siira mu iivu, kuka wuungula malyi a simwiine waakwe. ¹⁹Chiiga kwa hita inako inde simwiine waavo vahikaana cho kuiiza choku ikala choku kandekisaana nnaavo. ²⁰Mpu ku iziriire yaa vaati nnaa taambula malyi a mana iyaanza choku ka lyeeta amwe eena ku mana iyaanza. Nnaati, 'Simwiine, u va nihi malyi a mana iyaanza. Vone, nni va kaa zaaza choku waana amwe eena ku mana iyaanza he iwulu. ²¹Simwiine waakwe choku mucho kuti, 'U va ka pangi nenza, uuwe muhikaana

yoo shiyeeme nne ku sephala! U vaa sephalyi mu zintu zichezana. Choo vulyo muni ku chite kuti u laulye zintu ziingi. Chite wu injire paaho mu kusaanga kwa infumwaako.²² Mpaaha nnaaye lyiinu yaa vaati nnaa taambula malyi oovere choku iiza cho kucho kuti, 'Simwiine, u vaati nni wa niha malyi oovere. Vone, nni va ka weeri ha teni amwe oovere hee iwulu.'²³ Infumwaakwe mpwaa muteereere kuti, U vaa chiti nenza, muhikaana yoo shiyeeme nne ku sephala! u vaa sephalyi mu zintu zichezana vulyo. Muni ku chite kuti u laulye zintu ziingi. Wu ize zo ulyi tumere mu kusaanga kwa simwiine waako.²⁴ Nnaaye yaa vaati nnaa taambula a mwiina malyi choku iiza cho kucho kuti, 'Simwiine, nni veezi kuti u muntu u mukukutu. Yoo siinza ha waa sana waa lyima, mane nne ku kungaanya hoo sana u vaa siyite chimwe chaako.²⁵ Nni vaa shaalyi nni tiite, choku manina choku kaa siira mu iivu. Vone, paaho hiinde zaako iizo.'²⁶ Mmi infumwaakwe choku mu itava cho kuti, 'Uuwe muhikaana yoo fosaheere nne vukata kumwiina, u vee zivi vulye kuti nni siinza hani sana nni vaa lyimi, mane nne ku kunganya hani seena chimwe ha teni.²⁷ U vweene kalyi nno u va kahi malyi aangu vantu va zaaza malyi, hanu nnini vaati mu kuiiza kwaangu cho kuiiza ku waana chimwezana ha teni.²⁸ Lyiinu mu munyaange malyi aawo ku zwaaho mu ahe uuzo yo wiina eena ikumi.²⁹ Nkoku tarusa lyiinu kuti kwaalyi yo wiina, kaave nne ku weererwa he iwulu— kaave nne ku dudeekerwa kamba ku soongerwa, mmi kwaalyi iye yaa saa kweete nne chiniini chaa kweete kaa chi nyaangwa.³⁰ Mumu woonde uuzu muhikaana yaa seena musula mumu sohere haanze mu keerima, ku waanika ku huwaana nne kulyira inkuunkuma.³¹ Mwaana wo Muntu chi neza mu kuvereenga kwaakwe mane nne mangiloyi aakwe oonse, njeeti nnee kalye chipura chaakwe chi jolola mu muvuso waakwe wu jolola.³² Ku zwaaho lyiinu njeeti nni ku kunganine kwaalyi mishovo yoonse, choku taanga nnaa va kauhanya, siina mulyisani yowu ikala nnaa kauhanya impene mu imberere.³³ Kaa viike imberere ku iyaanza lyaakwe lya malyio mmi impene iizo kulya mamoonso.³⁴ Mmi lyiinu Simwiine njeeti nnaacho aavo veena ku iyaanza lyaakwe lya malyio kuti, muiize, uunwe mwiina mu mikoonde ya Taayo, mulyie vuswa vwe iwulu vu mu vaati mu ku vaakanyezwa kalye kuzwa ku intaanzi ye inkaanda.³⁵ Ka kuti nni vaa fwiire inzala, mmi nni mwa nniha cho kulyia; nni vaa fwiire inyoota mmi nni mwa nniha menzi; Nni vaalyi nni muyeenzi mmi nni mwa nni taambula mu mazuvo eenu; ³⁶ Nni veena mampunu, mmi nni mwa nni zwaatika: nni vaalyi ku lwaala mane muva nni poteri; Nni veena mu intorongo, mmi nni mweeza kwaangu.³⁷ Lyiinu va jolola njeeti nni va muitave choku mucho kuti, nje lyiiri, 'Simwiine nni twa ku vona nno fwiire inzala ku zwaaho uuswe choku kuha zo kulyia? Kamba nno fwiire inyoota uuswe choku kuha cho kunywa?'³⁸ Nje lyiiri nni twa ku vona nno ulyi umu yeenzi, ku zwaaho uuswe choku kulyi hiindira? kamba nno u saa zweete, mmi uuswe choku ku zwaatika? ³⁹ Kamba nje lyiiri nno u lwaala, kamba mu intorongo hatu veeza kwaako? ⁴⁰ Mmi Simwiine mpweeti nne itavire choku vacho kuti, aaho nni mulwiirite, siina mumu vazi chitiri voo vwaavo va voneka vuniini vaakwaangu, muva chini chitiri.⁴¹ Lyiinu njeeti nnaacho aavo veena ku iyaanza lya mamoonso nnaati, 'Muzwe aaha haangu, uunwe mu kutitwa, mu kwiiya mu mulyiro wu vaakanyereezwa Saatani nne mangiloyi aakwe,⁴² Ka kuti nni vaati nni nnaa fwa inzala mmi ka heena muva nnihi cho kulyia; Nni va fwiire inyoota, ka kwiiina menzi amu va nnihi: ⁴³ Nni vaalyi nni muyeenzi mmi ka heena muva nni taambulyi; nni nniina mampunu ku zwaaho choku saa nniha zizwaato; chini lwaala nne ku injira intorongo, ka heena muva nni tokomeri.⁴⁴ Mpaaha lyiinu nnaavo heeti nniva mu itave nni vati, 'Simwiine, nje lyiiri nni twa ku vona noo fwiire inzala, kamba inyoota, nno ulyi umu yeenzi, kamba nno saa zweete, kamba nno lwaala, kamba nno wiina mu intorongo, mmi mane choku saa va nne isipe nnaawe?' ⁴⁵ Njeeti nna ave itave nnaati, 'Aaho nni mulwiirite, siina mumu saana muva zi chitiri voo vwaavo va voneka vuniini, wiizi ka heena mu vazi nni chitiri.' ⁴⁶ Mmi voo vwaava kava yeende muku nyaanseha ku saa mani mmi va jolola aavo cho kuya mu vuhalo vu saa mani.

26

¹ Mmi nni kweeza ku chitahala kuti, Jeeso chiinga mana ku waamba zoonse iizi, cho kucho varutwana vaakwe.² Kana muizi kuti mu mazuva oovere muiy ku veere mukiti woku zambuluka, mmi Mwaana wo Muntu kaa yeendwa mane choku vambulwa."³ Lyiinu nni kwaa kungana voonse vapurisita va kulwaana, nne vangolyi, nne vakulwaana va vantu, ku muzi wo mupurisita mukaando a hulu ku valyi voonse, yaa vaalyi u sumpwa Kayafasi, ⁴ Nni vaa waambinsaana nne ku ziminzaana muva woola kuti Jeeso va mo nnantoreke, mane choku mu ihaya. ⁵ Mmi nni vaati, "kwaanda o luzuva lo mukiti, ku chitira kuti saanzi nni kuvi nne munyunga mu vantu."⁶ Lyiinu Jeeso chiinga aati cho wiina kwa Betani mu inzuvo ya Sayimoni we imbingwa, ⁷ cho lyi goonkete nni kweeza kwaalyi mukulwaazi nna ka kweete inkooma lye zinuunkisa vulotu zidura a hulu, choku mu itira iizo mu mutwi. ⁸ Mmi lyiinu varutwana vaakwe chiinga vaa vona iichi, cho kuva nne kunyeerwa nni vati, "mavaka o ku zeneenga chinzi ? ⁹ Ka kuti aa mafuta nni a vaa wuzwa cha malyi maangi, ku zwaaho choku aha vahumanehi."¹⁰ Mmi Jeeso, kwi ziva iichi, choku vacho kuti, "Mu katalyekezwa inzi uuzu mukulwaakazi? Kamu vweene kuti waa ni pangera musevezi mulotu. ¹¹ Mmi uunwe mu ikala nni mwiina nne vahumanehi inako zoonse, mane keena inako zonse ne mwiina naame."¹² Ka kuti wa nni itira aa mafuta ha muviri, a va chitire mu ku wuungwa kwaangu. ¹³ Nni mulwiirite kuti, kumwi nne kumwi kweeti uuwu mualaeza nniwu waambwa mu inkaanda yoonse, u zu mukulwaakazi chaa za chite, Ka chi waambwa cho kumu lyikumbulusa."¹⁴ Lyiinu zumwi wa veena ikumi nne toovere, yoo sumpwa Judaasi Isikariyota, nnaa yeenda ku vapurisita va kulwaana, ¹⁵ Choku ka vacho kuti, "mu mu nnihe inzi, china mmu muha?" Mmi aavo nni vaa zumminzaana nnaaye che nne ikumi voo tatwe vu wuwayawaya.¹⁶ Mane kuzwa cheeyo inako nne kala nna lyiindiire chivaka choku mu twaala kuzalyi.¹⁷ Lyiinu cho luzuva lwe intaanzi lo mukiti we chiinkwa chi sa viriiswa varutwana vaakwe cho kwiiiza kwa Jeeso nni vati, "u saka kuti tuka ku vaakanyereza kuhi ziloy zoku zaambuluka?" ¹⁸ Mmi nnaacho kuti, mu kwiiya mu mizi mekaando ko zuna mukwaame choku ka mucho kuti, moruti nnaati, inako yaangu chi yiina ha fwiihi. Mmi muni viike ziloy zaangu zoku zaambuluka he inzuvo yaako

nne varutwana vaangu." ¹⁹Mmi varutwana nni vaa chita siina Jeeso mwaava va layi; choku panga zilyo zoku zaambulukwa. ²⁰Mmi lyiinu chiteengwaana chiinga chaa sika, choku ikala nnaavo veena ikumi nne toovere. ²¹Chiva kweete kulya, choku vacho kuti, nni mulwiirite, zumwi weenu mwaani wuke." ²²Mmi nni vaa taanga ku zuwa vutuku a hulu, muva vaati zumwe nne zumwe waavo choku taanga ku mulyi vuuzikiza nni vati aa njeeme?" ²³Nne tava nnaati, iye sii iyaanza lyi lya naame mu kasuva, njeeye yeeti ani wuke. ²⁴Mwaana wo Muntu kaa yeende, siina muku ngolyetwa ka haakwe. Mmi ku mayivite vulye uuzo muntu yeeti wuke Mwaana wo Muntu! ku vaa shiyame uuzo muntu kuti kalyi nna sana avaa zaalwa." ²⁵Judaasi, yaava mu wuke nne tava cho kuti, , aa mmi njeeme Moruti? Choku mu cho kuti, chi waa waamba." ²⁶Mmi chi vaa sii kweete kulyi, Jeeso choku hiinda chinkwa, choku chiha mikoonde, choku chi gamuna , cho ku chi ha varutwana vaakwe, nnaati, "mu hiinde, mulyie, uuwu njo muviri waangu." ²⁷Mmi nna hiinda inkomoki, cho lyi tumero, cho kuyi va ha , nnaati, "mu yinywe mo voonse. ²⁸Ka kuti aa nje malaha aangu o tumarano e nhiya, e itirirwa vuungi vuungi vwa vantu kuti vu woolye ku woonderwa zivi zaavo. ²⁹Mmi nni mu cho kuti, keeti nni ni voolye hape nni nywe menzi aa e chihantu cho muwoomba nnaanwe mbwiita mwee lyiina izuva hape lyeeti nni ni kunywa nni nniina nnaanwe mu muvuso wa Taayo. ³⁰Mmi lyiinu chiinga vaa mana ku ziimba luziimbo, nni vaaya ku iruundu lya Olive. ³¹Lyiiu Jeeso choku vacho kuti, mu voonse mu mu shaalye mu kupehete che ivaka lyaangu masiku a suunu, Ka kuti ku ngolyetwa, kani kave mulyisani, mmi imberere zo muraka kazi hasane cho kuya kulye. ³²Mmi chini naa vuuka hape, kani yeende ha vusu vweenu kwa Galaliya. ³³Pitorosi nna mo cho kuti, itava nnaa mucho kuti, mane nnaagati vantu voonse muva kupehe che ivaka lyaako, imme kani kafwe ku kupehaa." ³⁴Jeeso choku mucho kuti, "nni ku lwiirite, kuti mwa anu masiku unkoombwe nni wu seene kulyira, mmo kuni lyi saampwiire koo tatwe." ³⁵Pitorosi choku mu cho kuti, "nnaangati kufwa nni woola kufwa nnaawe, keeti chine ku lysisampola." Mboona voovo vuti nne varutwana voonse choku waamba mu swana. ³⁶Lyiiu Jeeso choku yeenda nnaavo ku inkaanda yi sumpwa Getesimani mane cho ku cho varutwana vaakwe, "Mu ikalye aaha chini si karapera hana." ³⁷Nnaa hiinda Pitorosi nne vaanakwaame va Zevediye choku taanga ku zuwa vutuku a hulu nnaa katazehete. ³⁸Nnaa vacho kuti, "Luhuhu lwaangu lu sasamiinwa a hulu maaswe, muni woola kufwa. mu ikalye kalye nnaame hanu piri nni Mu lolyelyeere nname." ³⁹Mmi nnaa yeendera ha vusuzana, cho kuwa cho vusu vwaakwe haansi choku rapera. Nnaati, "Uuwe Taayo, haiva nni ku woolyeeka, a iyyi yini zambuluke. mmi nni ku saalyi choku saka kwaangu, vulyo mbwiita choku saka kwaako." ⁴⁰Nne iiza ku varutwana choku va waana va lyeere, cho kucho Pitorosi, "Chiinzi, ka heena wa woola mane nnaangati ku yiiza nnaame mu inako yi mwiina?" ⁴¹Mu lyiise choku rapera, kuti saanzi mu injiri mu mulyiko. Cho vusakusima luhuhu lu tavera, mmi inyama yi kataheere." ⁴²Nna yeenda hape lo vuuveri, choku ka rapera. Nnaati, "Taayo, haiva keeti chiku hita vulyo mbwiita nni nywe, a ku suna kwaako ive uuko ku pangahala." ⁴³Neeza hape mmi choku va waana va lyeere, meenso aavo nni a lyemete. ⁴⁴Choku va siya hape, nna a lyi yeendeere kuku rapera lo vuutatu, nna waamba manzwi a swana. ⁴⁵Ku zwaaho cho kuiiza ku varutwana vaakwe choku vacho kuti, "Mu sii lyeere nne kulyi teeka? Mu vone, inako chi yiina ha fwihi, kuti Mwaana wo Muntu a heewa mu manza ava panga zivi. ⁴⁶Mu vuuke, tu kwiya. Mu vone, iye yo uni wuza cho wiina hafwihi." ⁴⁷Cha ava ku sii kweete ku waamba, haa, Judaasi wumwe wa veene ikumi nne toovere, nne iza. Vantu vaangi vaangi nni ve iza nnaaye ku kazwa ku vapurisita vakulwaana nne vakulwaana va vantu. Nni va keeza nne milyiinga nne inkolyi. ⁴⁸Lyiiu iye mukwaame siku wuza Jeeso nna vaha chikuka, nnaati, Zumwe vulyo weeti nni xhoote, nje iye yoozo. Mu muwoonde." ⁴⁹Hoo hwaaho vulyo nneza kwa Jeeso cho kuti, "Rumere, Muruti!" choku mu xhoota. ⁵⁰Jeeso choku mucho kuti, "Mulyikani, chite cho u ke ziriire." Ku zwaaho nni ve iza choku woonda Jeeso, choku mu hiinda. ⁵¹Mmi mu vone, umwe kuva veena nne Jeeso choku tapulula iyaanza lyaakwe, choku hiinda mulyiinga, choku kaanka muhikaana wo mupurisita mukaando mbwiita ku kosola kutwi kwaakwe. ⁵²Lyiiu Jeeso nnaa mucho kuti, "Chite u vooze mulyiinga uwo mu meekalo aawo, ka kuti voonse va kweete mulyiinga ka ve ihayyiwa cho mulyiinga. ⁵³Mu nahana kuti imme hahanu keeti chini rapera Taayo, mpohona hoo hwaaho vulyo choku nniha mangiloyi maangi maangi? ⁵⁴Mmi lyiinu mangolo a woola ku izuzirizwa vulye, ka kuti muku lukeere kuva mboona vo vuti?" ⁵⁵Che iyweeyeyo inako yi swana Jeeso nna lwiira vuungi vuungi, "Aa mu kee zirire ku woonda musah chi mu keeza che inkolyi nne milyiinga vuti? Nni vaalyi ku ikalaanga nnaanwe mu iteempere izuva nne izuva nni ni ruta, mmi ka heena muva ku woola kuni woonda. ⁵⁶Mmi zoonse iizi chi zaa pangahalyira kuti mangolo ava porofita a woolye ku izuzirizwa." Ku zwaaho mpaaha varutwana vaakwe ha vava ngombolyi, choku mu siya yee yeena. ⁵⁷Mmi aavo vava woondi Jeeso choku mu hiinda choku mutwaala kwa Kayafaasi mupurisita mukaando, uuko kuva ka kungeene vangolyi nne vakulwaana voonse. ⁵⁸Mmi Pitorosi nna mushaalyira ha masulyezana mane mbwiita kuka sika ku inzuvo yo mupurisita mukaando. Choku ke injira mukati, mane nne ku ke ikala nne vashangavira kuti a woolye ku vona che iti chi pangahalye. ⁵⁹Mmi lyiinu vapurisita vakulwaana nne vaziwululyi voonse choku ikala nni va kweete kulyika ku vona muva woola ku hambiriza Jeeso, kuti va woolye kumu ihayira ha teni. ⁶⁰Mmi choku vula waana chimwe, mane nnaangati vahambirizi vaangi va vaa lyiki ku hambiriza ka kwiina mulaandu uva va mu waanini. Mpaaha lwa mamanimani haku ve iza vakwaame voovere ha vusu ⁶¹cho kucho kuti, Uuzu mukwaame a vaati, "Nni woola ku zakununa itempere ye Ireeza mane cho kuyi zaaka mu mazuva ootatwe." ⁶²Muruti mukaando nna ziima, choku mucho kuti, "Chiinzi hoo seena cho wu itava ha teni? Aava vantu koo zuwiire kuti kete va tiinzi he iwulu lyaako?" ⁶³Mmi Jeeso nnaalyi toontolyeza, mupurisita mukaando choku mucho kuti, Nni ku laula che Ireeza yoo hala, kuti utu lwiire haiva njo uuwe Kisisiti, mwaana we Ireeza." ⁶⁴Jeeso nnaa mu itava nnaati, "Chi waa waamba uuwe u mwiine. Mmi nni mulwiirite, kuzwa hanu njeeti nni muvone Mwaana wo Muntu nne ikeere ku iyaanza lya malyio lye ziho, mane nna keeza cha makope e iwulu." ⁶⁵Lyiiu mupurisita mukaando nna ngatoola zizwaato zaakwe nnaati, "Chaa waamba matuka! Mutu ku sakira inzi vapaki? Ka muvone, uunwe mu veene chi mwa mulyi zuwira mwaa tukana. ⁶⁶Muyi vona vulye?" Nni vee tava nni vati,

"Ngo ku ihaya vulyo cho kuya cha mafosisa aakwe."⁶⁷ Mpaaha ha vava mu swiiri mate mu vusu mane choku mukava ku zwaaho choku mu wopa cha mapaama a mayaansa aavo,⁶⁸ nni vati, "Tu porofite, uuwe Kirisiti, njeeni toota waku kava?"⁶⁹ Lyiinu Pitorosi cho wuikeere mu irapa, mpaaha muhikaana kazana haa vee iza kwaalyi cho kucho kuti, "Mfwee nnaawe saka wiina nne Jeeso wa Galaliya." ⁷⁰ Mmi nna kanana hakati kaavo voonse, nnaati, "Ka niizi nne kuti kete u waamba nzi."⁷¹ Mmi chiinga zwiira haanze, zumwe mukazana choku muvona, choku lwiira voonse va veena ha teni, "Uuzu mukwaame saka wiina nne Jeeso wa Nazareta." ⁷² Hape nnaho aaha nna kanana cho kulyi konka, "Ka niizi uzo muntu."⁷³ Ka vakazana vulyo nni kweeza aavo va vaa zimeene he imbalyi, choku cho Pitorosi, 'Aaho tuku lwiirite nnaawe u wumwi[e] waavo, ka kuti nne ku waamba kwaako vulyo kulyi tarusa. ⁷⁴ Mpaaha lyiinu iye haa taanga ku koonka nne ku tukana, Ka niizi uzo muntu," choku hweera vulyo hoo hwaaho mukooombwe choku lyira. ⁷⁵ Pitorosi choku kumbulukwa manzwi a Jeeso, a vaalyi ku mucho kuti, "Piri mukooombwe nni wu seeni kulyira mmo kuni lyi sampwiire koo tatwe, ku zwaaho nna zwiira choku ka lyira a hulu maaswe.

27

¹nu kakusasani chiinga kaa sika, voonse varuti vakaando nne vakulwaana va vantu choku va nni varera ifu lya Jeeso, muva woolyera kumu ihaya: ²Va va musumini, choku muhiinda, choku mutwaala kwa Pontiyasi Pilato muvusisi. ³Mmi lyiinu Judaasi, iye yaava mu wuza, chiinga vona ku ti Jeeso chaa atulwa, chi ku lyi neere chi ku vooza malyi oo tatwe a vaa hiindite ku varuti vakaando nne vakulwaana, ⁴Nnati," ka kuti nna fosa ku wuza malahah a seena mulaandu. "Mmi nni vaati, "uswe ka kwina ha to njira, mmo vone kuti uzwa vulye chaawo. ⁵Mmi nna hasikiza malyi haaansi mu itempere, choku katuka, kuya ku kulyi suungirira. ⁶Mmi varuti vakaando choku hiinda malyi, nni vati, keeti kuku shiyeeme kuti tu a hiinde choku a viika mu chikwama, che ivaka lya kuti malyi a malahah/ o mutwi wo muntu. ⁷Mmi nni vaa wambinsaana, kuti va a teendesa muku wula chivaka cho luwa loku vumbira, kuti va ku wuungaanga mabukweenda mwa teni. ⁸Chiingi ku zwaaho iilyo iwa nni lyaa sumpwa, iwa lya malahah, kuiiza kusika nne suunu. ⁹Lyinu icho chi va waambwa nne muporofita Jeremiya chi va chitahazwa , cho kuti, "nni vaa hiinda vuwayawaya voo tatwe, chi lyikanyezo cha malyi chi va vikwa he wolyo lyiakwe ne va Israela, ¹⁰ne maalyi a va va wolyisa iwa lya ku vuumbira, siina Ireeza mwaa va nni cho. ¹⁴¹¹Mmi Jeeso nna ziima ha vusu vo muvusisi, mmi muvusisi nnaa vuuzi nnaati," Aah njoowe simwiine wa Vajuda?" Jeeso nna mwi tava , " Mo waa cho". ¹²Mmi chiinga hambirizwa nne varuti va kaando nne vakulwaana, ka kwiina chaa vee tavi. ¹³Lyiinu Pilato choku mucho kuti," koo zuwiire mulandu wa vikwa he wuulo lyako? " ¹⁴ mmi ka kwiina lyiinzwi lya vee taavi ; muku vaa manini chi kwaa komosa muvusisi a hulu toota. ¹⁵Mmi lyiinu chihi vaalyi chunti chi izivikite kuti muhitizi o zwiiswaangwa ibantiiti lyi salangwa ne vantu. ¹⁶Mmi mweeyo inako va ve nna ibantiiti lyi vee ziveekete lyi vaalyi ku sumpwa Barabasi. ¹⁸¹⁷ Lyiinu chiinga va kopana haa mwiina, Pilato choku vacho kuti, "mu saka kuti nni mu zwiisikize inni? Barabasi, kamba Jeeso yoo sumpwa Kirisiti? " ¹⁸ A vezi kuti va va lyete Jeeso kwa lyi che vaka lye ifufa . ¹⁹Choo sii keere ha chipura chaakwe cho kuwatula, muihaavwe nnaa lyeeta mulaeza nnaati, sangi uchiiti chintu cho zo unkosi a sena mulaandu. Ka kuti nnaa nyaanda maaswe lunu lusiku mu chilooto che ivaka lyaakwe. ²²⁰ Mmi varuti vakaando nne vakulwaana nni vaa shweshwerekeza vantu kuti va kumbiire Barabasi, mmi ku ihayiwe Jeeso. ²¹Muvusisi nna va vuuzi kuti , mu saka inni mu vuuveri vwaavo kuti nni mumu zwiisikize? "Nni vaati, "Barabasi. " ²²Pilato nna vacho kuti," lyiinu nni chite vulye cha Jeeso yoo sumpwa Kirisiti? "Voonse choku mucho kuti, "aa a vambulwa. ²³Mmi nnaacho kuti, "chiinzi, vuvi inzi vwaa pangite? "mmi ni va kuwira kwi wulu , aa vambulwa." a ²⁴Mmi Pilato chiingaa vona kuti ka kwiina che te a chiite, ne vantu cho ku tamaga ku sa lyi wonda sente, mpwaa hiindire menzi mu chigweetere choku samba ku maanza ha vusu vwa vantu voonse nnaati, "imme kani mulaandu mo ma laha o zu nkosi ya sena mulandu. Mumu vone kuti mo zwa vulye. ²⁵ vantu voonsenni vee tava kuti, "malahah aakwe a ve he uulu lyetu nne vaana veetu. ²⁶Mmi nava zwiisikiriize Barabasi, mmi na shimeha Jeeso nna mu va zwiisikiza kuti a vaambulye. ²⁷Masolye o muvusisi choku hiindira Jeeso ku inzuvo inkaando, mane choku ka kunganinwa masolye oonse. ²⁸Mpu va mu zavwiiriire, choku mu zavika ijira lyi kola lyi suvira. ²⁹Mmi cho ku panga ihwiisi yo miiya choku yi mu viika mu mutwi, chi ku viika luhe mu iyaanza lyaakwe lya malyoo. Nni vaa choola mazwi aavo cho kuya ha vusu vwaakwe choku mu shewunwiina nni vati," Rumere, Simwiine wa Vajuuda!"³⁰ Mmi va va muswiiri mate, choku hiinda luhe choku lu mu kavisa mu mutwi. ³¹Mmi chiinga vaa mana ku mu shewunwiina, choku hiinda ijira lyiva vaa mu zwaatikite, choku mu zwaatika zizwaato zaakwe, chi ku mu twala kuku mu vaambula. ³⁴³² Mmi chiinga va zwiira ha nze, nni vaa waana mukwaame yoo zwa kwa Sayirene yo sumpwa Simon , nni va mu kakaniza kuti a yende navo kuti a mu kulyikire chifwapaano. ³³Mmi chiinga vaa sika ha chivaka chi sumpwa Kulyikuta, i tarusa kuti, "chivaka che tugovolyi. " ³⁴Choku muha iviniga kuti a nywe nniyi kopenywa nne shantukwe. Mmi chiingaa soola, choku manina nnaa saa nywi. ³⁵ Hanga va maana ku mu vaapula , chi kulyi waveerera zizwaato zaakwe che ku kaava indaula. ³⁶Mmi choku ikala haansi nni vaa mu lyiisiza . ³⁷He woolu lya muutwii a kwee chi ku viika mungolo ha mutwii a kwe , u wambika kuti " Uuzuu nje Jeeso simwiine wa va Juda. ³⁸Vasa voovere va vaa vambulwa nnaaye, zumwe ku malyio zumwe ku mamoonso. ³⁹Aavo va vaalyi ku hita nnavo nni va mu shewunwiina, nni va nyuunga mitwi yaavo, ⁴⁰Nni vati," o va keeza ku sinyilula e tempele chi ku izaaka mu ma zuuva ootatwe, lyi vuluke!, haiva u mwaana we Ireeza, suuke ha chifwapaano!"⁴¹ Che nzira e swaana varuti vakaando nnaavo nni va mu shewunwiina, voovo vulyo, nni veena nne vangolyi nne vakulwaana, nni vati, ⁴²"A vaalyi ku vuluka vamwe, mmi iye kaa woolyi kulyi vuluka. Nje simwiine wa Isiraere. A suuke mu chi fapaaho, mmi mutu zumine mwa lyi. ⁴³U zumina mwe Ireeza. Ireeza ha mu hululye ha hanu chikuti o saka, Ka kuti a vati, nni mwaana we Ireeza." ⁴⁴Vasa va va vavambwiirwa nayeee nnaavo nni vaa wamba maanzwi a swaana o ku tapaza ⁴⁵ Che inako yoku mana iyaanza nne yii

mwiina ku vaa shaalyi ku siihite cha keerima mu chivaka choonse mane kuka sika ku inako yoku mana iyaanza nne koonne. ⁴⁶Mmi mu inako yoku mana iyaanza nne yoonne, Jeeso nna huwa che lyiinzwi ikaando, nnaati, Eli, Eli, lama savakatani?"yiti, Ireeza angu, Ireeza angu uni siiriire inzi?" ⁴⁷Vamwi va va vaa ziimeene aaho, chiinga vaa zuwa vulyo, nni vaati, "ke te u sumpa Isaya." ⁴⁸Mmi choku hweera o mwiina mukati kaavo chi ku ngombola chi ku ka hinda chipoonji, chi ku chi zuza menzi eena iviniga, choku chi viika ku luhe, choku muha kuti a nywe. ⁴⁹Vungi ni vwa aati, " mu mu siyee ye ye na. Tu voone kuti nandi Elija mweeze a mu vuluke." ⁵⁰Jeeso na huwa hape che lyiinzwi ikaando choku huuza lwa mamanimani chi ku fwaa. ⁵¹Mmi mu vone, Ijira lye itempere choku haluka koo vere kuzwa ku iwulu lya teni kuya ku itako. mane inkaanda nni yaa nyanganya, mavwe cho ku kauhana hakati ; ⁵²makuumbu choku iwuka, mmi miviri yava shiyeeme vaangi va vaa lyeere va vaa vuuswa. ⁵³va zwi mu ma kumbu ha nga a vuuka muvafu, , cho kuya mu muzi u jolola nni vaa voneeka ku vantu vaangi. ⁵⁴Mmi lyiinu Musenchurana nnaavo va va lyiisiza Jeeso ni vaa vona ku nyanganya kwe inkaanda nne zintu zonse zi vaalyi ku pangahala, nni vee njiirwa lyowaa chi ku cho kuti, cho vusakusima uuzu mwaana Ireeza. ⁵⁵Mmi ku veena vakulwaakazi vaangi va vee chiirire Jeeso ku zwa kwa Galaliya ku mu tokomera va veena vutavulye ni va lolyeete. ⁵⁶Mu valyi ku veena Mariya Magadalena, Mariya nyina jemiise nne Joosefa, ne nyiina vaana va Zevede. ⁵⁷Chiinga kwaava chiteengu, nni kweeza mukwaame wo muhumi yoo zwa kwa Arimatiya, yoo sumpwa Joosefa, yaa vaalyi zumwe wa varutwana va Jeeso. ⁵⁸Cho kuya kwa Pilato, kuku ka kumbiira muviri wa Jeeso, Pilato nna lawuula kuti a u heewa. ⁵⁹Joosefa chi ku hinda moviiri, choku wu vungiriza cha majira a jolola , ⁶⁰Mmi choku kawu viika mu ikuumbu lyaakwe ihiya, lyaava lyi siiriire kuzwa mu ivwe. ku zwaaho choku pindumuna ivwe ikando lye chiialyiso choku zwa naa kaaya. ⁶¹Mariya Magadalena nne Mariya zumwe ku va venna, nni vee keere ku lyolyeete ikuumbu. ⁶²Izuva lyii chirira, i vaalyi izuva lya lo mugiviro, varuti vakaando nne vafarasayi nni veeza voonse kwa Pilato. ⁶³Nni vati, "simwiine, tu kumbulukwa kuti mu ziyezi cho sihala, a va cho kuti, ka ni vuuke hape mu mazuva oo tatwe ka ni vuuke haape. ⁶⁴Mpaaho lyiinu tu kumbiira kuti ikuumbu lyi lyiiswa kuya ku mazuva oo tatwe. ku chitira kuti varutwana vaakwe saanzi zeeza kwieva moviiri wa kwe chi ku cho vantu kuti, 'chaa va vuuki mu vafu . ku chitira kuti mafosisa e intaanzi saanzi nni a zaambwa nne a mamanimani. ⁶⁵Pilato nna vacho kuti, " mu zwiise solye. Mu ka lyiisa mu mu wolyeeza. moonse mumu ⁶⁶Mmi nni vaa yeenda, choku ka lyiisa ikuumbu, ku sinka ivyee mane choku viika masolye kuti va lyiise.

28

¹Chinga lyava chitengu mwi izuva lye insavata, chiinga lyaati chi lyizwa mu izuva lye intaanzi lye insuunda, nni kweeza Mariya Magadalena nne Mariya zumwe kuiiza ku vona ikuumbu. ²Mmi mu vone, nni kwaava kunyanganya kukando kwe inkaanda, ka kuti ingiloyi lya simwene lyi vaalyi ku suuka kwi iwulu, kuiiza ku pindumuna ivwe, mane choku ikala ha lyilyi. ³Ku vuneka kwa lyo lyi va lyi ku swana ne mumini we invula, mane ne zizwaato za teni zi valyi ku tuva mane iiri kapuku. ⁴vaa lyiisiisa ikuumbu ne valyi kalyiirwa ne ku tiya choku shaala iiri vantu va fwiire. ⁵Mmi ingiloyi nni lya wabisana ne vakulwaakazi nni lya va cho kuti, " Mu siye ku tiya, nniizi kuti mu saka Jeeso, yaava vambwiirwa. ⁶Kaa heena hanu, ka kuti waa vuuka, siina mwaa va waambi, muiize mu vone hantu haa vaa lyeere simwine. ⁷Mu kwiiya choku hweera muka lwiire varutwana vaakwe, ' Chaa vuuka mu vafu. Mu vone, u kaya vweenda ha vusu vweenu kuya kwa Galaliya. Mumu kamu vone koo kooko. 'Mu vone, China mulwiira." ⁸choku hweera cho kuzwa he ikuumbu che lyuwa nne ku saanga a hulu, mane nni va ngombola kwi ka lyira varutwana. ⁹kuhwera, Jeeso choku kopana nnaavo nnaati, "murumere!" Vakulwakazi nni veeza, kuku mu woonda ku mateende a kwe mane ne ku murapera. ¹⁰lyinu Jeeso naati ku valyi, " Mu siye ku tiya. Mu kwiiya muka lwiire varutwana vaangu va kwiiya kwa Galaliya. O koo mu va kani vone." ¹¹Mmi lyiinu vakulwaakazi chiva kaaya, mu vone, vamwi va masolye a vaa lyiisiiza ikuumbu cho kuya mu muzi mukando choku ka lwiira varuti va kulwana zintu zoonse zi vaa pagahalyi. ¹²Lyinu varuti hana va kungana nne vakulwana che ku waabisaana che indava naavo, nni vaa ha masolye malyi maangi a hulu ¹³mane cho ku va cho kuti, " Mu waambe kwa vamwi, varutwana vaakwe va veeza masiku cho kwiiza kumu yiva uuswe chitu sii lyeere. ¹⁴Mmi iyyi indava chiya sika ku muvusi, mutu woolye kumu ziwulula mane choku zwiisa ku virera mwe nu." ¹⁵Lyinu masolye cho ku hinda malyi cho ka chita mu va vaa teewa. Iye indava i va hasani a hulo mu ma juda kulyi suunu vuti kusii waanika. ¹⁶Varutwana va veena ikumi nne ka mwiina mpuva yeendeere kwa Galaliya, ku iruundu iilyo Jeeso lyaava va lwiirite kuti vaye kwa teni. ¹⁷Mmi chiinga va mu vona, nniva murapera, vamwi vaavo choku vireera. ¹⁸Jeeso cho kuiiza ku waamba nnaavo nnaati, Ziho zoonse nnizi heerwa ku iwulu mane nne mu inkaanda. ¹⁹Mpaaho lyiinu mu kwiiya muka pange varutwana mu inkanda zoonse. Choku vakoloveza mu izina lya Taayo, lyo mwaana, mane nne lyo luhuho lu jolola. ²⁰Mu varute ku pangahaza zintu zoonse zini va mulayi, mmi mu vone, niina nnaanwe inako zoonse, mane nne ku mamanimani e inkaanda.